

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání  
od 1. 9. 2023**



Základní škola a Mateřská škola Strážek,  
příspěvková organizace  
Strážek 27

Datum vydání: 1. 9. 2023

Účinnost od 1. 9. 2023

Č.j. ZŠaMŠ/692/2023

## Obsah

<b>I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE .....</b>	<b>4</b>
NÁZEV ŠVP:.....	4
ÚDAJE O ŠKOLE .....	4
ZŘIZOVATEL.....	4
PLATNOST DOKUMENTU.....	4
<b>II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY .....</b>	<b>5</b>
ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY .....	5
<i>Charakteristika pedagogického sboru.....</i>	<i>6</i>
<i>Dlouhodobé projekty.....</i>	<i>6</i>
INFORMOVANOST ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ O PLÁNOVÁNÍ, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮCH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ .....	7
<b>III. CHARAKTERISTIKA ŠVP.....</b>	<b>8</b>
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY .....	8
<i>Výchovné a vzdělávací strategie .....</i>	<i>10</i>
<i>Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....</i>	<i>15</i>
<i>Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných .....</i>	<i>16</i>
<i>Začlenění průřezových témat .....</i>	<i>18</i>
<b>IV. UČEBNÍ PLÁNY .....</b>	<b>33</b>
UČEBNÍ PLÁN ŠVP ZV – 1. STUPEŇ .....	33
UČEBNÍ PLÁN ŠVP ZV – 2. STUPEŇ .....	34
<b>V. UČEBNÍ OSNOVY .....</b>	<b>35</b>
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	35
<i>Český jazyk a literatura .....</i>	<i>36</i>
<i>Anglický jazyk .....</i>	<i>66</i>
<i>Německý jazyk.....</i>	<i>88</i>
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	98
<i>Matematika.....</i>	<i>98</i>
<i>Cvičení z matematiky.....</i>	<i>133</i>
INFORMATIKA .....	141
<i>Informatika.....</i>	<i>141</i>
ČLOVĚK A JEHO SVĚT .....	156
<i>Prvouka .....</i>	<i>158</i>
<i>Přírodověda.....</i>	<i>177</i>
<i>Vlastivěda.....</i>	<i>184</i>
ČLOVĚK A SPOLEČNOST .....	192

<i>Dějepis</i> .....	194
<i>Výchova k občanství</i> .....	204
ČLOVĚK A PŘÍRODA .....	220
<i>Fyzika</i> .....	221
<i>Chemie</i> .....	231
<i>Přírodopis</i> .....	241
<i>Zeměpis</i> .....	257
UMĚNÍ A KULTURA .....	299
<i>Hudební výchova</i> .....	301
<i>Výtvarná výchova</i> .....	319
ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	332
<i>Výchova ke zdraví</i> .....	333
<i>Tělesná výchova</i> .....	345
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	358
<i>Pracovní činnosti</i> .....	359
<i>Člověk a svět práce</i> .....	359
DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY .....	374
<i>Etická výchova</i> .....	374
<b>PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ ŽÁKŮ ŠKOLY.....</b>	<b>381</b>
<i>Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření</i> .....	388
ČLÁNEK 5: HODNOCENÍ ŽÁKŮ, KTERÍ NEJSOU STÁTNÍMI OBČANY ČR.....	394

## I. Identifikační údaje

### **Název ŠVP:**

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání od 1. 9. 2023.

### **Údaje o škole**

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Strážek, příspěvková organizace

Adresa školy:

Strážek 27, 592 53 Strážek

Ředitel školy:

MgA. Petr Špaček, Ph.D.

Kontakty:

mobil: 731 107 933

web: [www.zs-msstrazek.cz](http://www.zs-msstrazek.cz)

e-mail: [podatelna@zs-msstrazek.cz](mailto:podatelna@zs-msstrazek.cz)

Identifikační údaje školy:

IČO: 709 98 779

IZO: 102 943 214

REDIZO: 600 130 258

### **Zřizovatel**

Městys Strážek, okres Žďár nad Sázavou

592 53 Strážek 13

IČO: 002 95 493

web: [www.mestysstrazek.cz](http://www.mestysstrazek.cz)

ŠVP byl projednán Školskou radou dne 31. 8. 2023.

### **Platnost dokumentu**

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Podpis ředitele školy

razítko školy



## II. Charakteristika školy

### *Úplnost a velikost školy*

Základní škola a Mateřská škola Strážek, příspěvková organizace, Strážek 27 je malá venkovská škola s devíti ročníky. Od 1. 1. 2003 jsme příspěvkovou organizací, vymezení úkolů je uvedeno ve Zřizovací listině. Škola je v systému ZŠ MŠMT vedena pod kódem (REDIZO) 600 130 258 a pod identifikačním číslem (IČO) 709 98 779. Škola sdružuje následující zařízení: základní školu s kapacitou 230 žáků, školní družinu s kapacitou 50, mateřskou školu s kapacitou 39 a školní jídelnu s kapacitou 230. Ve školní budově je umístěna knihovna a pobočka ZUŠ Bystřice nad Pernštejnem. V současnosti se pohybuje počet žáků nad hranicí 100.

Škola je situována v malebném údolí říčky Bobruvky, v Kraji Vysočina, obklopena vzrostlými lesy, slunnými stráněmi, poli a rybníky. Okolí přímo nabádá k turistickým vycházkám, sportování či k ekologickým pozorováním.

Budova školy má staletou školní tradici. Škola byla ve Strážku již v roce 1662. Tehdy učitel učil několik dětí v obecním domě.

Mezi absolventy mimo jiné patří **F/Lt Josef Stehlík**, plukovník letectva, **Eso tří front světové války**.

Dopravní dostupnost je velmi dobrá.

### **Vybavení školy**

Škola se skládá z komplexu 2 budov propojených spojovací chodbou. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře žáci, učitelé i rodiče.

Jedna z budov – nová přístavba školy (otevřena v roce 2004) – je jednopodlažní. V přízemí se nachází prostorné šatny, dvě kmenové učebny I. stupně, sociální zařízení, školní družina, dílna a kabinety. V podlaží se nachází kmenové třídy I. stupně, kabinety, sborovna, kancelář vedení školy a administrativy, čajovna, knihovna, sociální zařízení a počítačová učebna. Prostorové uspořádání tříd a pracovních míst respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Na druhé původní budově jsou učebny pro 6. - 9. ročník, kabinety, sborovna, učebna fyziky, chemie a přírodopisu, sociální zařízení. Vybavení tříd, učeben, kabinetů i hygienického zařízení se postupně modernizuje. V přízemí tohoto objektu je umístěna cvičná kuchyňka, sociální zařízení, školní kuchyň, školní jídelna a mateřská škola. K pohybovým aktivitám žáci naší školy využívají místní tělocvičnu a hřiště. Školní jídelna zabezpečuje zdravou výživu žáků dle platných norem a předpisů.

Na naší škole působí pobočka ZUŠ Bystřice nad Pernštejnem, která využívá prostory v prvním podlaží.

Školní družina nabízí žákům možnost zajímavého a aktivního trávení volného času. Tato výchovně-vzdělávací činnost probíhá za poněkud odlišných podmínek než při vyučování. Žáci mají možnost po školní práci odpočívat, bavit se a po vhodné relaxaci se zapojují dle vlastního výběru do zájmové činnosti. Společně vytváříme vhodné estetické prostředí školní družiny, dbáme na kultivované chování, na přátelské a kamarádské vztahy. Snažíme se střídát činnosti různého zaměření tak, aby se zde všem líbilo a byli jsme spokojeni.

## Charakteristika pedagogického sboru

Významným společným rysem profesního působení členů pedagogického sboru je osobnostní pojetí žáků a s tím související maximální individualizace vzdělávání. S tímto základním pedagogickým přístupem souvisejí další znaky práce pedagogického sboru:

- otevřená komunikace se všemi aktéry vzdělávacího procesu (žáky, jejich rodiči, ostatními pedagogy a dalšími)
- systematická pedagogická diagnostika žáků,
- individuální přístup k hodnocení výkonu žáků,
- systematická sebereflexe

Společným cílem pedagogů školy je plánovitý a systematický rozvoj každého žáka směřující k vytváření klíčových kompetencí žáků – tedy systému znalostí, dovedností, postojů, reflektované zkušenosti a konání, které jim maximálně umožní jak další vzdělávání, tak orientaci ve světě i osobním životě. Předpokladem dosažení tohoto cíle je znalost osobních dispozic, zájmů a potřeb žáků, které učitelé sledují v jejich vývoji. K tomu pedagogové využívají širokou škálu diagnostických a vzdělávacích strategií, metod a organizačních forem (stěžejní jsou popsány v kapitole Charakteristika školního vzdělávacího programu).

K rozvoji komunikačních dovedností, týmové spolupráce a rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod směřuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je plánováno na základě propojování potřeb školy a profesního zájmu pedagogů.

Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

## Dlouhodobé projekty

Součástí obsahu vzdělávání jsou vzdělávací projekty. Ty prohlubují znalosti a dovednosti žáků v jednotlivých vzdělávacích oborech, hlavně však rozvíjejí dovednosti spojené s prací v týmu (plánování činností, organizování činností, spolupráce), práci se zdroji a rozvojem prezentačních dovedností. Cílem školních projektů je také vést žáky k dokončení úkolů dlouhodobějších a komplexnějších než jsou běžná školní zadání.

Školní projekty jsou také důležitým nástrojem realizace smysluplných mezipředmětových vazeb a vytváření obrazu světa jako systému současně a vzájemně působících faktorů. Zapojujeme se i do dlouhodobých projektů např. Skutečně zdravá škola a testování žáků – SCIO testy.

## Spolupráce se zákonnými zástupci

Nezbytným předpokladem úspěšnosti pedagogické práce je oboustranně otevřená komunikace zákonných zástupců a školy, samozřejmostí je zachovávání zásady mlčenlivosti o citlivých údajích. Zákonné zástupce žáků považujeme za partnery. Škola a zákonní zástupci žáků mají v našem pojetí na cestě rozvoje žáka své specifické a vzájemně nezastupitelné role. Absence spolupráce a důvěry těchto dvou subjektů vzdělávání se vždy negativně odráží v dítěti, které stojí v centru vzdělávání a výchovy. Víme proto všechny formy spolupráce, které umožní působit na žáky ve shodě školy a rodiny – počínaje komunikací a konče spoluúčastí zákonných zástupců žáků na akcích pořádaných školou. Za cenné považujeme připomínky a náměty, se kterými přicházejí, které jsou pro působení školy důležitou zpětnou vazbou a zdrojem podnětů pro další práci.

## **Informovanost zákonných zástupců o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků**

O plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků jsou jejich zákonní zástupci informováni průběžně. Vedle písemné komunikace klademe velký důraz na osobní komunikaci pedagogů a rodičů žáků iniciovanou jednou nebo druhou stranou.

Pravidelně probíhají konzultace mezi školou a rodiči. Podle potřeby se ale učitelé a zákonní zástupci žáků scházejí i častěji. Významná jsou setkání, kterých se účastní pedagog, žák a jeho zákonný zástupce. Výstupem těchto schůzek jsou dohody, ve kterých se jednotliví aktéři zavazují ke konkrétním činnostem, které podporují vzdělávání žáků. Podstatné také je, že zákonní zástupci nejsou informováni pouze o negativěch, ale také o úspěších svých dětí.

Důležitým nástrojem komunikace mezi školou, zákonnými zástupci žáků a samotnými žáky jsou i školní webové stránky.

### **Spolupráce s dalšími sociálními partnery**

Pro individuální vzdělávání žáků je důležitá spolupráce s PPP a SPC Vysočina.

Úzce spolupracujeme se ZUŠ Bystřice nad Pernštejnem, jejíž pobočka se nachází ve škole. Škola využívá celou škálu nabídky mimoškolní činnosti této organizace.

Dále spolupracujeme s Úřadem práce Žďár nad Sázavou, se zastupitelstvem a radou městyse, okolními školami, Centrem prevence Oblastní charity Žďár nad Sázavou a centrem prevence Portimo, využíváme služby místní knihovny, zapojujeme se do humanitárních akcí.

Škola spolupracuje i s dalšími institucemi a osobnostmi, které podporují rozvoj školy, vzdělávací program a jeho evaluaci.

Při škole pracuje Spolek rodičů při ZŠ a MŠ Strážek, který se spolupodílí na pořádání různých aktivit v rámci školy. Vyjadřuje se k výchovně vzdělávacím problémům dětí, žáků, navrhuje způsoby řešení, seznamuje vedení školy s náměty, připomínkami.

S Knihovnou J. Sychry ve Žďáře nad Sázavou dlouhodobě spolupracujeme na akcích pro mladé čtenáře, a to nejen jako hosté, ale také aktivně na jejich přípravě a odborném zajištění.

## III. Charakteristika ŠVP

### **Zaměření školy**

Škola je zaměřena na rozvoj individuálních předpokladů žáka. Školní vzdělávací program umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Základní stavební kameny našeho školního vzdělávacího programu

#### **1. Vzdělávání v souvislostech**

Smysl naší práce nevidíme v pouhém předávání izolovaných informací a vyžadování jejich následného opakování žáky. Chceme, aby naši žáci o obsahu vzdělávání přemýšleli, aby hledali souvislosti mezi fakty, se kterými se seznamují, a to nejen v rámci jednoho vzdělávacího oboru. Tento přístup chápeme jako cestu k přetavení znalostí a vědomostí v dovednosti, postoje a kompetence. Učívo se tak stává nikoliv cílem, ale nástrojem vzdělávání. Je ovšem nástrojem nezbytným, jeho význam neklesá, pouze se mění. Žáky vedeme i k aktivnímu objevování mezipředmětových vztahů. Jsme přesvědčeni, že tento přístup umožní žákům dobře se orientovat ve světě i lidské společnosti, chápat současné i možné budoucí globální problémy a zaujímat k nim stanoviska podložená argumenty. Základní vzdělávání vyžaduje na I. i na II. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsoben individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

#### **2. Práce s různými zdroji informací**

Společnost vědění, ve které žijeme, vyžaduje, abychom se mnohem lépe než kdykoliv v minulosti orientovali ve stále nových a nových informacích. Snažíme se vybavit naše žáky co nejlepšími dovednostmi v práci s informačními zdroji i informacemi samotnými. Vedeme je k tomu, aby uměli potřebné údaje nejen vyhledat, ale i ověřit a porovnat. Vzdělávací strategie, které ve škole používáme, vyžadují používání více typů informačních zdrojů, například učebnic, tištěných encyklopedií, internetu a podobně. Mnoho učebních materiálů vyrábějí sami učitelé školy.

#### **3. Individualizace vzdělávání**

Východiskem i cílem naší práce nám nejsou vyučovací předměty, ale žáci. Nesnažíme se tedy primárně přizpůsobit děti učivu, ale naopak učivo podávat s maximálně možným zohledněním individuálních potřeb jednotlivých žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.



## 4. Individualizované hodnocení

Tito žáci jsou vyučováni v kmenových třídách podle individuálních vzdělávacích plánů či ŠVP s minimálními výstupy.

Výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny na vysvědčení také vzhledem k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Klasifikace zahrnuje také ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Tato ustanovení závazné právní normy aplikujeme nejen při hodnocení na vysvědčení, ale při hodnocení žáků obecně.

Pravidelně dáváme žákům možnost k vlastnímu sebehodnocení, které s nimi následně rozebíráme. Snažíme se žáky vést k maximálně objektivnímu posuzování vlastní práce.

Rodiče mají právo požádat i o slovní hodnocení svých dětí. To ještě hlouběji analyzuje školní úspěšnost žáka a obsahuje doporučení pro zlepšení žáka v následujícím období.

## 5. Partnerské vztahy

Nezbytným předpokladem individualizace je znalost žáka, předpokladem znalosti žáka je prostředí, ve kterém se děti s důvěrou obracejí na pedagogy. Chceme naše žáky co nejlépe připravit na životní situace, se kterými se setkají. Má-li být toto naše úsilí efektivní, musí mezi pedagogy a žáky existovat takové vztahy, aby žáci byli ochotni přijmout to, co jim učitel předkládá. K žákům nepřistupujeme jako k někomu, koho je zapotřebí neustále poučovat. Abychom plnili svou roli, musíme žáky poznávat a poskytovat jim prostor k sebevyjádření. Žáci se proto spolupodílejí na vytváření pravidel třídy a pracovní skupiny.

Snažíme se rozvíjet i vztahy mezi žáky navzájem. K tomu slouží ročníkové i celoškolní projekty, při kterých žáci spolupracují.

Jak již bylo uvedeno výše, za nejdůležitější partnery při vzdělávání žáků považujeme jejich zákonné zástupce. Jsme si vědomi toho, že bez spolupráce s nimi bude vzdělávání pro děti mnohem těžší. Rodiče mají možnost účastnit se výuky a mohou se na pedagogy obracet s připomínkami.

## 6. Plánování delších časových období

Na začátku školního roku plánují pedagogové roční plány práce. V nich jsou uvedeny přibližné termíny očekávaných výstupů, které budou v daném roce realizovány a další důležité údaje.

Roční plán je aktualizován do měsíčních plánů, které vznikají na základě vyhodnocení předešlého období.

Tento postup umožňuje využít všech možností mezipředmětových vztahů, které probíraná témata nabízejí a je logickým nástrojem výše uvedených pilířů – vzdělávání v souvislostech a práce s různými zdroji informací.

Všechny uvedené základní stavební kameny našeho školního vzdělávacího programu musejí působit současně. Jedině tak bude stavba vzdělání žáků pevná. Vzájemné působení výše popsaných stavebních prvků je možno stručně popsat takto:

Nezbytným předpokladem individualizace vzdělávání je diagnostika žáka, tedy poznání jeho osobnosti a potřeb. Individuální přístup a pedagogická diagnostika směřují k tomu, aby žák mohl být aktivní, aby byl motivován k činnostem, které vedou k jeho vzdělávání. Hodnocení žáka musí zohledňovat individualizovaný charakter jeho vzdělávací cesty. Pakliže víme, že každý žák se ubírá ke vzdělání trochu jinou cestou, musíme této cestě přizpůsobit i jeho hodnocení

## Výchovné a vzdělávací strategie

V etapě základního vzdělávání je cílem naší školy vybavit žáka souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a jeho uplatnění v dalším životě. Výchovně vzdělávací strategie jsou společné postupy pedagogů uplatňované ve výuce i mimo výuku, kterými škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence. Pedagogové vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě.

Vycházejí z koncepce společného vzdělávání a celoživotního učení.

Formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro každého žáka.

Podporují pedagogickou autonomii školy a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

Prosazují změny v hodnocení žáků směrem k průběžné diagnostice, individuálnímu hodnocení jejich výkonů a širšímu využívání slovního hodnocení.

Podporují tendenci zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a s využitím podpůrných opatření oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol.

Podporují účinnou spolupráci se zákonnými zástupci žáků potřebu účinné spolupráce školy, školského poradenského zařízení, zákonných zástupců žáků, příp. dalších osob, které se podílejí na vzdělávání žáka.

### 1. Kompetence k učení:

vést žáky k výběru a využívání vhodných metod učení, naučit je vyhledávat a třídit informace a motivovat je k celoživotnímu učení

- na začátku vyučovacích hodin s žáky vyvodíme cíl, snažíme se je motivovat a na konci společně zhodnotíme jeho dosažení
- rozlišujeme učivo základní, které musí zvládnout každý žák, pro nadané žáky připravujeme úkoly, které základní učivo rozšiřují
- umožňujeme žákům pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- využíváme sebehodnocení žáků, povzbuzujeme je při dosažení dílčích úspěchů
- učíme žáky plánovat práci, vedeme je k tvořivosti a samostatnosti
- vedeme žáky k nutnosti systematické přípravy na vyučování

### 2. Kompetence k řešení problémů:

vést žáky k vnímání různých problémových situací, k přemýšlení o nesrovnalostech, hledání způsobů řešení a učít je činit uvážlivá rozhodnutí

- zařazujeme do výuky problémové vyučování
- umožňujeme žákům vytvářet vlastní postupy řešení úkolů, hledat vhodné vysvětlení, provádět pokusy a ověřit výsledek řešení
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více předmětů a využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti
- učíme se společně a „zdravým rozumem“ řešit problémové situace ve škole
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

### 3. Kompetence komunikativní:

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při vyučování, v komunitních kruzích
- žáci mají možnost ústní i písemné prezentace vlastní práce, dosažených znalostí a dovedností (samostatné práce, projekty, referáty, řízené diskuse, besedy)
- využíváme školní časopis jako prostředek komunikace mezi žáky, učiteli a veřejností, umožňujeme žákům podílet se na jeho přípravě
- uplatňujeme ve výuce brainstorming a hraní rolí
- vedeme žáky k naslouchání druhých
- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i pro tvorbu výstupů
- vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy pro rodiče a veřejnost – koncerty, besedy, zahájení a ukončení školního roku, společné akce mladších a starších žáků školy

### 4. Kompetence sociální a personální:

podněcovat žáky ke spolupráci, k úctě při jednání s druhými lidmi a vytváření dobrých mezilidských vztahů

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- podporujeme týmovou práci a spolupráci
- učíme žáky kriticky hodnotit práci
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- žáci mají možnost vznášet připomínky a diskutovat o škole (třídní samospráva, školní parlament)
- podporujeme inkluzivní vzdělávání, začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- pracujeme na osobním příkladu - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i ostatních pracovníků školy (otevřenost, pravdivost, naslouchání, neignorovat, neshazovat)

### 5. Kompetence občanské:

- vychovávat žáka jako osobnost, která si je vědoma svých práv a povinností, zodpovědně se rozhoduje, chrání zdraví své i ostatních a umí pomoci druhým
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, která jsou stanovena ve vnitřních řádech školy
- v rámci jednotlivých předmětů, v třídnických hodinách podporujeme různé způsoby spolupráce s městysem, policií, složkami integrovaného záchranného systému, lékaři, se speciálně pedagogickým centrem
- i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí přístup a chování
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

- vedeme žáky k hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu, vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti
- monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- pořádáme s žáky akce pro veřejnost, budujeme školu, do které budou žáci, učitelé a rodiče rádi chodit, která je centrem vzdělanosti, kultury a sportu
- kázeňské přestupky řešíme individuálně, postupujeme dle našeho vnitřního postupu, snažíme se zjistit motiv, nepřipouštíme princip kolektivní viny

## 6. Kompetence pracovní:

- vést žáky k využívání získaných znalostí a dovedností při přípravě na budoucí povolání, naučit je používat vhodné materiály a technologie, vést žáky k podnikatelskému myšlení
- nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků tvořivost a smysluplné využití volného času
- různými aktivitami (exkurze, besedy, pozorování) seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání
- umožňujeme žákům podílet se na organizování akcí mimo vyučování pro mladší spolužáky a veřejnost
- při výuce vytváříme podnětné pracovní prostředí
- kvalitně a zodpovědně odvedenou práci pochválíme
- učíme žáky přizpůsobit se novým pracovním podmínkám, dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce
- vedeme žáky k bezpečnému používání nástrojů, materiálů, vybavení a dodržování pravidel daných řádem pracoviště

## 7. Kompetence digitální:

- vést žáky k ve smysluplnému využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb, získávat, vyhledávat, posuzovat a vytvářet digitální obsah a usnadňovat si a zefektivňovat práci
- umožňujeme používat digitální zařízení, aplikace a služby; využíváme je při učení i při zapojení do života a do společnosti;
- podporujeme samostatné rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci mají možnost vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjádřit se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- usilujeme o to, aby žáci chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí cílíme na etické jednání

## **Školní vzdělávací program naší školy je moderním programem, který zdůrazňuje:**

### **Skupinové učení**

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin, v jejich rámci si vedle informací o učivu osvojují i dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji. Žáci rozvíjí kompetence pracovní, komunikativní, sociální a personální.

### **Problémové vyučování**

Tam, kde je možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, vytváříme problém, který pak mají řešit. Žáci při této metodě pracují individuálně, ve dvojici nebo ve skupině. Touto metodou žáci rozvíjí kompetence k řešení problémů.

### **Práce s textem**

Dovednost orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje, chápat smysl textu a schopnost vyjádřit jej vlastními slovy není důležitá jen pro vzdělávání na základní škole, ale i v praktickém životě. Proto věnujeme po celou dobu školní docházky velkou pozornost rozvoji čtenářských kompetencí.

### **Konstruktivistický postup**

S problémovým vyučováním souvisí využívání postupů konstruktivistické pedagogiky. Ta spočívá v tom, že aktivně využívá představ, které žáci o probíraném jevu získali ve svém dosavadním životě, tedy dříve než je systematicky probíráno ve škole. Úlohou učitele při tomto postupu je mimo jiné navozovat takové situace, ve kterých si žák uvědomuje nejen to, co již ví, ale také to, co ještě neví, a je motivován k tomu, aby si vědomosti, dovednosti doplnil, případně upravil.

### **Učení vyučováním**

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitel se žákem (žáky) dohodne na tématu, které bude (budou) prezentovat jiným žákům. Učitel přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjí zejména kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence pracovní.

### **Komunitní kruhy**

Komunitní kruhy je setkávání žáků s učitelem. Sedí se v kruhu a společně se řeší problémy třídy, hledají se odpovědi na otázky spojené s výchovou či se vzděláváním. Tak se vytváří bezpečný prostor pro prezentování, formování i případnou korekci postojů žáků k nejrůznějším otázkám, skutečnostem, které se jich týkají. Komunitní kruhy rozvíjejí hlavně kompetence občanské, sociální a personální, komunikativní a kompetence k řešení problémů.

### **Pedagogické projekty**

Jde o vyučovací metodu, která vede žáky k samostatnému zpracování zadaných úkolů. Žáci získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. Velkým přínosem této metody je, že propojuje život školy s praxí. Napomáhají rozvoji těchto kompetencí - k učení, řešení problémů, pracovní i komunikativní.

### **Projektové vyučování**

Nabízí velmi mnoho realizačních variant, nástrojů i výstupů. Tato projektová metoda posiluje motivaci žáků a učí mimo jiné důležitým životním dovednostem: spolupracovat, diskutovat, formulovat názory, řešit problémy, tvořit, hledat informace atd. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence.

### **Vzdělávání v souvislostech**

Je to další způsob, který umožňuje žákům pohlízet na svět a lidskou společnost globálně. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně vlastní činností. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence. Je realizován v rámci aktivního vytváření mezipředmětových vztahů. Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají často a ve všech ročnících.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, podle možností při výjezdech do zahraničí, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce.

### **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Koordinátorem poskytování podpůrných opatření je výchovný poradce školy za podpory školního poradenského pracoviště.

Na škole funguje školní poradenské pracoviště ve složení ředitel školy, výchovný poradce a metodikové obou stupňů.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV), který je východiskem pro tvorbu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV). Podle ŠVP ZV se uskutečňuje vzdělávání všech žáků školy.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP ZV podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně podpory tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

**Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP)** - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnotí efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší, pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP ZV se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP ZV dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze

nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou částí nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

## **Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP je vyhodnocován po 3 měsících. Pokud nebude PLPP účinný, mohou být žákovi poskytnuta podpůrná opatření na základě doporučení poradenského zařízení.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.

Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Odpovědnost za plánování obsahu vzdělávání, samotný průběh vzdělávání i hodnocení výsledků žáka nese pedagog, který ve všech fázích vzdělávání spolupracuje se všemi pedagogy a případně asistentem pedagoga.

Důraz je kladen na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně vzdělávacím procesu: žáka, zákonných zástupců, pedagogů a poradenského zařízení, což je základním předpokladem úspěšného vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- v oblasti metod výuky:
  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
  - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- v oblasti organizace výuky:
  - střídání forem a činností během výuky
  - u mladších žáků využívání skupinové výuky
  - postupný přechod k systému kooperativní výuky
  - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče je možné na základě doporučení poradenského zařízení

## Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby. V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy mimořádného nadání zákonně zástupce žáka. Jestliže zákonní zástupci požádají o vyšetření žáka akreditovaným poradenským pracovištěm, a toto akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka mimořádně nadaného, je žák dále vzděláván i hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště. Žáci mimořádně nadaní jsou v naší škole integrováni do „běžných“ tříd. Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které na začátku školního roku sestavují učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů. V individuálním vzdělávacím plánu jsou rozpracovány závěry a doporučení akreditovaného poradenského pracoviště do podoby očekávaných výstupů, učiva a vhodných vzdělávacích strategií pro období školního roku nebo jeho zbývající části. Součástí individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku, než který navštěvuje. Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj. Škola sleduje mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje, který nebývá vždy v souladu s rozvojem žáka v oblasti vzdělávací. V mimořádných případech je možné přeradit žáka do vyššího ročníku.

### Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

### Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.



Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.

V ŠVP může škola případně stanovit:

- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky;
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);

- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasné nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Zabezpečení vzdělávání žáků – cizinců

Žáci - cizinci, kteří by byli vzděláváni na naší škole, budou zařazeni do ročníku, jemuž odpovídají věkem s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, resp. k jazykové vybavenosti žáka. Na základě orientační diagnostiky jazykových schopností a dle potřeby se sestaví individuální vyrovnávací plán žáka, jehož cílem bude pojmenovat všechny oblasti, v nichž daný žák potřebuje intenzivně rozvíjet své jazykové dovednosti a stanovit cíle, jichž by měl žák ve vymezených oblastech dosáhnout. V případě výrazné jazykové bariéry bude postupováno dle školského zákona. Pro hodnocení žáka – cizince z oboru resp. předmětu Český jazyk a literatura je nutné považovat případnou jazykovou bariéru, v době tří po sobě jdoucích pololetí, za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení výkonu žáka i v ostatních předmětech

pedagog musí zohlednit úroveň znalosti českého jazyka resp. do jaké míry případná jazyková bariéra ovlivňuje reálný výkon žáka. Se souhlasem zákonných zástupců bude žákovi nabídnuta možnost docházení na hodiny českého jazyka, případně využívání další podpory. Žáci - cizinci budou integrováni do českého prostředí s ohledem na jejich původ, který mohou prezentovat ve vybraných třídních a celoškolních projektech i běžné výuce.

## Začlenění průřezových témat

Průřezová témata vnášejí do vzdělávání aktuální okruhy problémů současného světa. Zdůrazňují multikulturní, demokratický, globální a proevropský aspekt výchovy a vzdělávání. Přispívají k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji každého žáka, k získání základní úrovně mediální gramotnosti a k vnímání důležitosti environmentální problematiky. Procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, propojují obsahy různých oborů a umožňují získat komplexní pohled na danou problematiku. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání a podílejí se na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Přispívají k rozvoji osobnosti žáka, vytvářejí příležitost pro jeho individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci a komunikaci. Působí na vzájemné vztahy ve škole a na její atmosféru. Smyslem průřezových témat není jen doplňovat vzdělávací obsah vyučovacích předmětů, ale otevřít žákům další perspektivy poznání, utvářet si postoje k zásadním otázkám současného světa a získat zkušenosti, které využijí v každodenním životě.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti

Na naší škole nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale začleňujeme je do vyučovacích předmětů. Průřezová témata také využíváme a realizujeme formou projektů, seminářů, besed... Zaměření jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Kromě toho využívají pedagogové k jejich realizaci přirozeného zájmu žáků a pedagogických situací, které nelze dlouhodobě plánovat.

V následujícím výčtu jsou uvedeny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, ročníky a vyučovací předměty, ve kterém jsou realizovány.

## Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

### OSV1 Rozvoj schopnosti poznávání

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopností zapamatování
- rozvoj pozornosti a soustředění
- dovednosti pro učení a studium
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

### OSV2 Sebepoznání a sebepojetí

- já jako zdroj informací o sobě
- cvičení dovedností řešení problémů

- moje tělo, zdravé a vyrovnané sebezpojetí
- co o sobě vím a co ne
- jak se promítá mé já v mém chování
- můj vztah ke mně samé/mu

#### OSV3 Seberegulace a sebeorganizace

- cvičení sebekontroly
- regulace vlastního jednání i prožívání, cvičení sebekontroly, sebeovládání
- organizace vlastního času

#### OSV4 Psychohygienu

- uplatnění umění při relaxaci
- psychohygienu v souvislosti s používáním počítače (počítačové hry, zdroje informací, virtuální realita)
- moje psychika

#### OSV5 Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích
- tvořivost v mezilidských vztazích
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

## **Sociální rozvoj**

#### OSV6 Poznávání lidí

- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- chyby při poznávání lidí

#### OSV7 Mezilidské vztahy

- péče o dobré vztahy, respektování, empatie
- péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie

#### OSV8 Komunikace

- řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
- technika verbální komunikace
- řeč zvuků
- řeč tvarů a barev
- asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace
- jazyk matematiky, základní symboly
- komunikace na sociálních sítích, pravidla bezpečnosti
- komunikace v různých situacích, efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci

#### OSV9 Kooperace a kompetice

- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci

## **Morální rozvoj**

### OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí
- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

### OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika

- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování apod.
- prosociální chování, respektování ostatních, neočekávání protislužby
- autorská práva a etika
- dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s minimálními výstupy zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

## **Výchova demokratického občana (VDO)**

### VDO1 Občanská společnost a škola

- demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy
- základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost)

### VDO2 Občan, občanská společnost a stát

- Listina základních práv a svobod
- soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce)

### VDO3 Formy participace občanů v politickém životě

- volební systémy, obec
- základní jednotka samosprávy státu

### VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie
- principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)

- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie

Realizace průřezového tématu *Výchova demokratického občana* bude v případě žáků s minimálními výstupy zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

## **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**

### VMEGS1 Evropa a svět nás zajímá

- život, zvyky a tradice v Evropě, ve světě
- společné dějiny Evropy
- artefakty mající vztah k Evropě a světu, šíření uměleckých vzorů, globalizace umění, kultury
- rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; život dětí v jiných zemích
- život v jiných zemích

### VMEGS2 Objevujeme Evropu a svět

- vztah Evropy a světa, globální problémy
- globální ekologické problémy

### VMEGS3 Jsme Evropané

- evropská integrace, čtyři svobody a jejich význam
- co Evropu spojuje a co ji rozděluje

Realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* bude v případě žáků s minimálními výstupy zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlastní a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

## **Multikulturní výchova (MkV)**

### MkV1 Kulturní diference

- základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice
- rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti
- člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika
- vlastní kulturní zakotvení
- etnická hudba
- lidový výtvarný projev

### MkV2 Lidské vztahy

- tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého
- rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti

### MkV3 Etnický původ

- rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita

### MkV4 Multikulturalita

- kulturní diference jako obohacující prvek
- multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
- odlišnosti ve výtvarném projevu různých kultur
- princip sociálního smíru a solidarity – postavení menšin, jejich rovnocennost

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s minimálními výstupy zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

## Environmentální výchova (EV)

### EV1 Ekosystém

- les, louka, pole, step
- vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)
- přírodní krajina, kulturní krajina, zemědělská a průmyslová krajina, rekultivace krajiny

### EV2 Základní podmínky života

- podmínky života, ochrana biologických druhů
- přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
- půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy)

### EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- projevy lidské činnosti v minulosti, nyní, v budoucnu, vliv jednotlivých složek socioekonomické sféry na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj jako společenský program
- zemědělství a životní prostředí, průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí)
- hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
- doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, životní styl a hluk
- změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)
- globální ekologické problémy

### EV4 Vztah člověka k prostředí

- příroda a kultura obce a její ochrana
  - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
  - principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás
  - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství
- Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s minimálními výstupy zaměřena především:
    - na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
    - na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
    - na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
    - na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
    - na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
    - na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

## **Mediální výchova (MdV)**

### MdV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných, hodnotící prvky ve sdělení, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, identifikování orientačních prvků v textu

### MdV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem, hlavní rysy reprezentativnosti, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot v textu, identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků
- používání výtvarných prvků v médiích, výtvarný aspekt mediálních sdělení
- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

### MdV3 Stavba mediálních sdělení

- příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení
- hudební/zvuková složka mediálního sdělení
- výtvarná složka mediálního sdělení

### MdV4 Vnímání autora mediálních sdělení

- identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření/zastření názoru a postoje, výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotového významu

### MdV5 Fungování a vliv médií ve společnosti

- organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování, způsoby financování médií, vliv médií na každodenní život, vliv médií na uspořádání dne a rejstřík konverzačních témat, role médií v politickém životě, vliv médií na kulturu, role médií v politických změnách

### MdV6 Tvorba mediálního sdělení

- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, technologické možnosti a jejich omezení
- prezentace vizuálně obrazných vyjádření
- využití možností moderních komunikačních a informačních technologií při tvorbě mediálního sdělení, prezentace na školním webu

### MdV7 Práce v realizačním týmu

- redakce školního časopisu, utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů, faktory ovlivňující práci v týmu, pravidelnost mediální produkce
- Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s minimálními výstupy zaměřena především:



- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

## OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

<b>OSV1 - Rozvoj schopností poznávání</b>					<b>OSV 7 - Mezilidské vztahy</b>					
Čj 1	Čj 2	Čj 3	Čj 4	Čj 5	Čj 2					
	Aj 2	Aj 3	Aj 4	Aj 5	Aj 4 Aj 5					
M 1	M 2	M 3	M 4	M 5	M 2					
Prv 1	Prv 2	Prv 3	Př 4	Př 5	Prv 1	Prv 2	Prv 3			
Vv 1	Vv 2	Vv 3	Vv 4	Vv 5	Pě 1	Pě 2	Pě 3	Pě 4	Pě 5	
Pě 1	Pě 2	Pě 3	Pě 4	Pě 5						
					Tv 4 Tv 5					
<b>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</b>					<b>OSV 8 – Komunikace</b>					
Čj 1					Čj 1	Čj 2	Čj 3	Čj 4		
Aj 1	Aj 2	Aj 3	Aj 4	Aj 5	Aj 1	Aj 2	Aj 3	Aj 4	Aj 5	
Prv 1	Prv 2	Prv 3			M3					
Tv 1	Tv 2	Tv 3			Prv 1	Prv 3				
					Tv 4 Tv 5					
					Hv 4 Hv 5					
<b>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</b>										
Aj 1	Aj 2	Aj 3			Pě 1	Pě 2	Pě 3	Pě 4	Pě 5	
M 1	M 2				Vv4					
	Prv 2									
					<b>OSV 9 - Kooperace a kompetice</b>					
					Č j 1	Čj 2	Čj 3			
Prv 1	Prv 2				M 1	M 2	M 3	M 4	M 5	
Tv 1	Tv 2	Tv 3	Tv 4	Tv 5	Prv 2 Prv 3					
<b>OSV 5 - Kreativita</b>					Tv 1	Tv 2	Tv 3	Tv 4	Tv 5	
Čj 1	Čj 2	Čj 3			Aj 3					
	M 3				Př 4 Př5					
					<b>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</b>					
				Př 4	Prv 2 Prv 3					
Vv 1	Vv 2			Vv 4	Vv 5					
Hv 1	Hv 2	Hv 3	Hv 4	Hv 5	M 4 M 5					
Pě 1	Pě 2	Pě3	Pě4	Pě5	<b>OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika</b>					
					Čj 4					
<b>OSV 6 - Poznávání lidí</b>					Prv 1					
					VI 4					
M 1	M 2	M 3	Aj 4	Aj 5						
Prv 1	Prv 2									
					Př 4 Př5					

<b>VDO 1 - Občanská společnost a škola</b>	<b>EV 1 – Ekosystémy</b>
VI 4 VI 5	Prv 1 Prv 2 Prv 3
<b>VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát</b>	Př 4 Př 5
Prv 1 Prv 2 Prv 3	VI 4
VI 4	<b>EV 2 - Základní podmínky života</b>
<b>VDO 3 - Formy participace občanů v politickém životě</b>	Prv 1 Prv 2 Prv 3
VI 4 VI 5	M 5
<b>VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</b>	Př 4 Př 5
VI 4	Pč 4 Pč 5
	<b>EV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</b>
	Prv 1 Prv 2 Prv 3 Čj 5
	Př 4 Př 5
	VI 5
	Pč 4 Pč 5
	<b>EV 4 - Vztah člověka k prostředí</b>
	Čj 2
M 1 M 2 M3	
Prv 2 Prv 3	
Pč 1 Pč 2 Pč 3	
	Př 4 Př 5
	VI 4 VI 5

<b>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</b>	<b>MkV 1 - Kulturní diference</b>
Čj 2 Čj 5	Čj 2
Aj 4 Aj 5	Aj 4 Aj 5
<b>VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět</b>	VI 4 VI 5
Aj 4 Aj 5	<b>Mkv 2 - Lidské vztahy</b>
<b>VMEGS 3 - Jsme Evropané</b>	Čj 2 Čj 3
Čj 3	Aj 1 Aj 2 Aj 3 Aj 4 Aj 5
Vv3	Prv 1 Prv 2 Prv 3
	VI 5
	Vv 1 Vv 2 Vv 3
	<b>Mkv 3 - Etnický původ</b>
	<b>Mkv 4 – Multikulturalita</b>
	Aj 4 Aj 5
	Čj 5
	<b>Mkv 5 - Princip sociálního smíru a solidarity</b>

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

<b>MdV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</b>	<b>MdV 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti</b>
Inf 4 Inf5	Čj 4 Čj 5 Prv 4
<b>MdV 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</b>	<b>MdV 6 - Tvorba mediálního sdělení</b>
Prv 1 Prv 3 Čj 3	Čj 3 Pr 3
<b>MdV 3 - Stavba mediálních sdělení</b>	<b>MdV 7 - Práce v realizačním týmu</b>
Inf 4	Inf 4 Inf 5
<b>MdV 4 - Vnímání autora mediálních sdělení</b>	

Začlenění průřezových témat v předmětech II. stupně

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

<b>OSV1 - Rozvoj schopností poznávání</b>				<b>OSV 7 - Mezilidské vztahy</b>			
Čj 6							Čj 9
Aj 6	Aj 7	Aj 8	Aj 9		Nj 7	Nj 8	Nj 9
	Nj 7	Nj 8	Nj 9			D 8	D 9
M 6	M 7	M 8			Z 7		
Př 6	Př 7	Př 8		Vz 6			Vz 9
F 6	F 7	F 8	F 9	F 6	F 7		
		Ch 8				Př 8	
Čsp 6	Čsp 7	Čsp 8	Čsp 9	Vo 6	Vo 7	Vo 9	
Inf 6			Inf 9	Ev 6	Ev 7		
Hv 6		Vo 8	Př 9	<b>OSV 8 – Komunikace</b>			
<b>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</b>						Čj 8	
Aj 6	Aj 7	Aj 8	Aj 9	Aj 6	Aj 7		Aj 9
	Nj 7	Nj 8	Nj 9		Vo 7		
F 6				Z 6	Př 6		
			Vz 9	Vz 6	Hv 8	Hv 6	Hv 7
Čsp 6	Čsp 7	Čsp 8	Čsp 9	Ev 6	Ev 7		
			Vo 9	<b>OSV 9 - Kooperace a kompetice</b>			
<b>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</b>				M 6		M 8	
Nj 7	Nj 8	Nj 9		Z 6			
	F 6					Vo 8	
Vo 8	Vz 6	Vz 9		Ev 6	Ev 7		
Hv 6				Vz 6			Vz 9
<b>OSV 4 - Psychohygienu</b>				Př 6			
M 6	M 7					Hv 8	Hv 9
		Př 8		<b>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</b>			
		Ch 8		M 6	M 7	M 8	M 9
			Vz 9		Z 7		
Hv 6	Hv 7			Vz 6			
<b>OSV 5 - Kreativita</b>				Vo 6			
Čj 6	M 7			Hv 7	Hv 8	Hv 9	
M 6		M 8	M 9	Ev 6	Ev 7		
Vv 6	Vv 7	Vv 8	Vv 9		Př 7	Př 8	
Inf 6	Inf 7	Inf 8	Inf 9	<b>OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická</b>			
Hv 6						Vo 8	
D 6					Př 7	Př 8	
	Hv 7				Hv 8	Hv 9	
Př 6				Čsp 6	Čsp 7	Čsp 8	Čsp 9
Inf 6							
<b>OSV 6 - Poznávání lidí</b>				Vv 6	Vv 7	Vv 8	Vv 9
	Čj 7					Ch 8	
	Aj 7		Aj 9				Vz 9
			D 9				
			Vo 9	Ev 6	Ev 7		
		M 8					
		Vv 8	Vv 9				

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO  
OBČANA

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

<b>VDO 1 - Občanská společnost a škola</b>	<b>EV 1 – Ekosystémy</b>
	Aj 6      AJ 7
<b>VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát</b>	Z 6      Z 7
	Př 6      Př 7                      Př 9
D 8	Čsp 6      Čsp 7      Čsp 8      Čsp 9
Vo 6	<b>EV 2 - Základní podmínky života</b>
Př 6	Aj 6      Aj 7
Hv 6	
	M 8      M 9
Př 8	Př 6      Př 7      Př 8      Př 9
<b>VDO 3 - Formy participace občanů v politickém životě</b>	Ch 8      Ch 9
	F 7      F 8      F 9
D 8	Čsp 6      Čsp 7      Čsp 8      Čsp 9
Vo 7	Ev6      Ev7
<b>VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</b>	Z 6
D 6      D 7	Aj 7
Vo 7	Z 6      Z 7      Z 8
	Př 7
	Ch 8      Ch 9
	F 7      F 9
	Čsp 6      Čsp 7      Čsp 8      Čsp 9
	Ev6      Ev7
	<b>EV 4 - Vztah člověka k prostředí</b>
	Aj 6      Aj 7
	Z 6
	Z 8
	Ch 8      Ch 9
	F 8      F 9
	Vz 9
	Čsp 6      Čsp 7      Čsp 8      Čsp 9
	Ev6      Ev7
	Př 6      Př 7

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V  
EVROPSKÝCH  
A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

<b>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</b>				<b>MkV 1 - Kulturní diference</b>			
Aj 6	Aj 7	Čj 8	Aj 9	Aj 7	Aj 8	Aj 9	
	Nj 7	Nj 8	Nj 9	D 7	D 8	D 9	
			D 9	Z 7	Z 8		Vo 9
Z 7	Z 8			Čsp 6	Čsp 7	Čsp 8	Čsp 9
Vo 6		Vo 8		Hv 7	Hv 8	Hv 9	
	Př 7	Př 8		<b>Mkv 2 - Lidské vztahy</b>			
<b>VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět</b>				Aj 7	Aj 8		
Aj 6	Aj 7	Aj 8	Aj 9	Nj 7	Nj 8	Nj 9	
		Nj 8	Nj 9				Vz 9
	M 7			Ev 6	Ev 7		
	Př 7			<b>Mkv 3 - Etnický původ</b>			
Vo 6	Vo 7	Vo 9			Čj 8		
		CH 8			Aj 8	Aj 9	
<b>VMEGS 3 - Jsme Evropané</b>					Z 7	Z 8	Z 9
	Čj 7			Ev 6	Ev 7		
	Aj 7	AJ 8	Aj 9		Př 7	Př 8	
D 6		D 8		<b>Mkv 4 – Multikulturalita</b>			
Z 6				Čj 6			
Čsp 6	Čsp 7	Čsp 8	Čsp 9	Aj 6	Aj 7	Aj 8	
Ev 6	Ev 7				Nj 7	Nj 8	Nj 9
							Vo 9
				Vz 6			
					Z 7		
				<b>Mkv 5 - Princip sociálního smíru a solidarity</b>			
					Z 8	Z 9	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

<b>MdV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</b>	<b>MdV 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti</b>
<p style="text-align: right;">Čj 9</p> <p>Inf 6 Př 6      Př 7      Př 8 Z 6      Z 7 Vo 9 Ev6      Ev7 Čsp 6      Čsp 7      Čsp 8      Čsp 9</p>	<p style="text-align: right;">Př 8</p> <p>Ev6    Ev7</p>
<b>MdV 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</b>	<b>MdV 6 - Tvorba mediálního sdělení</b>
<p style="text-align: right;">Čj 9</p> <p style="text-align: center;">Př 7</p> <p style="text-align: right;">Vz 9</p>	<p style="text-align: center;">Nj 8</p>
<b>MdV 3 - Stavba mediálních sdělení</b>	<b>MdV 7 - Práce v realizačním týmu</b>
Čj 9	Z 6
<b>MdV 4 - Vnímání autora mediálních sdělení</b>	Inf 6    Inf 7    Inf 8    Inf 9
<p>Ev6      Ev7</p> <p>Čj 9</p>	



## IV. Učební plány

### Učební plán ŠVP ZV – 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Disponibilní čas. Dotace	Celkem minimální	Součet za oblast
<b>Jazyk a jazyková komunikace</b>	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	7+1	6+1	6+1	7	33	40
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	2	9	11
<b>Matematika a její aplikace</b>	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	20	24
<b>Informatika</b>	Informatika	0	0	0	1	1	0	2	2
<b>Člověk a jeho svět</b>	Prvouka	2	2	2	0	0	0	11	14
	Vlastivěda	0	0	0	2	1+1	1		
	Přírodověda	0	0	0	1+1	1+1	2		
<b>Umění a kultura</b>	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	12	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0		
<b>Člověk a jeho zdraví</b>	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
<b>Člověk a svět práce</b>	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5
	<b>Celkem</b>	21	22	23	26	26	16	102	118

Výuka je na 1. stupni je organizována do pěti tříd.

Bylo využito 16 disponibilních hodin - 7 hodin Český jazyk a literatura, 2 hodiny Anglický jazyk, 4 hodiny Matematika, 1 hodina Vlastivěda, 2 hodiny Přírodověda. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním.

## Učební plán ŠVP ZV – 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	Z toho disponibilní	Celkem minimální	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	1	15	16
	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12	12
	Německý jazyk	0	2	2	2	0	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	3+2	3	15	18
Informatika	Informatika	1	1	1	1	0	4	4
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1+1	2	20	27
	Chemie	0	0	1+1	1+1	2		
	Přírodopis	1+1	2	2	1+1	2		
	Zeměpis	1+1	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	0	1	0	10	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0		
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	10	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1	2		
Umění a kultura	Hv	1	1	1	1	0	9	9
	Vv	2	1	1	1	0		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	3	4
Volitelné předměty	Vp	1	1	1	1	4		4
	<b>Celkem</b>	<b>29</b>	<b>29</b>	<b>32</b>	<b>32</b>	<b>18</b>		<b>122</b>
	Disponibilní	4	2	5	7			

Výuka je na 2. stupni je organizována do čtyř tříd.

Bylo využito 18 disponibilních hodin - 1 hodina Český jazyk a literatura, 3 hodiny Matematika, 2 hodiny Fyzika, 2 hodiny Chemie, 2 hodiny Přírodopis, 1 hodina Zeměpis, 2 hodiny Výchova k občanství, 1 hodina Člověk a svět práce, 4 hodiny Volitelného předmětu. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním.

## V. Učební osnovy

### ***Jazyk a jazyková komunikace***

#### **Charakteristika vzdělávací oblasti**

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

#### **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

# Český jazyk a literatura

## Charakteristika vyučovacího předmětu

### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura a vybraných očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále jeho obsahem jsou související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení, protože přímo rozvíjí způsobilosti, které jsou důležité pro vzdělávání ve všech dalších vzdělávacích oborech. Je syntézou složky stylistické (zaměřené komunikačně), gramatické (resp. jazykovědné) a literární (teoretické i historické). Uvedené složky jsou v jednotlivých ročnících zastoupeny rovnoměrně a žáci se s nimi seznamují ve vzájemných vazbách. Jazykové i literární dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, využívají při čerpání poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Na 1. stupni je našim prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacováním jejich slovní zásoby a seznamováním se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu k poznávání struktury jazyka a rozvíjení komunikačních dovedností, na jejichž rozvoj klademe velký důraz. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích, a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Verbální i neverbální komunikace je rozvíjena i prostřednictvím prvků a metod dramatické výchovy.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou projektů, při nichž dochází i k propojování žáků různých ročníků. Dalšími způsoby naplňování cílů předmětu jsou například návštěvy knihoven a muzeí, besedy se spisovateli a ilustrátory, práce s texty na internetu, práce s počítačovými výukovými programy atd.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je v 1. a 2. ročníku dotován devíti hodinami, ve 3. ročníku osmi hodinami a ve 4. a 5. ročníku sedmi hodinami. Český jazyk a literatura je vyučován v 6. - 9. ročníku po čtyřech hodinách týdně. V 9. ročníku je ke třem základním hodinám týdně připojena jedna disponibilní hodina. Vyučovací hodiny Českého jazyka probíhají zpravidla ve kmenových třídách. Skupinové vyučování probíhá v rámci třídy v jednom prostoru a ve stejném čase. To znamená, že žáci nejsou na tento vyučovací předmět děleni do homogenních skupin podle své výkonnosti nebo jiného kritéria. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých i dlouhodobých projektů, při nichž dochází k propojování práce žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s mediálním materiálem, mimočítanková četba. Důraz je kladen na rozvoj funkční gramotnosti. Naším cílem je, aby žáci osvojené vědomosti a dovednosti používali v praxi.

#### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií, plánování, organizování a řízení vlastního učení, k ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávání a třídění informací, k dovednosti jejich pochopení, tvůrčím činnostem a využití získaných informací v praktickém životě

#### Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejruznějších problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznání a pochopení problému, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, plánování způsobů řešení problémů a využívání vlastního úsudku a zkušeností, kritickému myšlení, uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů

#### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování myšlenek v logickém sledu, výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu naslouchání promluvám druhých lidí, dovednosti vhodně reagovat na promluvu druhého, účinnému zapojení se do diskuse, dovednosti obhájit svůj názor a vhodné argumentaci
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, jejich využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

### Kompetence sociální a personální

- účinné spolupráci ve skupině, vytváření pravidel práce v týmu společně s pedagogy, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti je veden k pozitivnímu ovlivnění kvality společné práce
- utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnutí pomoci nebo dovednosti o ni požádat
- dovednosti diskutovat v malé skupině i k debatě celé třídy, efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, ocenění zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

### Kompetence občanské

- respektování přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítání útlaku a hrubého zacházení, uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

### Kompetence pracovní

- využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- k dovednosti činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

### Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura žáci využívají digitální technologie v rámci přípravy na výuku, při tvorbě prezentací a k vyhledávání informací, například v online katalozích (Pravidla českého pravopisu, Český národní korpus, slovníky české a světové literatury, ukázky z děl autorů, aktuální mediální obsahy aj.). Využívání digitálních technologií tak přispívá ke zvyšování kvality žákova informačního portfolia. Digitální technologie představují prostředí, v němž probíhá významná část běžné komunikace žáků, a proto jsou ve škole využívány také jako nástroj aktivizace a motivace žáků zabývat se procesem komunikace a jejími jazykovými prostředky.

Digitální kompetenci rozvíjíme zejména tím, že:

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <i>(čte s porozuměním jednoduché texty)</i>	<b>DV:</b> čte s porozuměním text přiměřený rozsahem, obsahem a náročností, rozpozná nadpis, řádek, odstavec	Výběr vhodných textů, technika čtení; čtení pozorné a plynulé, sdělování krátkých zpráv, zážitků a zkušeností	<b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopnosti poznávání</u>
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. <i>(rozumí pokynům přiměřené složitosti)</i>	<b>DV:</b> rozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené náročnosti	Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)	
Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru (-)	<b>DV:</b> respektuje základní pravidla komunikace v rozhovoru	Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní, reagovat otázkami)	<b>OSV9:</b> Kooperace a kompetice
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <i>(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)</i>	<b>DV:</b> správně artikuluje všechny hlásky - (spolupráce s logopedem)	Tvoření a rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. <i>(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)</i>	<b>DV:</b> správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Správné dýchání, vhodné tempo řeči, řeč těla (mimika a gesta)	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích <i>(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)</i>	<b>DV:</b> používá v mluveném projevu vhodných výrazových prostředků	Kultivované vyjadřování a chování (prosba, poděkování, omluva, přání, pozdrav, oslovení, vzkaz)	<b>OSV 2:</b> <u>Sebepoznání a sebepojetí</u>

Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (-)	<b>DV:</b> vytváří základní komunikační pravidla; užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Sdělování krátkých zpráv, krátké mluvené projevy (blahopřání, vyprávění krátkých zážitků)	<b>OSV 8: <u>Komunikace</u></b> (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním <i>(zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním)</i>	<b>DV:</b> dodržuje hygienické zásady	Uvolňovací cviky, správné sezení a držení těla, držení psacího náčiní, hygiena zraku	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <i>(píše písmena a číslice-dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost)</i>	<b>DV:</b> píše správné tvary písmen a číslic (kromě x, X, q, Q, w, W, Y), písmena spojuje do slabik a slov a kontroluje vlastní písemný projev	Písmeno velké, malé, tištěné, psané; (tečka, čárka, středník, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky)	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <i>(opisuje a přepisuje krátké věty)</i>	<b>DV:</b> píše věcně a formálně	Velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (-)	<b>DV:</b> seřadí ilustrace podle děje a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vyprávění pohádek a povídek, přednes básní, řešení hádanek, účast na dramatizaci pohádky či povídky	<b>OSV 5: <u>Kreativita</u></b>
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <i>(rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, rozeznává samohlásky – odlišuje</i>	<b>DV:</b> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, rozkládá a skládá slova z hlásek, čte a rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, určuje počet slabik ve slově, počet slov ve větě, pozná větu, píše na konci věty tečku	Hláska, písmeno, slabika, slovo, věta; písmena velké a malé abecedy, tvary tiskací a psací; hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací; interpunkční znaménka; opis a přepis slov a vět	



<i>jejich délku-a souhlásky; tvoří slabiky; rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky)</i>			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku <i>(pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně)</i>	<b>DV:</b> ovládá kratší básně a říkadla	Čtení textů v čítankách a dětských knihách	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (-)	<b>DV:</b> pracuje tvořivě s literárním textem	Poslech, vyprávění, dramatizace, zážitkové čtení a naslouchání, orientace v textu – stránka, nadpis, řádek, odstavec, pojmy (říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, loutkové divadlo, maňáskové divadlo)	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <i>(čte s porozuměním jednoduché texty)</i>	<b>DV:</b> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Vhodné texty, sdělování krátkých zpráv, zážitků a zkušeností, technika čtení; pozorné a plynulé	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopnosti poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti <i>(rozumí pokynům přiměřené složitosti)</i>	<b>DV:</b> používá základní formy společenského styku	Oslovení, pozdrav, blahopřání, vzkaz, poděkování	
Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru (-)	<b>DV:</b> respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (zdvořilostní obraty, pravidla slušného chování)	Věcné naslouchání (aktivní – reagovat otázkami, zdvořilostní obraty)	<b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice

V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. <i>(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)</i>	<b>DV:</b> zvládá techniku mluveného projevu, dýchání, tvoření hlasu a výslovnost), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	Správné dýchání, vhodné tempo řeči; tvoření hlasu, výslovnost, řeč těla	<b>OSV 8: Komunikace</b>
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<b>DV:</b> sděluje a napíše adresu, blahopřání, pozdrav	Plynulý a úhledný písemný projev, psaní pohlednice, přání, adres....,	<b>MKV 2: Lidské vztahy</b>
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním <i>(zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním)</i>	<b>DV:</b> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržování hygienických návyků správného psaní	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <i>(píše písmena a číslice-dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost)</i>	<b>DV:</b> píše všechna písmena abecedy podle normy psaní, používá diakritická znaménka ve slovech a větách	Rozšíření o Q q, X x, W w, Y; spojování a oddělování vět, psaní jednoduchých vět, kontroluje vlastní písemný projev	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <i>(opisuje a přepisuje krátké věty)</i>	<b>DV:</b> opisuje, přepisuje a doplňuje jednoduché texty	Opis, přepis, doplňování, osnova	

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (-)	<b>DV:</b> dodržuje posloupnost děje, vypráví dle osnovy	Vyprávění pohádky, povídky nebo příběhu; popis předmětu, osoby, zvířete, pracovní popis přiměřeně k věku; osnova obrázková a textová	<b>OSV 5: Kreativita</b>
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <i>(rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, rozeznává samohlásky – odlišuje jejich délku-a souhlásky; tvoří slabiky; rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky)</i>	<b>DV:</b> rozlišuje hlásky na samohlásky a souhlásky; vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky; člení slova na slabiky a hlásky; zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov; určování počtu slabik, rozdělení slov na konci řádku	Druhy samohlásek a souhlásek (samohlásky krátké a dlouhé; dvojhásky; slabikotvorné r, l; pravopis ů, ú; párové souhlásky p-b, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch); význam slabiky pro dělení slov	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná (-)	<b>DV:</b> seznamuje se se stavbou a významem slov	Nauka o slově, význam slov	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (-)	<b>DV:</b> rozlišuje dané slovní druhy a užívá je ve větách	Slovesa, podstatná jména, přídavná jména	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (-)	<b>DV:</b> seznámí se s názvy slovních druhů	Ohebné a neohebné slovní druhy, poznávání a rozlišování slovních druhů	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (-)	<b>DV:</b> užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Souvislý mluvený projev, správné a nesprávné gramatické tvary v mluveném projevu	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (-)	<b>DV:</b> rozlišuje věty jednoduché a souvětí	Spojky, spojovací výrazy, věta jednoduchá a souvětí, spojování vět jednoduchých do souvětí	

Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (-)	<b>DV:</b> rozlišuje druhy vět, vybírá vhodné jazykové prostředky	Druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků	<b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování <i>(píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech)</i>	<b>DV:</b> odůvodňuje a píše správně písmeno ě ve slovech se skupinami – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov; určování počtu slabik, rozdělení slov na konci řádku	Souhlásky měkké a tvrdé, pravopis y/i, ý/í; slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; párové souhlásky (p-b, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch); vlastní jména	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <i>(pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně)</i>	<b>DV:</b> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (-)	<b>DV:</b> poslouchá uvědoměle literární texty a chápe četbu jako zdroj nových informací <b>DV:</b> tvořivě pracuje s literárním textem	Povídání si nad literárním textem, knihou, volná reprodukce textu, přednes vhodných literárních textů, doporučená mimočítanková četba	<b>MKV 1:</b> Kulturní diferenciacce <b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí <b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------

Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <i>(čte s porozuměním jednoduché texty)</i>	<b>DV:</b> čte pozorně, plynule, prokazuje orientaci v textu, vyhledává klíčová slova	Tvořivé, naučné texty	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. <i>(rozumí pokynům přiměřené složitosti)</i>	<b>DV:</b> zvládá další formy společenského stylu	Požádání o informaci, podání stručné informace (i telefonicky)	<b>MdV 2:</b> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru (-)	<b>DV:</b> respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Vytváření dovedností klást otázky	<b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <i>(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)</i>	<b>DV:</b> pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. <i>(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)</i>	<b>DV:</b> zvládá techniku mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu a výslovnost, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	Správné dýchání, vhodné tempo řeči; tvoření hlasu, výslovnost, řeč těla	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích <i>(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)</i>	<b>DV:</b> vyjadřuje přání, pozdravy	Oslovení, omluva, pohlednice, dopis	<b>OSV 8:</b> <u>Komunikace</u>
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (-)	<b>DV:</b> vyjádří vlastními slovy zážitky	Otázky, odpovědi, vypravování podle obrázků	<b>MdV 6:</b> Tvorba mediálního sdělení
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<b>DV:</b> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržování hygienických návyků správného psaní	

<i>(zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním)</i>			
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <i>(píše písmena a číslice-dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost)</i>	<b>DV:</b> píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle <b>DV:</b> plně automatizuje správné tvary všech písmen	Přehledný písemný projev, kontrola vlastního písemného projevu, úprava zápisu; správná technika psaní	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <i>(opisuje a přepisuje krátké věty)</i>	<b>DV:</b> popisuje písemně jednoduché předměty, osoby, zvířata a činnosti	Písemný popis jednoduchých předmětů a činností	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (-)	<b>DV:</b> je schopen využít i sestavit jednoduchou osnovu	Členění projevu, výběr vhodných výrazových prostředků, sestavování nadpisu	<b>OSV 5:</b> Kreativita
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná (-)	<b>DV:</b> seznamuje se stavbou a významem slov v širším pojetí	Nauka o slově, význam slov	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (-)	<b>DV:</b> porovnává a třídí slova	Třídění slov	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (-)	<b>DV:</b> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slova ohebná a neohebná	

Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (-)	<b>DV:</b> užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary, podstatná jména a slovesa	Podstatná jména - rod, číslo, pád, životnost, slovesa - osoba, číslo, čas skloňování podstatných jmen a časování sloves	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (-)	<b>DV:</b> užívá vhodných spojovacích výrazů <b>DV:</b> pozná větu jednoduchou a souvětí	Věty jednoduché a souvětí, určování vět v souvětí, spojování vět, doplňování souvětí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (-)	<b>DV:</b> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování <i>(píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech)</i>	<b>DV:</b> odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <i>(pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně)</i>	<b>DV:</b> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<b>DV:</b> vyjadřuje své pocity a postoje z přečteného textu	Vlastní výtvarný projev, charakteristika literárních postav	<b>MKV 2:</b> Lidské vztahy

<i>(reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost)</i>			
Rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (-)	<b>DV:</b> rozlišuje prózu a poezii	Literární pojmy: bajka, pověst, pohádka, poezie, báseň s dějem, přirovnání, zosobnění	<b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (-)	<b>DV:</b> poslouchá uvědoměle literární texty a chápe četbu jako zdroj nových informací <b>DV:</b> tvořivě pracuje s literárním textem	Povídání si nad literárním textem, knihou, volná reprodukce textu, přednes vhodných literárních textů, doporučená mimočítanková četba	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (-)	<b>DV:</b> čte pozorně, plynule, orientuje se v textu, vyhledává slova	Tvořivé, zajímavé texty	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (-)	<b>DV:</b> zaznamenává podstatné informace z čteného textu za pomoci učitele	Tisk, televize	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (-)	<b>DV:</b> analyzuje text a kriticky posuzuje jeho obsah za pomoci učitele	Různé druhy textů	<b>MdV 5:</b> Fungování a vliv médií ve společnosti
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<b>DV:</b> reprodukuje obsah jednoduchého sdělení	Rozlišování podstatného od méně podstatného	



(-)			
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku <i>(vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích; má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování)</i>	<b>DV:</b> vytvoří telegram, telefonuje, píše dopis a adresu	Formy společenského styku, sestavování textu telegramu, telefonování, psaní dopisu včetně adresy	
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru <i>(v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči)</i>	<b>DV:</b> poradí si v běžném společenském styku	Komunikační situace a žánry.	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (-)	<b>DV:</b> rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Vyhledávání nevhodných jazykových prostředků v běžném mluveném projevu a nahrazování vhodnými spisovnými výrazy	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <i>(popíše jednoduché předměty, činnosti a děje; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy; ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně)</i>	<b>DV:</b> používá vhodné jazykové prostředky <b>DV:</b> zdokonaluje různé druhy popisů	Stylizace a kompozice. Popis rostlin, zvířat, věcí (procvičování různých popisů)	<b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti <i>(vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích)</i>	<b>DV:</b> sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce <b>DV:</b> dodržuje následnost dějových složek	Sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce. Vypravování - dějové složky s využitím vhodných spojek, vyjadřovat se též pomocí souvětí. Modulace souvislé řeči.	
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (-)	<b>DV:</b> porovnává významy slov, slova citově zabarvená-slova mazlivá a hanlivá a slova vícevýznamová	Nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova citově zabarvená	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (-)	<b>DV:</b> rozlišuje část předponovou, příponovou a kořen slova, rozpoznává předpony a předložky, uvědomuje si pravopis jejich psaní	Stavba slova-kořen, předpona, přípona, předložky	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu <i>(pozná podstatná jména a slovesa)</i>	<b>DV:</b> vyhledá slovní druhy, skloňuje podstatná jména, pozná infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu <b>DV:</b> rozlišuje způsob oznamovací a rozkazovací	Slovní druhy-ohebné, neohebné, vzory podstatných jmen-skloňování, infinitiv sloves, určité slovesné tvary, časování sloves oznamovacího způsobu Slovesné způsoby (oznamovací, rozkazovací)	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (-)	<b>DV:</b> rozlišuje slova spisovná a nespisovná	Slova spisovná a nespisovná	<b>OSV 8: <u>Komunikace</u></b>
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (-)	<b>DV:</b> označí podmět a přísudek	Základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	<b>DV:</b> určí větu jednoduchou a souvětí	Stavba věty	

<i>(dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího)</i>			
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (-)	<b>DV:</b> spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy	Spojování vět v souvětí spojovacími výrazy	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách <i>(rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik; určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky)</i>	<b>DV:</b> používá i/y po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z i slova příbuzná	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (-)	<b>DV:</b> píše i-y v přídělném minulém	Shoda přísudku s podmětem, psaní i-y v přídělném minulém	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. <i>(dramatizuje jednoduchý příběh; vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek)</i>	<b>DV:</b> čte správně, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, prokáže, že textu rozumí, čte potichu delší texty <b>DV:</b> umí vyjádřit své pocity z četby	Technika čtení, čte plynule a správně, recitace, tiché, dostatečně rychlé čtení	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <i>(dramatizuje jednoduchý příběh; vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek; čte krátké</i>	<b>DV:</b> reprodukuje obsah textů, dramatizuje literární text	Práce s literárním textem, práce s dětskou knihou	

<i>texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy; určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti)</i>			
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (-)	<b>DV:</b> vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících	Četba uměleckých a populárně naučných textů	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy <i>(rozlišuje prózu a verše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu)</i>	<b>DV:</b> používá literární pojmy (přirovnání, zosobnění, bajka, próza, poezie, encyklopedie) při praktické činnosti	Poznávání základů literatury: poezie (verš, rým), próza, divadlo, film (herec, režisér), kulturní život regionu; dramaturgie.	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (-)	<b>DV:</b> čte pozorně, plynule, prokazuje orientaci v textu, vyhledává klíčová slova	Tvořivé, naučné texty, práce na PC	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (-)	<b>DV:</b> rozlišuje a zaznamenává podstatné a okrajové informace v textu odpovídající věku	Tisk, televize, naučná literatura	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (-)	<b>DV:</b> analyzuje text a kriticky posuzuje jeho obsah, poznává a hledá řešení nejrůznějších situací v textu	Různé typy textů, článků, časopisů, tisků	

Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (-)	<b>DV:</b> reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a vybírá z něj podstatná fakta	Rozlišování podstatného od méně podstatného	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku <i>(vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích; má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování)</i>	<b>DV:</b> vytvoří telegram, telefonuje, píše dopis a adresu	Formy společenského styku, sestavování textu telegramu, telefonování, psaní dopisu včetně adresy	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (-)	<b>DV:</b> rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Reklamní letáčky, inzeráty	<b>MdV 5:</b> Fungování a vliv médií ve společnosti
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru <i>(v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči)</i>	<b>DV:</b> poradí si v běžném společenském styku	Komunikační situace a žánry.	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (-)	<b>DV:</b> rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Vyhledávání nevhodných jazykových prostředků v běžném mluveném projevu a nahrazování vhodnými spisovnými výrazy	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <i>(popíše jednoduché předměty, činnosti a děje; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy; ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně)</i>	<b>DV:</b> tvoří různé popisy <b>DV:</b> je schopen napsat dopis <b>DV:</b> používá tiskopisy a dokáže je vyplnit	Popis předmětu, děje, pracovního postupu. Dopis - jeho části Tiskopisy: přihláška, dotazník, poštovní poukázky, průvodky, podací lístky	

<p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti <i>(vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích)</i></p>	<p><b>DV:</b> sestavuje osnovu textů <b>DV:</b> využívá vypravěčských dovedností</p>	<p>Reprodukce jednoduchých textů Procvičování vypravování</p>	
<p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (-)</p>	<p><b>DV:</b> určuje kořen, předponu, příponu a koncovku <b>DV:</b> vyjádří základní význam předpon</p>	<p>Stavba slova-odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen - společný pro všechna příbuzná slova, výpis v pravopise - užití správných koncovek Zdvojené souhlásky - předpony s, z, vz-osvojování základního významu</p>	
<p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu <i>(pozná podstatná jména a slovesa)</i></p>	<p><b>DV:</b> žák si osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání jak ve škole, tak v běžném životě <b>DV:</b> používá předložky v praxi <b>DV:</b> osvojuje si užívání a určování slovních druhů <b>DV:</b> určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru; rozpozná druhy přídavných jmen <b>DV:</b> určuje mluvnické kategorie sloves <b>DV:</b> upevňuje správné tvary podmiňovacího způsobu <b>DV:</b> pozná v textu číslovky, určuje základní větné členy</p>	<p>Mateřský jazyk-prostředek dorozumívání, průběžné osvojování jazyka Předložky s, z – užívání Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické kategorie podstatných jmen Zájmena Přídavná jména, pravopis Slovesa Podmiňovací způsob (prvotní procvičování) Číslovky - rozlišování v textu</p>	
<p>Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (-)</p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje slova spisovná a nespisovná</p>	<p>Slova spisovná a nespisovná</p>	

Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (-)	<b>DV:</b> rozvíjející skladební dvojice <b>DV:</b> vyhledá různé podmínky <b>DV:</b> užívá několikanásobných podmětů ve větách	Skladba-základní a rozvíjející větné členy Podmět vyjádřený a nevyjádřený Podmět několikanásobný	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí <i>(dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího)</i>	<b>DV:</b> určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí	Věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (-)	<b>DV:</b> užívá vhodných spojovacích výrazů	Spojování vět v souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách <i>(rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik; určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky)</i>	<b>DV:</b> správně používá skupiny: bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně, prohlubuje učivo <b>DV:</b> dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních	Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně (tam kde se setkává předpona ob,v s kořenem na je), dělení slov na konci řádku po slabikách. Pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku i u částých slov příbuzných)	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (-)	<b>DV:</b> píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého	Shoda přísudku s podmětem	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <i>(dramatizuje jednoduchý příběh; vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek)</i>	<b>DV:</b> čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty, z přečteného textu vyjádří své pocity a názory	Výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů	<b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá <b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí

<p>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p><i>(dramatizuje jednoduchý příběh; vypráví děj shlednutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek; čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy; určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti)</i></p>	<p><b>DV:</b> snaží se o umělecký přednes, předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy</p> <p><b>DV:</b> rozumí danému sdělení, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory</p>	<p>Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu, předčítání textu, recitace-rým, verš, sloka</p> <p>Volná reprodukce přečteného textu, poezie, lyrika, epika (bajka) - přenášení významu: básnický přívlastek, přirovnávání, zosobnění prózy: čas a prostředí děje povídky, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav</p> <p>divadlo: konflikt a jeho řešení - komické, tragické</p> <p>film: loutkový, kreslený, hraný; televizní inscenace</p> <p>kulturní instituce, život v regionu</p>	
<p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících</p>	<p>Četba uměleckých a populárně naučných textů</p>	
<p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p> <p><i>(rozlišuje prózu a veše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu)</i></p>	<p><b>DV:</b> používá literární pojmy (přirovnání, zosobnění, bajka, próza, poezie, encyklopedie) při praktické činnosti</p>	<p>Poznávání základů literatury: poezie, próza, divadlo, film, kulturní život regionu</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------



<p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p><i>(Komunikuje v běžných situacích. V komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk.)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozeznává spisovný jazykový projev od nespisovného</p> <p><b>DV:</b> na základě poznatků o jazyce využívá spisovné jazykové prostředky k výstavbě textu</p>	<p>Pravopis</p> <p>Stylistika</p>	
<p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.</p> <p><i>(Píše běžné písemnosti. Podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost. Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup. Vypráví podle předem připravené osnovy. S vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.)</i></p>	<p><b>DV:</b> na základě stylistických pravidel vystaví text, který odpovídá zadanému komunikačnímu žánru</p> <p><b>DV:</b> získává informace o základních slohových postupech a žánrech</p>	<p>Vyprávění</p> <p>Popis</p> <p>Charakteristika</p>	
<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p><i>(Píše běžné písemnosti. Podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost.)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozvíjí vlastní tvořivé psaní</p>	<p>Tvorba vlastního textu</p>	<p><b>OSV 5: Kreativita</b></p>

<p><i>Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup. Vypráví podle předem připravené osnovy. S vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.)</i></p>			
<p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.</p> <p><i>(Orientuje se v pravidlech českého pravopisu.)</i></p> <p>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.</p> <p><i>(Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.)</i></p>	<p><b>DV:</b> používá slovníky a pravidly</p>	<p>Práce se slovníky, pravidly a příručkami</p>	
<p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p><i>(Pozná a určí slovní druhy. Skloňuje podstatná jména a přídavná jména. Pozná osobní zájmena. Časuje slovesa.)</i></p>	<p><b>DV:</b> správně určuje slovní druhy v textu</p> <p><b>DV:</b> tvoří správné tvary slov</p>	<p>Slovní druhy</p> <p>Tvarosloví</p>	
<p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> seznámí se s jednotlivými vrstvami národního jazyka</p>	<p>Rozvrstvení národního jazyka</p>	<p><b>MkV 4:</b> <u>Multikulturalita</u></p>

	<b>DV:</b> rozeznává spisovný jazyk od nespisovného, obecné češtiny, slangu a nářečí		
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.  <i>(Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku.)</i>	<b>DV:</b> volně reprodukuje přečtený text  <b>DV:</b> interpretuje literární text, nachází hlavní myšlenku, děje a zápletky	Tvořivá činnost s literárním textem  Interpretace textu a základní pojmy literární teorie	<b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopností poznání</u>
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.  <i>(Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení.)</i>	<b>DV:</b> ústně či písemně hodnotí svůj umělecký zážitek	Čtenářské dílny  Čtení s porozuměním  Návštěva divadelního představení  Film	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci.  <i>(Rozezná základní literární druhy a žánry.)</i>	<b>DV:</b> orientuje se v základních literárních žánrech	Próza  Poezie  Drama	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	<b>DV:</b> dokáže vyhledat potřebné informace	Práce s internetem, knihovnou a encyklopediemi	

<i>(Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury. Má pozitivní vztah k literatuře.)</i>			
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. <i>(Rozezná větu jednoduchou od souvětí.)</i>	<b>DV:</b> rozeznává a správně určuje větné členy a druhy vedlejších vět	Větné členy	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.  (-)	<b>DV:</b> adekvátně používá vhodné slohové útvary	Popis  Charakteristika  Líčení	<b>OSV 6: <u>Poznávání lidí</u></b>
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.  <i>(Komunikuje v běžných situacích. V komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk.)</i>	<b>DV:</b> rozvíjí vlastní tvůrčí tvorbu	Vlastní tvorba	

<p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.</p> <p><i>(Čte plynule s porozuměním. Reprodukuje text.)</i></p>	<p><b>DV:</b> jinak formuluje text</p>	<p>Výklad</p>	
<p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch.</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> osvojuje si způsoby obohacování slovní zásoby</p> <p><b>DV:</b> vyjádří vlastními slovy význam slov</p>	<p>Slovní zásoba a její obohacování</p> <p>Způsoby tvoření slov</p> <p>Odvozování</p> <p>Význam slov</p>	
<p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p><i>(Poznává a určuje slovní druhy. Skloňuje podstatná jména a přídavná jména. Poznává osobní zájmena. Časuje slovesa.)</i></p>	<p><b>DV:</b> operuje s neohebnými slovními druhy</p>	<p>Neohebné slovní druhy</p>	
<p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.</p> <p><i>(Rozpoznává větu jednoduchou od souvětí.)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozeznává a správně určuje větné členy a druhy vedlejších vět</p>	<p>Větné členy</p> <p>Vedlejší věty</p>	
<p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.</p>	<p><b>DV:</b> osvojuje si pravidla pravopisu a jejich správné používání</p>	<p>Procvičování pravopisu i/y</p> <p>Psaní velkých písmen</p>	

<i>(Správně píše slova s předponami a předložkami. Ovládá pravopis vyjmenovaných slov. Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem.)</i>			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.  <i>(Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku.)</i>	<b>DV:</b> interpretuje literární text	Práce s literárním textem  Základy versologie	<b>VMEGS 3: <u>Jsme Evropané</u></b>
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.  <i>(Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení.)</i>	<b>DV:</b> utváří si vlastní názory na všechny složky umění	Čtenářské dílny  Čtení s porozuměním  Práce s textem	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. (-)	<b>DV:</b> rozvíjí literární kreativitu	Vlastní literární činnost	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci.  <i>(Rozezná základní literární druhy a žánry.)</i>	<b>DV:</b> rozlišuje literární žánry	Poezie  Próza  Drama	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. (Čte plynule s porozuměním. Reprodukuje text.)</p>	<p><b>DV:</b> dokáže jinak formulovat text, vyjádřit ho vlastními slovy nebo jinou formou</p>	<p>Úvaha Výklad</p>	<b>OSV 8: Komunikace</b>
<p>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. (-)</p>	<p><b>DV:</b> dle požadovaného komunikačního záměru správně volí jazykové prostředky a slohový žánr</p>	<p>Jednání s institucemi</p>	
<p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (Píše běžné písemnosti. Podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost. Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup. Vypráví podle předem připravené osnovy. S vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.)</p>	<p><b>DV:</b> na základě stylistických pravidel vystaví text, který odpovídá zadanému komunikačnímu žánru <b>DV:</b> získává informace o základních slohových postupech a žánrech</p>	<p>Funkční styly Slohové postupy Vyprávění Charakteristika Líčení</p>	
<p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. (-)</p>	<p><b>DV:</b> seznámí se s pravidly používaných přískloňování cizích slov a dokáže pravidla najít <b>DV:</b> správně vyslovuje česká běžně užívaná slova</p>	<p>Tvarosloví Zvuková stránka slova</p>	

<p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. (<i>Rozezná větu jednoduchou od souvětí.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v pravidlech skladby <b>DV:</b> určuje větné členy <b>DV:</b> rozeznává větu hlavní od věty vedlejší <b>DV:</b> určuje poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami <b>DV:</b> procvičuje se v jazykových rozborech <b>DV:</b> správně určuje druhy vedlejších vět</p>	<p>Skladba</p>	<p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá <b>MkV 3:</b> Etnický původ</p>
<p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. (<i>Správně píše slova s předponami a předložkami. Ovládá pravopis vyjmenovaných slov. Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> správně užívá pravopis lexikální, morfologický, slootovorný a syntaktický</p>	<p>Vyjmenovaná slova Nauka o slově Tvarosloví - ohebné tvary slov Shoda podmětu s přísudkem</p>	
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. (<i>Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v literárním textu <b>DV:</b> reprodukuje zadaný literární text, nachází hlavní myšlenku, rozeznává děje a postavy</p>	<p>Tvořivá práce s textem Tropy a figury Interpretace uměleckého textu</p>	
<p>Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. (<i>Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> ústně či písemně hodnotí svůj umělecký zážitek</p>	<p>Četba Návštěva divadelního představení Film</p>	
<p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. (<i>Rozezná základní literární druhy a žánry.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> určí základní literární druhy a dokáže je rozeznat <b>DV:</b> pojmenuje typické žánry a seznámí se s jejich hlavními představiteli</p>	<p>Základní členění literatury</p>	



Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. (-)	<b>DV:</b> provádí komparace textu, divadla i filmu a dokáže odůvodnit své stanovisko	Komparace
--	---	-----------

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Český jazyk

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. (Čte plynule s porozuměním. Reprodukují text.)	<b>DV:</b> dokáže jinak formulovat text, vyjádřit ho vlastními slovy nebo jinou formou	Úvaha Výklad	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. (-)	<b>DV:</b> rozvíjí kritické myšlení ve vztahu k masmédiím a k informacím přicházejícím z médií	Mediální komunikace	<b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <b>MdV 2:</b> Interpretace vztahu mediálních sdělení s realitou <b>MdV 3:</b> Vnímání autora mediálních sdělení <b>MdV 4:</b> Fungování a vliv médií ve společnosti
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (-)	<b>DV:</b> rozvíjí komunikativních dovedností	Debata Diskuze	<b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy

<p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (Píše běžné písemnosti. Podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost. Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup. Vypráví podle předem připravené osnovy. S vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.)</p>	<p><b>DV:</b> na základě stylistických pravidel vystaví text, který odpovídá zadanému komunikačnímu žánru <b>DV:</b> získává informace o základních slohových postupech a žánrech</p>	<p>Vyprávění Charakteristika Líčení</p>
<p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. (Rozezná větu jednoduchou od souvětí.)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v pravidlech skladby <b>DV:</b> určuje větné členy <b>DV:</b> rozeznává větu hlavní od věty vedlejší <b>DV:</b> určuje poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami <b>DV:</b> procvičuje se v jazykových rozborech <b>DV:</b> správně určuje druhy vedlejších vět</p>	<p>Skladba</p>
<p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. (Správně píše slova s předponami a předložkami. Ovládá pravopis vyjmenovaných slov. Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem.)</p>	<p><b>DV:</b> správně užívá pravopis lexikální, morfologický, slootovorný a syntaktický</p>	<p>Vyjmenovaná slova Nauka o slově Tvarosloví - ohebné tvary slov Shoda podmětu s přísudkem</p>
<p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. (-)</p>	<p><b>DV:</b> interpretuje literární texty a nachází autorovy specifické rysy</p>	<p>Práce s textem Tropy a figury Interpretace uměleckého textu</p>

<p>Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. (-)</p>	<p><b>DV:</b> zamýšlí se nad literaturou konzumní a kvalitní literaturou <b>DV:</b> diskutuje nad dostupnou literaturou a dokáže argumentovat</p>	<p>Diskuze na téma literatura</p>	
<p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. (<i>Rozezná základní literární druhy a žánry.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> přiřadí základní literární druhy a dokáže je rozeznat <b>DV:</b> pojmenuje typické žánry a vybere jejich hlavní představitele</p>	<p>Próza Poezie Drama</p>	
<p>Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (-)</p>	<p><b>DV:</b> seznámí se s hlavními vývojovými etapami národní i světové literatury</p>	<p>Průhledy do české poezie Průhledy do české prózy Průhledy do zahraniční literatury Vybrané literární směry a žánry</p>	

# Anglický jazyk

## Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Hlavním cílem vyučovacího předmětu Anglický jazyk je učit žáky komunikovat v nejužívanějším světovém jazyce. Dovednost používat anglický jazyk chápeme jako prostředek k získávání informací o světě (krásná i odborná literatura, internet), navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. Schopnost dorozumět se anglicky zároveň chápeme jako cestu k rozvoji osobní svobody člověka (nezávislost na českých informačních zdrojích). Cílem je rozvíjet komunikační schopnosti žáků vedoucí ke schopnosti dorozumět se s cizincem v běžných situacích, hovořit s ním na dané téma, rozumět čtenému textu, poslechovým textům a správně na ně reagovat a seznámit se s realitami v anglicky mluvících zemích.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován v prvním až devátém ročníku. V 1. a 2. ročníku je dotován jednou disponibilní hodinou týdně, ve 3.- 9. ročníku třemi hodinami týdně.

Výuka anglického jazyka je organizována tak, že probíhá vždy v celém ročníku, a to v běžné třídě, popř. v počítačové učebně (procvičování gramatiky a slovní zásoby). Hodiny realizovány ve skupinách probíhají koordinovaně, žáci se věnují stejným tématům, rozdíl spočívá v šíři slovní zásoby, množství a náročnosti úkolů, které žáci plní. Základem výuky je rozvoj čtyř dovedností – porozumění a komunikativní dovednosti, poslech, čtení a psaní a ovládnutí gramatických pravidel. Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáka s cílem dorozumět se s cizincem v běžných životních situacích a pohovořit o jednoduchých tématech. Důležitou součástí výuky je proto také poslech s porozuměním, porozumění čtenému textu přiměřené obtížnosti a jeho reprodukce. Žáci se seznamují s realitami anglicky mluvících zemí, pracují na projektech a přiměřeně obtížných úkolech s cílem rozšiřovat a prohlubovat znalost cizího jazyka ve všech jeho aspektech.

## Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

### Kompetence k učení

- vytváření návyků a postupů ve výuce cizího jazyka, volbě vhodné metody pro efektivní učení, plánování, organizování a řízení vlastního učení
  - k užívání jazykové terminologie přiměřeně věku a obsahu učiva
  - k samostatnému rozhodování
  - uvědomění si významu znalosti cizího jazyka
  - k posouzení vlastních schopností a znalostí, kritickému zhodnocení svých výsledků a diskusi o nich
- Kompetence k řešení problémů

- přiměřeně věku a učivu je žák veden k samostatnosti, rozvíjí svůj vlastní úsudek
- k umění rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o něm a najít způsob jeho řešení
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- k samostatnému řešení problémů
- ke schopnosti obhájit svůj postup řešení problému, uvědomění si odpovědnosti svého rozhodnutí

### Kompetence komunikativní

- umění formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se souvisle, výstižně, kultivovaně a v logickém sledu

- k schopnosti naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, účinnému zapojování se do rozhovorů, obhajování svých názorů a vhodnému argumentování
- k porozumění různým typům textů a záznamů
- k využívání různých typů informačních a komunikačních prostředků a technologií v komunikaci s okolním světem

#### **Kompetence sociální a personální**

- ke spolupráci ve skupině a ve dvojici, osvojení si skupinové role a k odpovědnosti za výsledky skupinové práce
- ke spolupráci při vytváření pravidel pro práci v týmu, poskytnutí pomoci při práci nebo k dovednosti umět o pomoc požádat
- zapojení se do diskuse, spolupráci při řešení daného úkolu, respektování názoru druhých
- umění ovládat své jednání a chování, vytváření si pozitivní představy o sobě samém, k sebedůvěře a samostatnému rozvoji

#### **Kompetence občanské**

- respektování názorů a postavení druhých lidí, ke schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítání násilí, útlaku a hrubého chování
- k dodržování norem soužití v různých skupinách
- seznamuje se s reáliemi v anglicky mluvících zemích, poznává jejich historii, tradice, vybrané jevy z jejich života, respektuje je, chrání a umí je ocenit

#### **Kompetence pracovní**

- k využití získaných znalostí a zkušeností
- uvědomění si, že znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě

#### **Kompetence digitální**

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálnímu obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a úprava digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizik jejich využívání
- předcházením situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí žák jedná eticky k využití získaných znalostí a zkušeností

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zopakujte a použijte slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (-)	<b>DV:</b> představí sebe a členy rodiny	Rodina	<b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepečení  <b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace  <b>OSV 8:</b> Komunikace
	<b>DV:</b> pojmenuje a určí barvy	Barvy	
	<b>DV:</b> pojmenuje běžné vybavení místnosti	Nábytek	
	<b>DV:</b> pojmenuje části oblečení	Oblečení	
	<b>DV:</b> vyjádří velikost, délku, obsah předmětů	Míry	
	<b>DV:</b> počítá do dvanácti	Číslovky do dvanácti	
	<b>DV:</b> pojmenuje části lidského těla	Lidské tělo	
	<b>DV:</b> vyjádří pocity	Pocity	
	<b>DV:</b> pojmenuje hračky	Hračky	
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně <i>(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)</i>	<b>DV:</b> vyjádří polohu věcí	Předložky	
	<b>DV:</b> pojmenuje běžné ovoce a zeleninu	Ovoce a zelenina	
	<b>DV:</b> pojmenuje běžné potraviny	Potraviny	<b>MKV 2:</b> Lidské vztahy
	<b>DV:</b> pojmenuje a rozliší běžné druhy dopravních prostředků	Dopravní prostředky	
<b>DV:</b> pojmenuje domácí zvířata a vyjádří jejich potřeby a vlastnosti	Domácí zvířata		
<b>DV:</b> popíše právě probíhající běžné domácí činnosti	Domácí činnosti		

	<b>DV:</b> vyjádří zájem o jídlo a pití	Touhy a zájmy	
	<b>DV:</b> pojmenuje nádobí	Nádobí	
	<b>DV:</b> pojmenuje objekty a činnosti na zahradě	Zahrada	
	<b>DV:</b> pozdraví, rozloučí se, vyjádří souhlas a nesouhlas, poprosí, poděkuje	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (-)	<b>DV:</b> představí sebe a členy rodiny	Rodina	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání	
	<b>DV:</b> udá svoji národnost	Národnost		
	<b>DV:</b> pojmenuje místnosti v bytě a běžné vybavení	Místnosti a nábytek		
		<b>DV:</b> pojmenuje části oblečení	Oblečení	<b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí
		<b>DV:</b> vyjádří velikost, délku, obsah předmětů, pojmenuje základní geometrické tvary	Míry a geometrické tvary	
		<b>DV:</b> počítá do dvanácti, určí celé hodiny a uvede věk	Číslovky do dvanácti, hodiny, věk	
		<b>DV:</b> pojmenuje části lidského těla	Lidské tělo	
		<b>DV:</b> vyjádří pocity	Pocity	<b>OSV 8:</b> Komunikace
		<b>DV:</b> pojmenuje hračky	Hračky	
		<b>DV:</b> vyjádří polohu věcí	Předložky	
	<b>DV:</b> pojmenuje běžné ovoce a zeleninu	Ovoce a zelenina	<b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace	

Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně  (je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)	<b>DV:</b> pojmenuje běžné potraviny	Potraviny
	<b>DV:</b> pojmenuje a rozliší běžné druhy dopravních prostředků	Dopravní prostředky
	<b>DV:</b> pojmenuje domácí zvířata a vyjádří jejich potřeby a vlastnosti	Domácí zvířata
	<b>DV:</b> popíše právě probíhající běžné domácí činnosti	Domácí práce
	<b>DV:</b> pojmenuje nápoje	Nápoje
	<b>DV:</b> pojmenuje školní potřeby	Školní pomůcky
	<b>DV:</b> pojmenuje hudební nástroje	Hudební nástroje
	<b>DV:</b> pojmenuje oblíbené hry	Sporty a hry
	<b>DV:</b> pojmenuje vánoční předměty a zazpívá koledy	Vánoce
	<b>DV:</b> pojmenuje oblíbené sladkosti	Sladkosti
	<b>DV:</b> pojmenuje nadpřirozené bytosti	Halloween
	<b>DV:</b> vyjmenuje anglickou abecedu	Anglická abeceda
	<b>DV:</b> hláskuje své jméno	Hláskování
	<b>DV:</b> pozdraví, rozloučí se, vyjádří souhlas a nesouhlas, poprosí, poděkuje	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

**MKV 2:** Lidské vztahy



Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA Mezipředmětové souvislosti
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (-)	<b>DV:</b> opakuje a užívá slova a slovní spojení probíraných témat	Pozdravy Představení Škola Hračky Lidské tělo Rodina Zvířata Barvy Oblečení Nákupy Svátky Rodina	<b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopností poznávání</u>
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně (-)	<b>DV:</b> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a reaguje na ně	Pokyny	<b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení (-)	<b>DV:</b> přiřadí mluvenou a psanou podobu slova, slovního spojení	Zvuková a grafická podoba jazyka	<b>MKV 2:</b> Lidské vztahy
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<b>DV:</b> rozumí obsahu jednoduchých psaných textů	Osvojení a užití základní slovní zásoby	<b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace

<i>(rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu))</i>			
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (-)	<b>DV:</b> rozumí obsahu jednoduchých mluvených textů	Osvojení a užití základní slovní zásoby	<b>OSV 8: Komunikace</b>
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního život <i>(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)</i>	<b>DV:</b> píše slova a krátké věty	Časování sloves - přítomný čas prostý Vazba there is, there are Zápor Přivlastňovací zájmena Protiklady Členy Číslovky	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <i>(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal</i>	<b>DV:</b> rozumí slovům a jednoduchým větám osvojovaných témat	Zvuková a grafická podoba jazyka	<b>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání</b>

<i>(zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdravy a poděkování)</i>			
Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života <i>(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)</i>	<b>DV:</b> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení	Časování sloves - přítomný čas prostý a průběhový Zápor Zájmena Číslovky Předložky	<b>VMEGS 1:</b> <u>Evropa a svět nás zajímá</u> <b>VMEGS 2:</b> <u>Objevujeme Evropu a svět</u>
Vyplní osobní údaje do formuláře <i>(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)</i>	<b>DV:</b> doplní základní údaje do dotazníků a formulářů	Představení Dotazník, formulář	<b>MKV 1:</b> Kulturní diference
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů <i>(pozdraví a poděkuje)</i>	<b>DV:</b> zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Rozhovory	<b>MKV 4:</b> Multikulturalita <b>MKV 2:</b> Lidské vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností <i>(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdravy a poděkování)</i>	<b>DV:</b> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám	Pokyny	<b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <i>(rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností)</i>	<b>DV:</b> rozumí jednoduchým poslechovým textům	Osvojení si a užití základní slovní zásoby	<b>OSV 6:</b> Poznávání lidí

<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (<i>sdělí své jméno a věk</i>)</p>	<p><b>DV:</b> sdělí základní informace osvojovaných témat</p>	<p>Rodina Škola Volný čas Jídlo Příroda Počasí Roční období Země Zvířata Domov Hodiny Dny v týdnu, měsíce</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p> <p><b>OSV 8:</b> Komunikace</p>
<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (<i>vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)</i>)</p>	<p><b>DV:</b> odpovídá na jednoduché otázky osvojovaných témat</p>	<p>Otázky a odpovědi</p>	
<p>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyhledá potřebné informace v textu osvojovaných témat</p>	<p>Práce s textem</p>	
<p>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (-)</p>	<p><b>DV:</b> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života</p>	<p>Práce s textem</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <i>(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)</i>	<b>DV:</b> rozumí slovům a jednoduchým větám osvojovaných témat	Zvuková a grafická podoba jazyka	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života <i>(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)</i>	<b>DV:</b> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení	Sloveso "to be", "to have got", "can" Časování sloves – přítomný čas prostý a průběhový, Předložky Přivlastňovací zájmena Because	<b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá <b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět
Vyplní osobní údaje do formuláře <i>(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)</i>	<b>DV:</b> doplní základní údaje do dotazníků a formulářů	Představení Dotazník	<b>MKV 1:</b> Kulturní diference
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů <i>(pozdraví a poděkuje)</i>	<b>DV:</b> zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Rozhovory	<b>MKV 4:</b> Multikulturalita <b>MKV 2:</b> Lidské vztahy <b>MKV 1:</b> Kulturní diference

<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností <i>(rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám</p>	<p>Pokyny</p>	<p><b>OSV 2:</b> Sebezpoznání a sebepojetí</p>
<p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <i>(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozumí jednoduchým poslechovým textům</p>	<p>Osvojení a užití základní slovní zásoby</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p>
<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <i>(sdělí své jméno a věk)</i></p>	<p><b>DV:</b> sdělí základní informace osvojovaných témat</p>	<p>Zvířata Média Škola Hodiny Kalendář Sport Muzeum Londýn Volný čas Rodina</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p>
<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p><b>DV:</b> odpovídá na jednoduché otázky osvojovaných témat</p>	<p>Otázky a odpovědi</p>	

<i>(vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu))</i>			
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (-)	<b>DV:</b> vyhledá potřebné informace v textu osvojovaných témat	Práce s textem	<b>OSV 8:</b> Komunikace
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu (-)	<b>DV:</b> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života	Práce s textem	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<b>DV:</b> vyslovuje správně anglické hlásky	Hláskování	
	<b>DV:</b> procvičuje anglickou abecedu	Fonetická cvičení	
<i>(rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů)</i>	<b>DV:</b> intonuje a používá správný přízvuk	Texty v učebnici, pohádky	

	<b>DV:</b> procvičuje fonetické jevy a upevňuje správnou výslovnost	Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<b>OSV 8:</b> Komunikace
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojených témat <i>(rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby)</i>	<b>DV:</b> popíše činnost na obrázku <b>DV:</b> popíše planetu Zemi <b>DV:</b> popíše evropské země	Texty, obrázky  Planeta Země  Země Evropy	<b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech (-)	<b>DV:</b> povídá o svátcích <b>DV:</b> pojmenuje členy rodiny a poskytne základní informace o nich	Svátky - Halloween, Díkuvzdání, Vánoce, Sv. Valentýn, Velikonoce  Rodina	<b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá
Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (-)	<b>DV:</b> vypráví o činnostech ve škole <b>DV:</b> představí sebe a jiné osoby <b>DV:</b> vypráví o svém oblíbeném sportu <b>DV:</b> používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Škola  Představování  Sport  Slovníky Učebnicový slovník	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace (-)	<b>DV:</b> používá při své práci internet, komunikuje přes internet, používá internet	Moderní technologie a média	<b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	<b>DV:</b> popíše ovoce a zeleninu	Ovoce, zelenina	



(-)	<b>DV:</b> popíše činnosti ve škole	Škola	
	<b>DV:</b> popíše zdravý životní styl	Zdraví	
	<b>DV:</b> popíše stav počasí	Počasí	
	<b>DV:</b> popíše život zvířat	Zvířata	
<p>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjádří základní časové údaje a množství</p> <p><b>DV:</b> správně používá kalendář</p> <p><b>DV:</b> správně užívá členy</p> <p><b>DV:</b> ovládá stupňování přídavných jmen</p> <p><b>DV:</b> rozliší a správně používá zájmena</p> <p><b>DV:</b> správně používá zájmenné a příslovečné složeniny</p> <p><b>DV:</b> správně používá přítomný čas</p> <p><b>DV:</b> správně používá minulý čas</p> <p><b>DV:</b> ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby</p> <p><b>DV:</b> správně používá předložky</p> <p><b>DV:</b> vyjádří své potřeby</p>	<p>Letopočty, číslovky násobné, složená přídavná jména: číslovky + podstatná jména</p> <p>Kalendář</p> <p>Členy v zeměpisných názvech</p> <p>Zájmena - neurčitá, přivlastňovací nesamostatná, záporná</p> <p>Přítomný čas</p> <p>Minulý čas</p> <p>Předložky</p>	<p><b>MkV 4:</b> Multikulturalita</p> <p><b>EV 1:</b> Ekosystémy</p> <p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života</p> <p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p>

	<b>DV:</b> vyjádří svůj problém <b>DV:</b> vyjádří cíl cesty, popíše směr <b>DV:</b> převede text	Péče o zdraví Cestování Pohádky a příběhy	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích <i>(odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby)</i>	<b>DV:</b> zeptá se na směr <b>DV:</b> zeptá se na cenu <b>DV:</b> pozdraví <b>DV:</b> reaguje na pozdravy <b>DV:</b> vyjádří své žádosti a potřeby <b>DV:</b> odpoví na dopis	Cestování Nákupy Pozdravy Zdvořilostní fráze Dopisování	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <i>(rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů)</i>	<b>DV:</b> vyslovuje správně anglické hlásky <b>DV:</b> procvičuje anglickou abecedu <b>DV:</b> intonuje a používá správný přízvuk <b>DV:</b> procvičuje fonetické jevy a upevňuje správnou výslovnost	Hláskování Fonetická cvičení Texty v učebnici, pohádky Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání
Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	<b>DV:</b> používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Slovníky Učebnicový slovník	<b>OSV 6:</b> Poznávání lidí

(rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu))			
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (-)	<b>DV:</b> správně doplní dotazník	Dotazníky	<b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí
Reaguje na jednoduché písemné sdělení (reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby)	<b>DV:</b> napíše dopis <b>DV:</b> vyjádří ekologické postoje <b>DV:</b> ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby	Dopis  Příroda a město	<b>OSV 8:</b> Komunikace  <b>EV 1:</b> Ekosystémy  <b>EV 2:</b> Základní podmínky života
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (-)	<b>DV:</b> správně užívá modální slovesa  <b>DV:</b> vyjádří počet	Modální slovesa  Číslovky, výraz all, zlomky, (a) few, (a) little	<b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	<b>DV:</b> užívá správné tvary jednotlivých časů  <b>DV:</b> tvoří příslovce  <b>DV:</b> správně užívá slovesa  <b>DV:</b> správně užívá neurčitá zájmena  <b>DV:</b> vyjádří příčinu	Minulý čas prostý a průběhový  Příslovce  As.....as  Vyjádření budoucnosti pomocí will/going to  Fázová slovesa  Neurčitá zájmena  Spojka because	<b>EV 4:</b> Vztah člověk k prostředí    <b>MkV 1:</b> Kulturní diference    <b>MkV 2:</b> Lidské vztahy

<p>Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (-)</p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje historický původ obyvatel Velké Británie <b>DV:</b> vyjádří základní údaje o Skotsku</p>	<p>Reálie zemí - Velká Británie Reálie zemí - Skotsko</p>	<p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá <b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět <b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané</p>
<p>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích <i>(odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby)</i></p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje zvyky a tradice původních obyvatel Severní Ameriky <b>DV:</b> převypráví příběhy a pohádky <b>DV:</b> zeptá se na směr <b>DV:</b> zeptá se na příčiny událostí <b>DV:</b> popíše události, zeptá se na příčiny událostí</p>	<p>Reálie zemí - Severní Amerika - USA, Kanada Příběhy a pohádky Cestování Nehoda, úraz</p>	<p><b>Mkv 4:</b> Multikulturalita</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <i>(rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů)</i></p>	<p><b>DV:</b> procvičuje fonetické jevy a upevňuje správnou výslovnost <b>DV:</b> vyslovuje správně anglické hlásky <b>DV:</b> procvičuje anglickou abecedu</p>	<p>Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Hláskování Fonetická cvičení</p>	

	<p><b>DV:</b> intonuje a používá správný přízvuk</p> <p><b>DV:</b> charakterizuje vlastnosti lidí ze čtených příběhů</p>	<p>Texty v učebnici</p> <p>Pohádky</p> <p>Příběhy</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p> <p><b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (-)</p>	<p><b>DV:</b> popíše postup při přípravě jídla</p> <p><b>DV:</b> převypráví pohádky a příběhy</p>	<p>Vaření</p> <p>Pohádky, příběhy, povídky</p>	<p><b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (-)</p>	<p><b>DV:</b> ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby</p> <p><b>DV:</b> určí slovní druhy a interpunkční znaménka</p> <p><b>DV:</b> vyjádří množství</p> <p><b>DV:</b> správně tvoří a užívá jednotlivé časy</p> <p><b>DV:</b> správně tvoří a užívá trpný rod</p> <p><b>DV:</b> správně užívá modální slovesa a jejich opisné tvary</p> <p><b>DV:</b> správně užívá vztažná zájmena</p> <p><b>DV:</b> správně užívá jednotlivé tvary sloves</p> <p><b>DV:</b> vyjádří podmíněnou povinnost</p>	<p>Slovní druhy</p> <p>Interpunkční znaménka</p> <p>Množné číslo podstatných jmen</p> <p>Přítomný čas</p> <p>Minulý čas</p> <p>Předpřítomný čas</p> <p>Budoucí čas</p> <p>Modální slovesa</p> <p>Vztažná zájmena who/which</p> <p>Triáda nepravidelných sloves</p> <p>Sloveso should</p>	<p><b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané</p> <p><b>MkV 1:</b> Kulturní diference</p> <p><b>MkV 2:</b> Lidské vztahy</p> <p><b>MkV 3:</b> Etnický původ</p> <p><b>MkV 4:</b> Multikulturalita</p>

	<b>DV:</b> správně tvoří otázky Wh-otázky <b>DV:</b> správně užívá předložky Předložky <b>DV:</b> stupňuje přídavná jména Stupňování přídavných jmen <b>DV:</b> správně užívá přídavná jména Přídavná jména	
Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <i>(rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu))</i>	<b>DV:</b> vyhledá informace o Velké Británii v časopisech, na internetu Reálie zemí - Velká Británie	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace (-)	<b>DV:</b> převypráví základní informace o USA Reálie zemí - USA	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích <i>(odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby)</i>	<b>DV:</b> požádá o informaci při cestování a ubytování Cestování <b>DV:</b> požádá o informaci o zboží, koupí si požadovanou věc, zaplatí Nákupy a móda	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	<b>DV:</b> vyslovuje správně anglické hlásky	Hláskování	

<p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <i>(rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů)</i></p>	<p><b>DV:</b> procvičuje anglickou abecedu <b>DV:</b> intonuje a používá správný přízvuk <b>DV:</b> procvičuje fonetické jevy a upevňuje správnou výslovnost</p>	<p>Fonetická cvičení Texty v učebnici, pohádky Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání <b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <i>(rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby)</i></p>	<p><b>DV:</b> odhadne hlavní myšlenky v promluvě a konverzaci <b>DV:</b> odhadne hlavní myšlenky textů s částečně neznámou slovní zásobou <b>DV:</b> používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p>	<p>Rozhovory Cvičební texty Slovníky Učebnicový slovník</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí <b>OSV 8:</b> Komunikace</p>
<p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole volném čase a dalších osvojovaných tématech (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjádří příbuzenské vztahy <b>DV:</b> vystihne podstatné momenty ze společného zájezdu <b>DV:</b> charakterizuje osobnost, pocity, postoje</p>	<p>Rodina Přátelé Cestování Pocity a nálady</p>	
<p>Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (-)</p>	<p><b>DV:</b> hovoří o oblíbeném sportu <b>DV:</b> převypráví děj příběhu, pohádky, filmu, článku</p>	<p>Sport, volný čas Texty</p>	<p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá</p>

	<b>DV:</b> vytvoří vlastní příběh	Příběhy	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (-)	<b>DV:</b> vyjádří vlastní zájmy a dovednosti s ohledem na volbu povolání	Volba povolání	<b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (-)	<b>DV:</b> ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby	Přídavná jména	<b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané
	<b>DV:</b> tvoří souvětí příčinné a účinkové <b>DV:</b> tvoří přídavná jména příponami <b>DV:</b> používá pravidla pořadí přídavných jmen <b>DV:</b> tvoří příslovce příponami <b>DV:</b> používá pravidla stupňování příslovcí		
	<b>DV:</b> tvoří vedlejší věty		<b>MkV 1:</b> Kulturní diference
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <i>(rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu))</i>	<b>DV:</b> charakterizuje základní historické epochy	Reálie zemí - Velká Británie, USA	<b>MkV 3:</b> Etnický původ
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (-)	<b>DV:</b> vyhledá a uvede základní fakta o významných osobnostech, společnosti	Kultura	
	<b>DV:</b> požádá o informaci	Informace	
	<b>DV:</b> požádá o svolení, o službu, o pomoc	Pomoc, služby	



<b>DV:</b> poradí, doporučí způsob řešení problému	Rada
<b>DV:</b> utvoří nabídku, pozvání	Pozvání, nabídka

# Německý jazyk

## Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast **Další cizí jazyk** poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jako další cizí jazyk nabízíme němčinu od 7. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, dle potřeby v učebně informatiky. Žáci pracují ve skupinách, dvojicích či samostatně.

Vzdělávání v daném vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Cílem je rozvíjet komunikační schopnosti žáků, aby byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu, poslechovým cvičením a seznámit se s realitami v německy mluvících zemích. Požadavky na vzdělávání v cizím jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka<sup>1</sup>. Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)<sup>2</sup>.

U žáků se SPU je důraz kladen na mluvený projev a dovednost dorozumět se.

## Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v této oblasti směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

## Kompetence k učení

- využívání vhodných metod a způsobů učení, utváření si vlastního učebního stylu
- k užívání jazykové terminologie přiměřeně věku a obsahu učiva

---

<sup>1</sup> V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

<sup>2</sup> Úroveň A1 (podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky): Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

k samostatnému rozhodování

- uvědomění si významu znalosti cizího jazyka a k předpokladu celoživotního rozvoje v této oblasti

#### **Kompetence k řešení problémů**

- k samostatnosti přiměřeně věku a obsahu učiva
- k vyhledávání informací, potřebných k řešení úkolů a problémů

#### **Kompetence komunikativní**

- k umění formulovat své myšlenky, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětného učení, osvojuje si základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce
- k dovednosti naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce

#### **Kompetence sociální a personální**

- ke spolupráci ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímání dílčí odpovědnosti za výsledky práce skupiny
- porovnávání vlastního výkonu se členy skupiny a vytváření reálné představy o sobě a svých schopnostech

#### **Kompetence občanské**

- k respektování postavení dospělého i pozici žáka, k umění dodržovat normy soužití v malé skupině
- seznámení se s realitami německy mluvících zemí, nahlížení do jejich historie a poznávání vybraných jevů ze života tamějších lidí a jejich tradic

#### **Kompetence pracovní**

- osvojení si skutečnosti, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě

#### **Kompetence digitální**

- využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává a vyhledává informace, volí postupy způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací jedná eticky

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně <i>(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)</i></p>	<p><b>DV:</b> seznámí se s abecedou <b>DV:</b> vyslovuje správně německé hlásky <b>DV:</b> intonuje a používá správný přízvuk <b>DV:</b> hláskuje jména</p>	<p>Abeceda  Hláskování, základní výslovnostní návyky  Jména</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání <b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí <b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <i>(rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)</i></p>	<p><b>DV:</b> používá jazykolamy <b>DV:</b> procvičuje fonetické jevy a upevňuje správnou výslovnost <b>DV:</b> používá pozdravy v německy mluvících zemích <b>DV:</b> vyjádří základní časové údaje <b>DV:</b> vyjmenuje číslíce <b>DV:</b> počítá od 0 do 20  <b>DV:</b> uvědomuje si základní význam mezinárodních slov</p>	<p>Jazykolamy  Pozdravy  Dny v týdnu  Číslovky  Internacionalismy</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p>
	<p><b>DV:</b> používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník <b>DV:</b> představí sebe i jiné osoby</p>	<p>Učebnicový slovník Dvojjazyčný slovník Jmenuji se, bydlím, domov</p>	

	<p><b>DV:</b> zeptá se na jméno, bydliště, věk, telefonní číslo</p> <p><b>DV:</b> správně používá tykání a vykání</p> <p><b>DV:</b> tvoří a odpovídá na jednoduché otázky</p>	<p>Představení sebe a jiných osob</p> <p>Tykání a vykání</p> <p>Otázky</p>	<b>MkV 2:</b> Lidské vztahy
<p>Mluvení:</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p><i>(sdělí své jméno a věk)</i></p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> vyplní jednoduchý formulář</p> <p><b>DV:</b> napíše několik informací o sobě</p> <p><b>DV:</b> představí členy své rodiny</p> <p><b>DV:</b> správně používá přivlastňovací zájmena</p> <p><b>DV:</b> popíše rodinnou fotografii</p>	<p>Vyplnění formuláře</p> <p>Rodina, lidé a země</p> <p>Přivlastňovací zájmena</p> <p>Popis osob</p>	<b>MkV 4:</b> Multikulturalita
<p>Psaní:</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> při popisu používá přídavná jména</p> <p><b>DV:</b> porozumí krátkému textu</p> <p><b>DV:</b> řekne, co má nebo nemá rád</p>	<p>Přídavná jména (v přísudku, protiklady)</p> <p>Príslovce gern, am liebsten</p>	
<p>Čtení s porozuměním</p> <p>Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> vypráví o zájmech a zálibách</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje školní potřeby</p> <p><b>DV:</b> jednoduše popíše věci, osoby, zvířata</p>	<p>Záliby</p> <p>Škola, školní potřeby</p> <p>Členy podstatných jmen</p> <p>Věta oznamovací</p>	

	<b>DV:</b> zeptá se na předměty <b>DV:</b> přikáže někomu něco <b>DV:</b> popíše školní potřeby a předměty kolem nás <b>DV:</b> vyjádří základní údaje <b>DV:</b> řekne, kdo co dělá	Tázací způsob Rozkazovací způsob Zápor kein, vyjádření souhlasu, nesouhlasu Časování sloves (sein, haben, mögen, slabá slovesa) Slovosled přímý a nepřímý, základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá
--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně <i>(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)</i>	<b>DV:</b> vyslovuje správně německé hlásky <b>DV:</b> intonuje a používá správný přízvuk <b>DV:</b> používá jazykolamy - jednoduchá fonetická cvičení <b>DV:</b> procvičuje fonetické jevy a upevňuje správnou výslovnost	Hláskování  Jazykolamy	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání <b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepečení <b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace  <b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy

<p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele)</p>	<p><b>DV:</b> představí sebe</p>	<p>Představení sebe</p>	
<p>Mluvení: Zapojí se do jednoduchých rozhovorů (pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (sdělí své jméno a věk)</p>	<p><b>DV:</b> vypráví o zájmech a zálibách <b>DV:</b> odpovídá na jednoduché otázky <b>DV:</b> napíše několik informací o sobě</p>	<p>Volný čas a záliby</p>	<p><b>MkV 2:</b> Lidské vztahy</p>
<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (-)</p>	<p><b>DV:</b> tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně <b>DV:</b> popíše své každodenní činnosti <b>DV:</b> popíše zvíře <b>DV:</b> popíše místo <b>DV:</b> popíše osoby a věci</p>	<p>Program dne a týdne Popis zvířat Popis místa a prostředí, obec Popis osob a věcí, oblékání</p>	<p><b>MkV 4:</b> Multikulturalita</p>

	<p><b>DV:</b> reaguje na jednoduché pokyny v cizím jazyce při práci ve třídě</p> <p><b>DV:</b> řekne, kdo co dělá</p> <p><b>DV:</b> správně používá tvary sloves</p>	<p>Pokyny Činnosti</p> <p>Časování sloves - sein, haben, fahren, möchten, pravidelná slovesa</p>	<p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Čtení s porozuměním: Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjádří základní časové údaje</p>	<p>Dny v týdnu, číslovky</p> <p>Určování času Hodiny, měsíce, roční období</p>	
<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <i>(rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu))</i></p> <p>Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci (-)</p>	<p><b>DV:</b> správně používá předložky</p> <p><b>DV:</b> vyjádří základní matematické úkony</p> <p><b>DV:</b> správně používá členy</p> <p><b>DV:</b> správně tvoří a užívá množné číslo</p> <p><b>DV:</b> správně tvoří a užívá záporny</p>	<p>Předložky v časových údajích - am, in, im, um Předložky nach a in</p> <p>Základní matematické úkony Členy podstatných jmen Množné číslo podstatných jmen Zápor kein, nein, nicht</p>	
<p>Psaní: Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (-)</p>	<p><b>DV:</b> objasní základní význam internacionalismů</p> <p><b>DV:</b> vyjádří cíle cestování</p>	<p>Internacionalismy</p> <p>Cestování, dopravní prostředky</p>	



<p>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby)</p>	<p><b>DV:</b> zajistí si ubytování</p> <p><b>DV:</b> vyplní údaje do formuláře, představí se</p>	<p>Evropské země a města, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Země EU</p> <p>Ubytování</p> <p>Formuláře, poskytnutí informací o sobě</p>	
	<p><b>DV:</b> napíše pozvánku</p> <p><b>DV:</b> představí se do telefonu, domluví se a odmítne to, co nechce</p> <p><b>DV:</b> napíše jednoduchý text na pohlednici</p> <p><b>DV:</b> napíše a odešle e-mail</p>	<p>Pozvánka</p> <p>Telefonování</p> <p>Dopisování</p> <p>Chatování, pozdravy</p>	<p><b>MdV 6:</b> Tvorba mediálního sdělení</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozumění</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p>	<p><b>DV:</b> vyslovuje správně německé hlásky</p> <p><b>DV:</b> intonuje a používá správný přízvuk</p> <p><b>DV:</b> používá jazykolamy – jednoduchá fonetická cvičení</p>	<p>Hláskování</p> <p>Jazykolamy</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p> <p><b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepečení</p> <p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>

<p><i>(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)</i></p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <i>(rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu))</i></p>	<p><b>DV:</b> procvičuje fonetické jevy a upevňuje správnou výslovnost</p> <p><b>DV:</b> plní zadané úkoly</p> <p><b>DV:</b> popíše, co právě dělá</p>	<p>Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Povinnosti</p> <p>Činnosti</p> <p>Nákupy</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p> <p><b>MkV 2:</b> Lidské vztahy</p>
<p>Čtení s porozuměním:</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <i>(rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu))</i></p>	<p><b>DV:</b> zeptá se na směr, cíl cesty</p> <p><b>DV:</b> vhodně reaguje na různé situace</p> <p><b>DV:</b> adekvátně reaguje na jednoduché pokyny v cizím jazyce při práci ve třídě</p> <p><b>DV:</b> orientuje se v obsahu a smyslu jednoduchého mluveného nebo psaného textu, vyhledává v něm potřebné informace k sestavení odpovědi</p>	<p>Cestování</p> <p>Schůzky</p> <p>Program dne</p> <p>Program týdne</p> <p>Škola</p> <p>Reálie Německa, Rakouska a Švýcarska</p> <p>Domov</p> <p>Cestování</p> <p>Program týdne a dne</p>	<p><b>MkV 4:</b> Multikulturalita</p> <p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá</p> <p><b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Mluvení:</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat <i>(sdělí své jméno a věk)</i></p>	<p><b>DV:</b> používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p><b>DV:</b> popíše dům, jeho pokoje a vybavení</p> <p><b>DV:</b> vypráví o škole, činnostech ve škole, školních povinnostech a zákazech</p>	<p>Slovník</p> <p>Učebnicový slovník</p> <p>Dům a bydlení</p> <p>Domov</p> <p>Škola</p>	

<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (-)</p>	<p><b>DV:</b> vypráví o ročních obdobích a činnostech v nich</p> <p><b>DV:</b> ústně i písemně převypráví jednoduché texty, promluvy a konverzace</p> <p><b>DV:</b> povídá o svých povinnostech</p>	<p>Program týdne</p> <p>Povinnosti</p>	
<p><b>Psaní:</b></p> <p>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (<i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i>)</p> <p>Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (-)</p>	<p><b>DV:</b> správně používá gramatické jevy a pravidla</p> <p><b>DV:</b> jednoduše a srozumitelně vyjádří činnosti, které provádí</p> <p><b>DV:</b> správně vyjádří, co chce koupit</p> <p><b>DV:</b> sdělí základní údaje týkající se schůzek a pozvání</p>	<p>Privlastňovací zájmena</p> <p>Předložky se 3. a 4. pádem, předložka für</p> <p>Skloňování podstatných jmen</p> <p>Časování sloves pravidelných, nepravidelných a s odlučitelnou předponou</p> <p>Způsobová slovesa müssen, können, dürfen</p> <p>Číslovky, časové údaje</p> <p>Osobní zájmena</p> <p>Vazba "es gibt", podmět man</p> <p>Množné číslo podstatných jmen</p> <p>Slovosled</p> <p>Nákupy</p> <p>Schůzky, pozvánky</p>	

## **Matematika a její aplikace**

### **Matematika**

#### **Charakteristika vzdělávací oblasti**

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislosti, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat, problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Cílové zaměření vzdělávací oblasti Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.

Rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického

modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování.

## Matematika

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Matematika je vyučován v 1.-9. ročníku. V 1. ročníku s časovou dotací 4 hodiny, ve 2. ročníku 4 hodiny + 1 hodina disp., ve 3. ročníku 4 hodiny + 1 hodina disp., ve 4. ročníku 4 hodiny + 1 hodina disp., v 5. ročníku 4 hodiny + 1 hodina disp., v 6. ročníku 4 hodiny, v 7. ročníku 4 hodiny, v 8. ročníku 4 hodiny + 1 hodina disp., v 9. ročníku 3 hodiny + 2 hodiny disp. Výuka probíhá v kmenových učebnách popř. v počítačové učebně s využitím výpočetní techniky.

### Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- používání odborné terminologie, symbolů a znaků, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

#### Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému, hledání vlastních postupů řešení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vyhledávání informací potřebných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- samostatnému řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení, užívání při řešení problémů logických, matematických a empirických postupů

#### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

#### Kompetence sociální a personální

## Matematika a její aplikace

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- k dovednosti v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

### **Kompetence občanské**

- rozhodování se zodpovědně podle dané situace,

### **Kompetence pracovní**

- bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky

### **Kompetence digitální**

- ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb;
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>(porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)</i></p>	<p><b>DV:</b> poznává jednotlivá čísla do 20, na základě názoru <b>DV:</b> určí počet daného čísla do 10, do 20  <b>DV:</b> využívá matematické pomůcky</p>	<p>Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 1-5,0-10, 10-20 Určování čísel v řadě do 10, do 20 (pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě) Počítání a určování předmětů v daném souboru Využívá názorných pomůcek-dom. karty, kostky, počítadlo, atd.</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>(čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 20; zná matematické operátory +, -, =, , <math>\geq</math> a umí je zapsat)</i></p>	<p><b>DV:</b> porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, rovná se <b>DV:</b> dokáže napsat i přečíst čísla od 0 do 20</p>	<p>Porovnávání čísel v daném oboru a využívá matematických znaků a symbolů Psaní jednotlivých čísel 0-20</p>	
<p>Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyhledává, zapisuje, porovnává čísla na číselné ose <b>DV:</b> využívá matematické znaky <b>DV:</b> užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání souboru čísel do 20</p>	<p>Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy Sčítání, odčítání čísel pomocí číselné osy</p>	

<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly <i>(sčítá a odčítá s užíváním názoru v oboru do 20)</i></p>	<p><b>DV:</b> z paměti sčítá a odčítá do 5, do 10, do 20, v druhé desítce vychází z analogie 1. desítky <b>DV:</b> sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky <b>DV:</b> řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů o n-více, n-méně s názorem <b>DV:</b> sčítá a odčítá čísla v oboru 0-20 s přechodem desítky <b>DV:</b> zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu <b>DV:</b> využívá komutativnosti</p>	<p>Vyvození + a - na názorných příkladech</p>	
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <i>(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20)</i></p>	<p><b>DV:</b> sestaví jednoduché slovní úlohy <b>DV:</b> využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</p>	<p>Využívání početních situací v praktických činnostech Práce ve skupině</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p>
<p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (-)</p>	<p><b>DV:</b> určí části dne, dobu spánku, denní dobu <b>DV:</b> vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí</p>	<p>Orientace v čase, propojení s prvoukou. Určování časové jednotky-hodina v průběhu dne a noci, časový údaj-den, měsíc, rok</p>	<p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života <i>(modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy sl. úloh</p>	<p>Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh (roční období, měření, čtení jednoduchých tabulek)</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka a prostředí</p>



<p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <i>(doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi)</i></p>	<p><b>DV:</b> za pomoci učitele se orientuje na číselné ose <b>DV:</b> určí místo v řadě</p>	<p>Vztahy o několik více, méně Číslovky řadové</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>
<p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci <i>(pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádru <b>DV:</b> určí shodné a neshodné tvary základních útvarů</p>	<p>Základní útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice Rovinné útvary krychle, kvádr, koule, jehlan</p>	
<p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar</p>	<p>Vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------

<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>(porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)</i></p>	<p><b>DV:</b> bezpečně ovládá sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky <b>DV:</b> řeší příklady s jednou závorkou, provádí početní operace z paměti i písemně <b>DV:</b> řeší slovní úlohy, vytváří je s využitím v praxi, též využívá znalosti o záměně sčítanců <b>DV:</b> vytváří soubory (peníze, čtvercová síť), s daným počtem prvků <b>DV:</b> sčítá a odčítá v oboru do 100 bez přechodu desítky <b>DV:</b> sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem desítky</p>	<p>Obor přirozených čísel do 20</p> <p>Sčítání a odčítání do 100</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>(čte, píše a používá číslice v oboru do 100, numerace do 100; zná matematické operátory +, -, =, ≥, ≤ a umí je zapsat)</i></p>	<p><b>DV:</b> čte a zapisuje čísla do 100 <b>DV:</b> počítá prvky daného souboru do 100 (včetně) <b>DV:</b> porovnává, rozkládá čísla (desítky a jednotky) <b>DV:</b> zaokrouhluje na desítky</p>	<p>Přirozená čísla do 100 Zápis čísla v desítkové soustavě Zaokrouhlování</p>	
<p>Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (-)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se na číselné ose, zobrazí číslo na číselné ose</p>	<p>Číselná osa</p>	

<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly <i>(sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 100)</i></p>	<p><b>DV:</b> sčítá a odčítá desítky, zkoušky <b>DV:</b> ovládá spoje násobitek 1- 5 (s automatizací) <b>DV:</b> dělí v oboru násobitek 1-5 (s automatizací) <b>DV:</b> orientuje se v řadách násobků 6-10 (názorně)</p>	<p>Násobení a dělení 1 -10</p>	
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <i>(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100, umí rozklad čísel v oboru do 100)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší slovní úlohy s využitím vztahů o n- více ( méně) v oboru do 100 <b>DV:</b> vytváří a řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 <b>DV:</b> ovládá písemné sčítání a odčítání 2 ciferných čísel v oboru do 100 <b>DV:</b> vypracovává slovní úlohy na násobení a dělení <b>DV:</b> řeší slovní úlohy s dvěma počet. Výkony (sčítání, odčítání), slovní úlohy na vztahy n- krát více (méně)</p>	<p>Číselný obor 0 až 100</p>	<p><b>OSV 6:</b> <u>Poznávání lidí</u> (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání)</p>
<p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (-)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v čase, uvádí příklady ze života</p>	<p>Čas a jednotky</p>	<p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života <i>(modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy (s názorem)</p>	<p>Slovní úlohy</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka a prostředí</p>

<p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <i>(doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi)</i></p>	<p><b>DV:</b> doplňuje tabulky, schémata</p>	<p>Vztahy n- krát více, n- krát méně</p>	
<p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci <i>(pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují)</i></p>	<p><b>DV:</b> chápe pojem kreslení a rýsování <b>DV:</b> osvojí si správné návyky při rýsování</p>	<p>Čára – rovná, křivá, lomená Pojmy – svislý, šikmý, vodorovný, polopřímka, přímka, úsečka</p>	
<p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky <i>(používá pravítko)</i></p>	<p><b>DV:</b> ovládá jednotky délky (cm, m)</p>	<p>Jednotky délky Délka úsečky Rýsování a měření délky úsečky Základní útvary v rovině – bod, přímka, polopřímka, úsečka, označení bodů a úseček</p>	
<p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (-)</p>	<p><b>DV:</b> poznává a modeluje geometrická tělesa v praxi (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan)</p>	<p>Geometrická tělesa</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>(porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 1000)</i>	<b>DV:</b> sčítá a odčítá v oboru čísel do 100 s přechodem čísel přes 10 <b>DV:</b> ovládá spoje násobitek 1- 10 s automatizací <b>DV:</b> vytváří soubory s daným počtem prvků do 1000	Přirozená čísla 0 – 100 Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel Užití závorek	<b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopností poznávání</u>
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>(čte, píše a používá číslice v oboru do 1000, numerace do 1000; zná matematické operátory +, -, =, <math>\leq</math> <math>\geq</math> a umí je zapsat)</i>	<b>DV:</b> počítá po stovkách, desítkách, desítkách a jednotkách do 1000 <b>DV:</b> poznává, čte a zapisuje trojčíferná čísla <b>DV:</b> zaokrouhluje čísla na 10, 100 <b>DV:</b> provádí odhad výsledku <b>DV:</b> řeší úlohy na porovnávání trojčíferných čísel <b>DV:</b> rozkládá čísla v desítkové soustavě	Číselná řada do 1000 Čtení a zápis čísel Zaokrouhlování Odhad a kontrola výsledků  Rozklad čísel v desítkové soustavě	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (-)	<b>DV:</b> znázorňuje trojčíferná čísla na číselné ose <b>DV:</b> porovnávání čísla pomocí číselné osy	Znázorňování na číselné ose Porovnávání čísel a řešení úloh na porovnání	

<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly <i>(sčítá a odčítá s použitím názoru v oboru do 1000)</i></p>	<p><b>DV:</b> sčítá a odčítá násobky čísla 100 a trojčiferná čísla bez přechodu i s přechodem přes desítku <b>DV:</b> ovládá písemné sčítání a odčítání, provádí kontrolu <b>DV:</b> užívá spoje všech násobílek <b>DV:</b> řeší příklady na násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným <b>DV:</b> ovládá řešení příkladů na dělení se zbytkem v číselném oboru do 100</p>	<p>Součet a rozdíl čísel Písemné sčítání a odčítání Násobení a dělení v oboru násobilky 1- 10 ( automatizace) Násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným Dělení se zbytkem</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p> <p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <i>(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 1000, umí rozklad čísel v oboru do 1000)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší a vytváří slovní úlohy v oboru násobilky 1- 10 <b>DV:</b> ovládá slovní úlohy se dvěma různými početními výkony</p>	<p>Slovní úlohy</p>	
<p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (-)</p>	<p><b>DV:</b> určování času, převádění jednotek</p>	<p>Čas, jednotky</p>	
<p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života <i>(modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek)</i></p>	<p><b>DV:</b> sestavuje a doplňuje tabulky k užití vztahů n- krát více, n- krát méně a používá příklady ze života</p>	<p>Vytváření příkladů z běžných situací závislosti a jejich vlastnosti</p>	
<p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <i>(doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 1000; zvládá</i></p>	<p><b>DV:</b> užívá tabulkové zápisy v praxi <b>DV:</b> čte a sestavuje tabulky násobků</p>	<p>Orientace v jednoduchých tabulkách (ceníky, jízdní řády)</p>	

<p><i>orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi)</i></p>			
<p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky <i>(používá pravítko)</i></p>	<p><b>DV:</b> odhaduje délky úseček <b>DV:</b> měří úsečky s přesností na milimetr <b>DV:</b> měří délky stran rovinných obrazců <b>DV:</b> určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran</p>	<p>Úsečka a její odhad Měření úseček s přesností na milimetr Měření délek obrazců Výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran Modelování staveb tvaru kvádrů, krychle, apod.(užívání stavebnic, krabiček)</p>	
<p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (-)</p>	<p><b>DV:</b> rozpoznává a modeluje jednoduché souměrné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) <b>DV:</b> popisuje jednoduchá tělesa (kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec, koule)</p>	<p>Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice Útvary v prostoru</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (-)	<p><b>DV:</b> počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících</p> <p><b>DV:</b> pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0</p> <p><b>DV:</b> písemně sčítá a odčítá</p> <p><b>DV:</b> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p>	<p>Počítání do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících</p> <p>Porovnávání čísel</p> <p>Pamětné sčítání a odčítání čísel, které mají nejvýše dvě číslice různé od nuly</p> <p>Písemné sčítání a odčítání</p> <p>Vlastnosti násobení</p> <p>Vztahy mezi sčítáním a odčítáním</p> <p>Vlastnosti sčítání a odčítání</p>	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání



<p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>(čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000; sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla; zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100)</i></p>	<p><b>DV:</b> čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose <b>DV:</b> porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné operace <b>DV:</b> rozkládá čísla v desítkové soustavě <b>DV:</b> pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 <b>DV:</b> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <b>DV:</b> písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem</p>	<p>Čtení a zápis čísel, číselná osa Řešení jednoduché nerovnice s užitím číselné osy  Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě Pamětné násobení a dělení čísel v daném oboru Početní operace a jejich procvičování v oboru Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem</p>	<p>VI - čtení letopočtů          Aj - číslovky</p>
<p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel <i>(zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách; tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100)</i></p>	<p><b>DV:</b> zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky  <b>DV:</b> písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu  <b>DV:</b> řeší a tvoří slovní úlohy zaměřené na porovnání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně)</p>	<p>Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky Odhad výsledku, kontrola výsledku Porovnávání čísel Písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením  Slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně)</p>	

<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel <i>(zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy; rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulaátor)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší písemné algoritmy násobení a dělení</p> <p><b>DV:</b> řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony</p> <p><b>DV:</b> názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku</p> <p><b>DV:</b> řeší a vytvoří jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku</p> <p><b>DV:</b> sečte zlomek se stejným jmenovatelem</p> <p><b>DV:</b> pozná a převede smíšené číslo na zlomek</p>	<p>Pořadí početních výkonů, složitější slovní úlohy, užívání závorek</p> <p>Celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára</p> <p>Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku</p> <p>Řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku</p> <p>Vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>Jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p> <p>Znalost smíšených čísel – na konkrétních příkladech</p>	
<p>Vyhledává, sbírá a třídí data <i>(vyhledá a roztřídí jednoduchá data – údaje, pojmy apod. podle návodu)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhledává, třídí a sbírá informace</p>	<p>Informace z jízdního řádu</p>	
<p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <i>(orientuje se v čase v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, provádí)</i></p>	<p><b>DV:</b> zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram</p>	<p>Diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu</p>	

<p><i>jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi)</i></p>			
<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce <i>(znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary)</i></p>	<p><b>DV:</b> sestrojí libovolný rovnoběžník (čtverec, obdélník) <b>DV:</b> sestrojí libovolný trojúhelník  <b>DV:</b> narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem</p>	<p>Konstrukce libovolného rovnoběžníku Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník Trojúhelníková nerovnost  Konstrukční sčítání a odčítání úseček  Kružnice, kruh, střed a poloměr</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>
<p>Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran <i>(měří a porovnává délku úsečky; vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran)</i></p>	<p><b>DV:</b> graficky sečte a odečte libovolné úseky</p>	<p>Vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku</p>	<p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice <i>(sestrojí rovnoběžky a kolmice)</i></p>	<p><b>DV:</b> určí vzájemnou polohu dvou přímek  <b>DV:</b> sestrojí rovnoběžku k dané přímce  <b>DV:</b> sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce</p>	<p>Kolmice, kolmost, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou</p>	

<p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<p><b>DV:</b> určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě  <b>DV:</b> užívá jednotky obsahu: cm<sup>2</sup>, mm<sup>2</sup>, m<sup>2</sup>, řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce  <b>DV:</b> vymodeluje síť kváдру a krychle z dané sítě</p>	<p>Řešení jednoduchých slovních úloh na obsah čtverce a obdélníku  Základní jednotky obsahu, určování obsahů rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě  Síť kváдру a krychle, modelování kváдру a krychle ze sítě, síť kváдру a krychle rozložením krabičky</p>	<p>Pč - konstrukční práce</p>
<p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru  <i>(určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa)</i></p>	<p><b>DV:</b> pozná a nakreslí souměrný útvar, určí osu souměrnosti překládáním  <b>DV:</b> pracuje se čtvercovou sítí, rýsuje souměrné útvary ve čtvercové síti, nakreslí souměrný útvar</p>	<p>Osa souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary, určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích  Souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti</p>	
<p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky  <i>(řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech)</i></p>	<p><b>DV:</b> provádí kontrolu pomocí kalkulačky</p>	<p>Práce s kalkulátorem, provádění kontroly slovní úlohy s netradičními postupy</p>	<p><b>OSV 5:</b> Kreativita</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (-)	<p><b>DV:</b> sčítá a odčítá čísla z paměti</p> <p><b>DV:</b> násobí a dělí z paměti jednoduché příklady</p> <p><b>DV:</b> písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla</p> <p><b>DV:</b> písemně odčítá dvě přirozená čísla</p> <p><b>DV:</b> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání</p> <p><b>DV:</b> násobí a dělí desetinné číslo 10</p>	<p>Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel a jejich vlastnosti</p> <p>Pamětné násobení a dělení přirozených čísel</p> <p>Písemné sčítání přirozených čísel</p> <p>Písemné odčítání dvou přirozených čísel</p> <p>Užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost)</p> <p>Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin deseti a stem</p> <p>Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin přirozeným číslem menším než 10</p>	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání

<p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>(čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000; sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla; zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100)</i></p>	<p><b>DV:</b> porovná přirozená čísla přes milión a zobrazí je na číselné ose, zapíše dané přirozené číslo v desítkové soustavě</p> <p><b>DV:</b> písemně násobí až čtyřciferným činitelem</p> <p><b>DV:</b> zapíše a přečte desetinné číslo řádu desetin a zobrazí jej na číselné ose</p> <p><b>DV:</b> písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin</p> <p><b>DV:</b> písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce</p> <p><b>DV:</b> odhaduje výsledek, posoudí jeho reálnost</p>	<p>Čtení a zápis čísel přes milión, zobrazování na číselné ose, užití číselné osy, posloupnost přirozených čísel, číselná osa, zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě, řešení jednoduchých nerovnic, porovnávání přirozených čísel</p> <p>Písemné násobení až čtyřciferným činitelem</p> <p>Seznámení se se zlomky se jmenovatelem 10, 100, a jejich zápis desetinným číslem, desetina, desetinná čárka, zobrazení desetinného čísla na číselné ose, porovnávání desetin. čísel, vyjádření části celku, vyjádření setiny zlomkem a desetinným číslem, řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetin. Čísel</p> <p>Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin</p> <p>Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem</p>	<p>VI - letopočty</p> <p>Aj</p>
---	---	--	---------------------------------

<p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel <i>(zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách; tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100)</i></p>	<p><b>DV:</b> zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností</p> <p><b>DV:</b> písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce</p> <p><b>DV:</b> odhaduje výsledek, posoudí jeho reálnost</p> <p><b>DV:</b> zaokrouhlí desetinné číslo řádu desetin na celky</p>	<p>Zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky, odhad výsledků</p> <p>Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem</p> <p>Provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku</p> <p>Zaokrouhlení daného desetinného čísla řádu desetin na celku</p>	<p><b>OSV 5:</b> Kreativita</p>
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel <i>(zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy; rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulátor)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší slovní úlohy na jeden a dva početní výkony v celém oboru přirozených čísel</p> <p><b>DV:</b> tvoří slovní úlohy na jeden a dva početní výkony v celém oboru přirozených čísel</p> <p><b>DV:</b> řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel</p>	<p>Slovní úlohy</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>
<p>Vyhledává, sbírá a třídí data <i>(vyhledává a roztřídí jednoduchá data – údaje, pojmy apod. podle návodu)</i></p>	<p><b>DV:</b> čte, třídí a sestavuje data</p>	<p>Závislosti a jejich vlastnosti</p>	
<p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <i>(orientuje se v čase v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, provádí</i></p>	<p><b>DV:</b> čte a sestavuje jednoduché tabulky, čte a sestaví jednoduchý sloupkový diagram a jednoduchý graf</p>	<p>Grafy, tabulky, diagramy</p>	

<p><i>jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi)</i></p>			
<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce <i>(znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary)</i></p>	<p><b>DV:</b> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (obdélník, čtverec, kružnice, pravoúhlý trojúhelník), užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>Konstrukce obdélníku a čtverce, rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem, rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku</p>	<p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů</p>
<p>Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran <i>(měří a porovnává délku úsečky; vypočítává obvod mnohoúhelníku sečtení délek jeho stran)</i></p>	<p><b>DV:</b> vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce, obvod libovolného mnohoúhelníku</p>	<p>Výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce</p>	<p>Pč - konstrukční práce</p>
<p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice <i>(sestrojí rovnoběžky a kolmice)</i></p>	<p><b>DV:</b> graficky sečte a odečte libovolné úseky <b>DV:</b> určí vzájemnou polohu dvou přímek <b>DV:</b> sestrojí rovnoběžku k dané přímce <b>DV:</b> sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce</p>	<p>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</p>	



<p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (-)</p>	<p><b>DV:</b> převádí jednotky obsahu</p>	<p>Převádí jednotky obsahu, odhady obvodu a obsahu, další jednotky obsahu: a, ha, km<sup>2</sup></p>	
<p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <i>(určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa)</i></p>	<p><b>DV:</b> Zkoumá, dokreslí, přeloží a vystřihne souměrný útvar</p>	<p>Osově souměrné útvary</p>	
<p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <i>(řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší úlohy z praxe <b>DV:</b> doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje <b>DV:</b> doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice <b>DV:</b> rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány <b>DV:</b> řeší slovní úlohy úsudkem a logikou (řešení není závislé na obvyklých školských algoritmech) <b>DV:</b> řeší prostorovou představivost</p>	<p>Praktické modely desetinných čísel (peníze) Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Úlohy na rozvoj prostorové představivosti Netradiční slovní úlohy</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (-)</p>	<p><b>DV:</b> modeluje a určí část celku <b>DV:</b> používá zápis ve formě zlomku</p>	<p>Přirozená čísla Zlomky</p>	

Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (-)	<b>DV:</b> porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Zlomky	<b>EV 2:</b> Základní podmínky života
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty (-)	<b>DV:</b> přečte zápis desetinného čísla <b>DV:</b> vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Desetinná čísla Číselná osa Model, teploměr	
Porozumí významu znaku “-”, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (-)	<b>DV:</b> porozumí významu znaku “-”, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Záporné číslo	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</b></p> <p>Provádí početní operace v oboru přirozených, celých a částečně racionálních čísel (čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace)</p>	<p><b>DV:</b> zapíše a přečte desetinné číslo</p> <p><b>DV:</b> porovná a zaokrouhlí desetinné číslo</p>	<p>Desetinná čísla</p> <p>Porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5: Kreativita</p>

<p>Zaokrouhluje přirozená a desetinná čísla seznamuje se s různými způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (<i>přirozeným číslem, desetinným číslem, zlomkem</i>)</p> <p>(<i>Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje desetinná čísla</i>)</p> <p>(<i>Zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i>)</p> <p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>(<i>Pisemně sčítá, odčítá násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</i>)</p>	<p><b>DV:</b> sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinné číslo</p> <p><b>DV:</b> rozliší prvočíslo a číslo složené, rozloží složené číslo na součin prvočísel</p> <p><b>DV:</b> určí dělitele daného přirozeného čísla, určí zadaný počet násobků daného přirozeného čísla</p> <p><b>DV:</b> určí nejmenší společný násobek daných přirozených čísel, určí největšího společného dělitele daných přirozených čísel</p>	<p>Sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel</p> <p>Prvočísla, složená čísla</p> <p>Násobek, dělitel čísla</p> <p>Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel</p>	<p>OSV 4: Psychohygiena</p>
<p><b>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</b></p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>(-)</p> <p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>(<i>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i>)</p> <p>(<i>Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i>)</p> <p>(<i>Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i>)</p>	<p><b>DV:</b> narýsuje různoběžky, rovnoběžky, kolmice, sestrojí osu úsečky, sestrojí rovinné útvary</p>	<p>Přímka, polopřímka, osa úsečky</p> <p>Rovinné útvary: kružnice, kruh, čtverec, obdélník</p>	<p>OSV 9: Kooperace a kompetice</p>

<p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary (<i>Rozezná a rýsuje základní rovinné útvary</i>) (<i>Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i>)</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtverce, obdélníku (<i>Vypočítá obsah a obvod čtverce a obdélníka</i>)</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar (<i>Sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnosti</i>)  (<i>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (krychle, kvádr), analyzuje jejich vlastnosti</i>) (<i>Zobrazuje jednoduchá tělesa</i>)</p>	<p><b>DV:</b> definuje úhel, sestrojí osu úhlu, změří velikost úhlu, sestrojí úhel dané velikosti, vypočte velikost úhlu</p> <p><b>DV:</b> sestrojí rovinné útvary</p> <p><b>DV:</b> uvede a aplikuje pravidla pro konstrukci trojúhelníka</p> <p><b>DV:</b> sestrojí ostroúhlý, tupoúhlý, pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník</p> <p><b>DV:</b> sestrojí výšku a těžnici trojúhelníku</p> <p><b>DV:</b> sestrojí opsanou a vepsanou kružnici trojúhelníku</p> <p><b>DV:</b> vypočítá obvod čtverce a obdélníku, převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu</p>	<p>Úhel</p> <p>Rovinné útvary: kružnice, kruh, Čtverec, obdélník</p> <p>Obvod a obsah čtverce a obdélníku Převody jednotek délky a obsahu</p>	<p>OSV 5: Kreativita</p> <p>OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	--	---	--

<p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádru (<i>Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle</i>)</p> <p>Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru (<i>Sestrojí síť krychle a kvádru</i>)</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině (-)</p>	<p><b>DV:</b> sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru v osové souměrnosti</p> <p><b>DV:</b> pozná osově souměrný útvar</p> <p><b>DV:</b> rozezná základní prostorové útvary a sestrojí je (krychle a kvádr)</p> <p><b>DV:</b> vypočítá povrch a objem krychle a kvádru</p> <p><b>DV:</b> převádí jednotky objemu</p> <p><b>DV:</b> načrtne síť krychle a kvádru</p>	<p>Osová souměrnost</p> <p>Prostorové útvary-krychle a kvádr</p> <p>Objem a povrch krychle a kvádru</p> <p>Síť těles</p>	
--	---	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</b></p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel (-)</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady v oboru celých a racionálních čísel (-)</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přírozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) <i>(Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část (zlomkem) (Zvládá orientaci na číselné ose)</i></p> <p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů <i>(Používá měřítko mapy a plánu)</i></p> <p>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) <i>(Řeší jednoduché úlohy na procenta)</i></p>	<p><b>DV:</b> znázorní racionální číslo na číselné ose</p> <p><b>DV:</b> sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla</p> <p><b>DV:</b> sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla</p> <p><b>DV:</b> porovná daná racionální čísla a celá čísla</p> <p><b>DV:</b> vyjádří zlomkem část celku</p> <p><b>DV:</b> uvede zlomek v základním tvaru, porovná dané zlomky</p> <p><b>DV:</b> vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem</p> <p><b>DV:</b> sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky</p> <p><b>DV:</b> uvede poměr v základním útvaru</p> <p><b>DV:</b> řeší slovní úlohy s využitím poměru</p> <p><b>DV:</b> určí procento jako setinu celku</p> <p><b>DV:</b> uvede poměr v základním tvaru</p>	<p>Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa</p> <p>zlomky, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek</p> <p>Poměr</p> <p>Rozšiřování a krácení poměru</p> <p>Měřítko plánu a mapy</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 4: Psychohygiena</p> <p>SV 10: Řešení problém a rozhodování dovedností</p>

<p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (-)</p>	<p><b>DV:</b> řeší slovní úlohy s využitím poměru <b>DV:</b> vypočítá úrok a výnos z vkladu v jednoduchých případech</p>	<p>Procento-základ, procentová část, počet procent Procenta a trojčlenka Úroková míra a úrok, promile</p>	<p>VMEGS 2: Objevujeme Evropu a svět</p>
<p style="text-align: center;"><b>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</b></p> <p>Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (<i>Vypracuje jednoduchou tabulku</i>)</p> <p style="text-align: center;"><b>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</b></p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníků a rovnoběžníků (<i>Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka</i>)</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (<i>Provádí konstrukci trojúhelníka</i>)</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar (<i>Sestrojí základní rovinné útvary ve středové souměrnosti</i>)</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (hranol), analyzuje jejich vlastnosti (-)</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu</p>	<p><b>DV:</b> rozliší přímou a nepřímou úměru <b>DV:</b> s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých slovních úlohách</p> <p><b>DV:</b> vypočítá obsah a obvod trojúhelníku, rovnoběžníku, Lichoběžníku</p> <p><b>DV:</b> pozná shodné geometrické útvary <b>DV:</b> zapíše shodnost pomocí matematických symbolů <b>DV:</b> používá věty o shodnosti trojúhelníků <b>DV:</b> sestrojí obraz rovinného útvaru souměrně sdružený podle daného středu <b>DV:</b> určí středově souměrný útvar a vyznačí jeho střed souměrnosti</p>	<p>Přímá úměrnost, nepřímá úměrnost</p> <p>Rovinné útvary-trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, Shodnost, věty o shodnosti věta sss, věta sus, věta usu Trojúhelníková nerovnost Středová souměrnost Středově souměrné útvary Prostorové útvary – hranol</p>	

<p>(-) Načrtne a sestrojí síť hranolů</p> <p>(-) Načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině (Používá technické písmo) (Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům)</p>	<p><b>DV:</b> určí a charakterizuje hranol, určí podstavu a stěny hranolu</p> <p><b>DV:</b> vypočítá povrch a objem hranolu</p> <p><b>DV:</b> načrtne a sestrojí síť jednoduchých hranolů</p>	<p>Konstrukční úlohy – středová souměrnost</p> <p>Hranol</p> <p>Povrch a objem hranolu</p> <p>Síť hranolu</p>	
---	---	---	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</b></p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; částečně užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>(-)</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, používá kalkulátor</p> <p>Postupně matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> definuje druhou mocninu jako součin dvou stejných činitelů</p> <p><b>DV:</b> určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky</p> <p><b>DV:</b> provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem</p> <p><b>DV:</b> provede rozvinutý zápis čísla</p> <p><b>DV:</b> určí hodnotu číselného výrazu se základními početními operacemi (sčítání, odčítání, násobení, dělení, druhá mocnina a odmocnina) včetně závorek</p>	<p>Druhá mocnina</p> <p>Druhá odmocnina</p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <p>Pravidla pro počítání s mocninami</p> <p>Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Číselné výrazy a jejich hodnota</p> <p>Výrazy s proměnnými</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání</p>



<p>Seznamuje se s řešením reálných situací pomocí rovnic (-)</p>	<p><b>DV:</b> určí hodnotu výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných  <b>DV:</b> vyjádří mnohočlen jako součet(rozdíl) jednočlenů  <b>DV:</b> sčítá a odčítá mnohočleny  <b>DV:</b> násobí mnohočleny  <b>DV:</b> rozkládá mnohočleny na součin  <b>DV:</b> užívá vzorec pro druhou mocninu součtu a rozdílu jednočlenů a pro rozdíly druhých mocnin jednočlenů  <b>DV:</b> řeší lineární rovnice  <b>DV:</b> řeší slovní úlohy o pohybu, o společné práci</p>	<p>Mnohočleny   Řešení lineárních rovnic  Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou</p>	<p>OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací schopnosti   OSV 5: Kreativita   OSV 1: Rozvoj schopností poznávání   EV2: Základní podmínky života   OSV 9: Kooperace a kompetice   OSV 6: Poznávání lidí</p>
<p><b>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</b>  Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data  Porovnává soubory dat</p>	<p><b>DV:</b> vyjádří funkční závislost z praktického života tabulkou, grafem,</p>	<p>Závislosti z praktického života a jejich vlastností</p>	

<p><i>(Vyhledává a třídí data)</i> <i>(Porovnává data)</i></p>	<p>diagramem <b>DV:</b> čte a sestavuje tabulky a diagramy <b>DV:</b> určuje četnost znaku</p>	<p>Tabulky, diagramy Četnost znaku Aritmetický průměr</p>
<p style="text-align: center;"><b>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</b></p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku (-) Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh <i>(Vypočítá obvod a obsah kruhu)</i></p> <p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (válec), analyzuje jejich vlastnosti</p>	<p><b>DV:</b> vysloví znění Pythagorovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých praktických problémů <b>DV:</b> rozliší odvěšny a přeponu v pravouhlém trojúhelníku <b>DV:</b> s porozuměním využívá Pythagorovu větu v rovině i prostoru <b>DV:</b> vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice <b>DV:</b> popíše kruh, kružnici a mezikruží jako množinu daných vlastností (v rovině) <b>DV:</b> popíše rovnoběžnou přímku, osu úsečky, osu úhlu jako množinu bodů daných vlastností <b>DV:</b> sestrojí trojúhelník v jednoduchých případech <b>DV:</b> sestrojí čtyřúhelník v jednoduchých případech <b>DV:</b> Načrtne a sestrojí síť válce <b>DV:</b> vysloví znění Thaletovy věty a s porozuměním ji použije při řešení</p>	<p>Pythagorova věta Kruh a kružnice-obvod a obsah Množiny bodů daných vlastností v rovině Konstrukce trojúhelníku Konstrukce čtyřúhelníku Válec Thaletova věta Thaletova kružnice Kružnice a kruh</p>

<p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch válce          Načrtne a sestrojí síť válce          Načrtne a sestrojí obraz válce v rovině  <i>(Vypočítá povrch a objem válce)</i>  <i>(Provádí jednoduché konstrukce)</i>  <i>(Sestrojí síť válce)</i>  <i>(Načrtne válec)</i>  <i>(Zobrazuje válec)</i></p>	<p>jednoduchých konstrukčních úloh  <b>DV:</b> popíše vzájemnou polohu přímky a kružnice, resp. dvou kružnic  <b>DV:</b> vypočítá povrch a objem válce  <b>DV:</b> načrtne a sestrojí síť válce</p>	<p>Povrch a objem válce          Válec</p>	
---	---	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Matematika

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ            Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu            (-)</p>	<p><b>DV:</b> objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace);  <b>DV:</b> vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku; <b>DV:</b> získá základní informace o půjčkách a úvěrech; <b>DV</b> řeší aplikační úlohy na procenta;</p>	<p>Procenta – jednoduché úrokování            Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny            Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma</p>	<p>OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p><i>(Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)</i>  <i>(Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace)</i>  <i>(Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000)</i></p>	<p><b>DV:</b>určí hodnotu výrazu s využitím tabulkového kalkulátoru;</p> <p><b>DV:</b>řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací;</p> <p><b>DV:</b> řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení</p> <p><b>DV:</b> řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli</p>	<p>neznámými, rovnice s neznámou ve jmenovateli</p>	<p>OSV 5: Kreativita</p>
<p><b>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</b></p> <p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p><i>(Vypracuje jednoduchou tabulku)</i></p>	<p><b>DV:</b> určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián;</p> <p><b>DV:</b> provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění</p> <p><b>DV:</b> účelně využívá tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí, jež nabízí tabulkový kalkulátor</p>	<p>Funkce – pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce”</p> <p>Diagramy, grafy, tabulky</p> <p>Četnost znaku, aritmetický průměr</p>	

<p><i>(Zvládá početní úkony s penězi)</i> <i>(Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu)</i></p>	<p>DV: v tabulkovém kalkulátoru vytváří grafy, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu;</p>		
<p style="text-align: center;"><b>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</b></p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>Načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p><i>(Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce)</i></p> <p><i>(Sestrojí síť základních těles)</i></p> <p><i>(Načrtne základní tělesa)</i></p> <p><i>(Zobrazuje jednoduchá tělesa)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary;</p> <p><b>DV:</b> určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů); DV: využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, uu, sus)</p> <p>charakterizuje jehlan a kužel; DV: pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele;</p> <p><b>DV:</b> využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu a kuželu;</p> <p><b>DV:</b> odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele;</p> <p><b>DV:</b> využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru;</p> <p style="padding-left: 40px;">narýsuje síť jehlanu a kužele, vymodeluje tato tělesa;</p>	<p>Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků</p> <p>Jehlan a rotační kužel</p> <p>Objem a povrch jehlanu a kužele</p> <p>Sítě jehlanu a kužele</p> <p>Rovinné útvary</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <p>Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule</p> <p>Konstrukční úlohy</p>	<p>EV 2: Základní podmínky života</p>

	<p><b>DV:</b> načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání;</p> <p><b>DV:</b> načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání;</p> <p><b>DV:</b> využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak;</p> <p><b>DV:</b> řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrt, vyhodnotí reálnost výsledku;</p> <p><b>DV:</b> účelně využívá kalkulátor;</p>	
<p><b>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</b></p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p><i>(Samostatně řeší praktické úlohy)</i></p> <p><i>(Hledá různá řešení předložených situací)</i></p> <p><i>(Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí)</i></p> <p><i>(Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh)</i></p>		<p>Číselné a logické řady</p> <p>Číselné a obrázkové analogie</p> <p>Logické a netradiční geometrické úlohy</p>

## Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Cvičení z matematiky rozšiřuje vzdělávací oblast Matematika a její aplikace. Slouží k hlubšímu pochopení a využití matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech. Je zaměřen na rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů, osvojování si a využívání nezbytných matematických vzorců a algoritmů. Dále k rozvíjení kombinatorického a logického myšlení a k rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním – matematizace reálných situací, k rozvíjení spolupráce při řešení těchto aplikovaných úloh, k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby. V předmětu se žáci učí hlouběji využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů a používat některé další pomůcky. Toto umožňuje přístup k matematice i těm žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Obor je volitelný. Cvičení z matematiky je možné vyučovat v 8. a 9. ročníku v rozmezí 1 disponibilní vyučovací hodiny týdně na základě aktuálních potřeb.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

Kompetence k učení

- vybírání a využívání pro efektivní učení vhodných způsobů, metod a strategií, plánování, organizování a řízení vlastního učení, projevoování ochoty věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření si komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, nenechání se odradit případným nezdarem a vytrvalému hledání konečného řešení problémů
- samostatnému řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení, užívání při řešení problémů logických, matematických a empirických postupů

Kompetence komunikativní

## Matematika a její aplikace

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- porozumění různým typům záznamů a textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reagování na ně a jejich tvořivému využívání ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění

### Kompetence sociální a personální

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce

### Kompetence občanské

- chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

### Kompetence pracovní

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

### Kompetence digitální

- ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb;
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a úpravě digitálního obsah, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání



Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Cvičení z matematiky

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</b></p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření celek část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem), Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; částečně užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu <i>(Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem)</i> <i>(Pracuje se zlomky a smíšenými čísly)</i> <i>(Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace)</i> <i>(Řeší jednoduché úlohy na procenta)</i></p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu (-)</p>	<p>DV: vyjádří zlomkem část celku, uvede zlomek v základním tvaru, porovná zlomky, pracuje se smíšeným zlomkem, zvládá početní operace se zlomky DV: znázorní celá čísla na číselné ose, porovná celá čísla, zvládá početní operace s celými čísly DV: znázorní racionální čísla na číselné ose, porovná racionální čísla, zvládá početní operace s racionálními čísly</p> <p>DV: užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>DV: určí hodnotu číselného výrazu se základními početními operacemi DV: určí hodnotu výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných DV: definuje mnohočlen jako součet jednočlenů</p>	<p>Opakování Číslo a proměnná, hrátky s čísly Zlomek-smíšené číslo, složený zlomek, Desetinná čísla Procenta-procentová část větší než celek</p> <p>Číselné výrazy a jejich hodnota Výrazy s proměnnými Mnohočleny</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV6: Poznávání lidí</p> <p>OSV9: Kooperace a kompetice</p>

<p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>Seznamuje se s řešením reálných situací pomocí rovnic</p>	<p>DV: uvede vzorce pro druhou mocninu součtu resp. Rozdílu jednočlenů a součinu</p> <p>DV: řeší lineární rovnice</p> <p>DV. řeší slovní úlohy o pohybu, o společné práci</p>	<p>Rovnice</p> <p>Řešení lineárních rovnic</p> <p>Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou</p>	
<p style="text-align: center;"><b>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</b></p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>Porovnává soubory dat</p> <p><i>(Vyhledává a třídí data)</i></p> <p><i>(Porovnává data)</i></p> <p style="text-align: center;"><b>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</b></p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku</p>	<p><b>DV:</b> vyjádří funkční závislost z praktického života tabulkou, grafem, diagramem</p> <p><b>DV:</b> čte a sestavuje tabulky a diagramy</p> <p><b>DV</b> určuje četnost znaku</p> <p><b>DV:</b> vysloví znění Pythagorovy věty a s porozuměním ji použije řešení jednoduchých praktických problémů</p> <p><b>DV:</b> a porozuměním využívá Pythagorovu větu v rovině i prostoru</p>	<p>Závislosti z praktického života a jejich vlastnosti</p> <p>Tabulky, diagramy</p> <p>Četnost znaku</p> <p>Aritmetický průměr</p> <p>Pythagorova věta</p>	<p>OSV10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV2: Základní podmínky života</p>

Matematika a její aplikace

<p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh  <i>(Vypočítá obvod a obsah kruhu)</i>  <i>(Provádí jednoduché konstrukce)</i>  <i>(Částečně vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce)</i>  <i>(Sestrojí síť válce)</i>  <i>(Načrtne válec)</i>  <i>(Zobrazuje válec)</i></p>	<p><b>DV:</b> vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice  <b>DV:</b> Načrtne a sestrojí síť válce  <b>DV:</b> vysloví znění Thaletovy věty a s porozuměním ji použije při řešení Jednoduchých konstrukčních úloh  <b>DV:</b> vypočítá povrch a objem válce  <b>DV:</b> načrtne a sestrojí síť válce</p>	<p>Kruh a kružnice-obvod a obsah  Množiny bodů daných vlastností v rovině  Válec  Thaletova věta  Thaletova kružnice  Povrch a objem válce  Válec</p>
---	---	---

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Cvičení z matematiky

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------

<p style="text-align: center;"><b>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</b></p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic          Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)          Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor          Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů  <i>(Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část-zlomek, desetinné číslo, procento)</i>  <i>(Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace)</i>  <i>(Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000)</i>  <i>(Používá měřítko plánu a mapy)</i>  <i>(Řeší jednoduché úlohy na procenta)</i></p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součiny pomocí vzorců a vytýkáním          (-)          Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav          (-)</p>	<p><b>DV:</b> řeší slovní úlohy o pohybu, o společné práci, o směsích a roztocích  <b>DV:</b> řeší aplikační úlohy na procenta;  <b>DV:</b> pracuje s měřítky map a plánů  <b>DV:</b> určí hodnotu výrazu s využitím tabulkového kalkulátoru;</p> <p><b>DV:</b> řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací;  <b>DV:</b> Řeší slovní úlohy z praxe</p>	<p>Opakování rovnice          Slovní úlohy          Procenta</p> <p>Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5: Kreativita</p>
<p style="text-align: center;"><b>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</b></p>			

<p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p><i>(Vyhledává a třídí data)</i> <i>(Vypracuje jednoduchou tabulku)</i> <i>(Porovnává data)</i> <i>(Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu)</i></p>	<p><b>DV:</b> určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián; <b>DV:</b> výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí <b>DV:</b> vytváří grafy, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu;</p>	<p>Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce“ Diagramy, grafy, tabulky Četnost znaku, aritmetický průměr</p>	
<p style="text-align: center;"><b>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</b></p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p><i>(Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce)</i> <i>(Sestrojí síť základních těles)</i> <i>(Načrtne základní tělesa)</i> <i>(Zobrazuje jednoduchá tělesa)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary <b>DV:</b> využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, uu, sus) <b>DV:</b> charakterizuje jehlan a kužel; <b>DV:</b> odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele; <b>DV:</b> využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak; <b>DV:</b> řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede</p>	<p>Podobnost Věty o podobnosti trojúhelníků Jehlan a rotační kužel Objem a povrch jehlanu a kužele Síť jehlanu a kužele</p> <p>Rovinné útvary Metrické vlastnosti v rovině Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule Konstrukční úlohy</p>	<p>OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

	rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; účelně využívá kalkulačtor;		
<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p><i>(Samostatně řeší praktické úlohy)</i></p> <p><i>(Hledá různá řešení předložených situací)</i></p> <p><i>(Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí)</i></p> <p><i>(Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh)</i></p>	<p><b>DV:</b> při řešení úloh užívá logickou úvahu</p> <p><b>DV:</b> aplikuje poznatky z různých oblastí</p>	<p>Číselné a logické řady</p> <p>Číselné a obrázkové analogie</p> <p>Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>EV 2: Základní podmínky života</p>

## **Informatika**

### **Informatika**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

#### **Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu**

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vzdělávací obor Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.

#### **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**

**Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:**

##### **Kompetence k učení**

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

##### **Kompetence k řešení problémů**

- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

### **Kompetence komunikativní**

- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

### **Kompetence sociální a personální**

- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

### **Kompetence občanské**

- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- ochraně osobních údajů a dat
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

### **Kompetence pracovní**

- práci podle návodu, předem stanoveného postupu a hledání vlastního postupu
- sebehodnocení a aktivnímu zapojení do hodnocení výsledku pracovních činností
- šetrné práci s výpočetní technikou
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

### **Kompetence digitální**

- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- vytváření a úpravám digitálního obsahu
- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení data, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu



Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Informatika

Ročník: 4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Digitální technologie – ovládání digitálního zařízení			
<p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <i>(Najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu. Popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží <b>DV:</b> pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí <b>DV:</b> edituje digitální text, vytvoří obrázek <b>DV:</b> přehraje zvuk či video <b>DV:</b> uloží svoji práci do souboru, otevře soubor <b>DV:</b> používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky <b>DV:</b> dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením</p>	<p>Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku</p>	<p><b>MdV 3:</b> Stavba mediálního sdělení</p>
Digitální technologie - Práce ve sdíleném prostředí			
<p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <i>(Najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu. Popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů <b>DV:</b> najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci <b>DV:</b> propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí <b>DV:</b> pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj <b>DV:</b> při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace <b>DV:</b> u vybrané fotografie uvede, jaké</p>	<p>Využití digitálních technologií v různých oborech  Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele  Práce se soubory  Propojení technologií, internet  Sdílení dat, cloud  Technické problémy a přístupy k jejich</p>	<p><b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

	<p>informace z ní lze vyčíst  <b>DV:</b> v textu rozpozná osobní údaje  <b>DV:</b> rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</p>	<p>řešení (hlášení dialogových oken)   Uživatelské jméno a heslo   Osobní údaje</p>	
<p>Algoritmizace a programování - Základy robotiky se stavebnicí</p>			
<p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů  <i>(Sestavuje symbolické zápisy postupů.)</i></p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení  <i>(Popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení.)</i></p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p><b>DV:</b> sestaví robota podle návodu  <b>DV:</b> sestaví program pro robota  <b>DV:</b> oživí robota, otestuje jeho chování  <b>DV:</b> najde chybu v programu a opraví ji  <b>DV:</b> pomocí programu ovládá světelný výstup a motor  <b>DV:</b> pomocí programu ovládá senzor  <b>DV:</b> používá opakování, události ke spuštění programu</p>	<p>Sestavení programu a oživení robota  Ovládání motoru  Opakování příkazů  Ovládání klávesnicí  Ovládání pomocí senzoru</p>	
<p>Data, informace a modelování - Úvod do kódování a šifrování dat a informací</p>			
<p>Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji  <i>(Popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.)</i></p> <p>Vyčte informace z daného modelu</p>	<p><b>DV:</b> sdělí informaci obrázkem  <b>DV:</b> předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel  <b>DV:</b> zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text  <b>DV:</b> zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky  <b>DV:</b> obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</p>	<p>Piktogramy, emodži  Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra  Pixel, rastr, rozlišení  Tvary, skládání obrazce</p>	<p><b>OSV1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Úvod do práce s daty			
<p>Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p><i>(Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat)</i></p> <p>Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p> <p><i>(Pro vymezená problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data)</i></p>	<p><b>DV:</b> pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech</p> <p><b>DV:</b> doplní posloupnost prvků</p> <p><b>DV:</b> umístí data správně do tabulky</p> <p><b>DV:</b> doplní prvky v tabulce</p> <p><b>DV:</b> v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný</p>	<p>Data, druhy dat</p> <p>Doplňování tabulky a datových řad</p> <p>Kritéria kontroly dat</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Vizualizace dat v grafu</p>	<p><b>OSV1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p> <p><b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
Základy programování – příkazy, opakující se vzory			
<p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p><i>(Sestavuje symbolické zápisy postupů)</i></p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p><i>(Popíše jednoduchý problém, související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení)</i></p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá</p>	<p><b>DV:</b> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy</p> <p><b>DV:</b> v programu najde a opraví chyby</p> <p><b>DV:</b> rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</p> <p><b>DV:</b> vytvoří a použije nový blok</p>	<p>Příkazy a jejich spojování</p> <p>Opakování příkazů</p> <p>Pohyb a razítkování</p> <p>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy</p>	<p><b>OSV 5:</b> Kreativita</p> <p><b>MdV 7:</b> Práce v realizačním týmu</p>

<p>opakování a připravené podprogramy <i>(Rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů)</i></p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (-)</p>	<p><b>DV:</b> upraví program pro obdobný problém</p>	<p>Vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>Kombinace procedur</p>	
<p>Úvod do informačních systémů</p>			
<p>V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi <i>(V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky)</i></p>	<p><b>DV:</b> nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky <b>DV:</b> určí, jak spolu prvky souvisí</p>	<p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p>	
<p>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</p>			
<p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů <i>(Sestavuje symbolické zápisy postupů)</i></p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení <i>(Popíše jednoduchý problém, související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení)</i></p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy <i>(Rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů)</i></p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (-)</p>	<p><b>DV:</b> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy <b>DV:</b> v programu najde a opraví chyby <b>DV:</b> rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát <b>DV:</b> rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj <b>DV:</b> vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky <b>DV:</b> přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky <b>DV:</b> rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit <b>DV:</b> cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů</p>	<p>Kreslení čar</p> <p>Pevný počet opakování</p> <p>Ladění, hledání chyb</p> <p>Vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>Změna vlastností postavy pomocí příkazu</p> <p>Náhodné hodnoty</p> <p>Čtení programů</p> <p>Programovací projekt</p>	<p><b>OSV 5:</b> Kreativita</p> <p><b>MdV 7:</b> Práce v realizačním týmu</p>

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat			
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji <i>(Popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.)</i>	<b>DV:</b> pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty	Graf, hledání cesty	
Vyčte informace z daného modelu	<b>DV:</b> pomocí obrázku znázorní jev	Schémata, obrázkové modely	
(-)	<b>DV:</b> pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Model	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Informatika

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Kódování a šifrování dat a informací			
Navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu <i>(Zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek.)</i>	<b>DV:</b> rozpozná zakódované informace kolem sebe <b>DV:</b> zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady <b>DV:</b> zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer <b>DV:</b> zakóduje v obrázku barvy více způsoby <b>DV:</b> zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů <b>DV:</b> zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu <b>DV:</b> ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	<b>OSV I:</b> Rozvoj schopností poznávání
Práce s daty			



něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (-) Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (-)	<b>DV:</b> vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní		
--	---	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Informatika

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Programování – podmínky, postavy a události			<b>OSV 5: Kreativita</b>
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen <i>(Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti.)</i> Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. <i>(Navrhne různé algoritmy pro řešení problémů, s kterými se opakovaně setkal.)</i>	<b>DV:</b> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému <b>DV:</b> po přečtení programu vysvětlí, co vykoná <b>DV:</b> ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby <b>DV:</b> používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna <b>DV:</b> spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav <b>DV:</b> vytváří vlastní bloky a používá je v	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	

<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (-) Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (-)</p>	<p>dalších programech <b>DV:</b> diskutuje různé programy pro řešení problému <b>DV:</b> vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní <b>DV:</b> hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>		<p><b>MdV 7:</b> Práce v realizačním týmu</p>
<p><b>Modelování pomocí grafů a schémat</b></p>			
<p>Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní <i>(Popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění)</i> Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji <i>(Stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí známé modely jevů, situací, činností <b>DV:</b> v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku <b>DV:</b> pomocí ohodnocených grafů řeší problémy <b>DV:</b> pomocí orientovaných grafů řeší problémy <b>DV:</b> vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností</p>	<p>Standardizovaná schémata a modely  Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu  Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	
<p><b>Programování – větvení, parametry a proměnné</b></p>			<p><b>OSV 5:</b> Kreativita</p>
<p>Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen <i>(Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti.)</i> Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<p><b>DV:</b> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému <b>DV:</b> po přečtení programu vysvětlí, co vykoná <b>DV:</b> ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby <b>DV:</b> používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna <b>DV:</b> spouští program myší, klávesnicí,</p>	<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	



<p><i>(Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal)</i></p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>(-)</p> <p>Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p> <p>(-)</p>	<p>interakcí postav</p> <p><b>DV:</b> používá souřadnice pro programování postav</p> <p><b>DV:</b> používá parametry v blocích, ve vlastních blocích</p> <p><b>DV:</b> vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu</p> <p><b>DV:</b> diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p><b>DV:</b> hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>	
<p>Počítače</p>		
<p>Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p><i>(Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu)</i></p> <p>Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p><i>(Pracuje v online prostředí, propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.)</i></p> <p>Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p><i>(Rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu.)</i></p> <p>Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p> <p><i>(Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.)</i></p>	<p><b>DV:</b> nainstaluje a odinstaluje aplikaci</p> <p><b>DV:</b> uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory</p> <p><b>DV:</b> vybere vhodný formát pro uložení dat</p> <p><b>DV:</b> vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě</p> <p><b>DV:</b> porovná různé metody zabezpečení účtů</p> <p><b>DV:</b> spravuje sdílení souborů</p> <p><b>DV:</b> pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy</p> <p><b>DV:</b> zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</p>	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p> <p>Metody zabezpečení přístupu k datům</p> <p>Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)</p> <p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Informatika

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Programování robotické stavebnice			
<p>Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení (Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení.) Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, kterým se opakovaně setkal.) V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (-) Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (-)</p>	<p><b>DV:</b> podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota <b>DV:</b> upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol <b>DV:</b> vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost <b>DV:</b> přečte program pro robota a najde v něm případné chyby <b>DV:</b> ovládá výstupní zařízení a senzory robota <b>DV:</b> vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota</p>	<p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p>	

Hromadné zpracování dat		
<p>Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat <i>(Popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění)</i></p> <p>Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat <i>(Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce)</i></p>	<p><b>DV:</b> při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</p> <p><b>DV:</b> řeší problémy výpočtem s daty • připiše do tabulky dat nový záznam</p> <p><b>DV:</b> seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)</p> <p><b>DV:</b> používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy</p> <p><b>DV:</b> ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</p>	<p>Relativní a absolutní adresy buněk</p> <p>Použití vzorců u různých typů dat</p> <p>Funkce s číselnými vstupy</p> <p>Funkce s textovými vstupy</p> <p>Vkládání záznamu do databázové tabulky</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Informatika

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Programovací projekty</p> <p>Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení <i>(Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení.)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší problémy sestavením algoritmu</p> <p><b>DV:</b> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</p> <p><b>DV:</b> po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</p>	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p> <p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p>	<p><b>MdV 7:</b> Práce v realizačním týmu</p> <p><b>OSV 5:</b> Kreativita</p>

<p>Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému <i>(Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, kterým se opakovaně setkal.)</i></p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (-) Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p><b>DV:</b> ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p><b>DV:</b> diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p><b>DV:</b> vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</p> <p><b>DV:</b> řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků</p> <p><b>DV:</b> hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p> <p><b>DV:</b> zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>	<p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování.</p> <p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p>	
<p><b>Digitální technologie</b></p>			
<p>Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě <i>(Rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému.)</i></p> <p>Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos <i>(Ukládá a spravuje data ve vhodném formátu.)</i></p> <p>Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky <i>(Pracuje v online prostředí, propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým spojením souvisejí.)</i></p> <p>Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy</p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením</p> <p><b>DV:</b> diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich</p> <p><b>DV:</b> na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat</p> <p><b>DV:</b> popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní</p> <p><b>DV:</b> na schematickém modelu popíše</p>	<p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí</li> <li>• Operační systémy: funkce, typy, typické využití</li> <li>• Komprese a formáty souborů</li> <li>• Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)</li> </ul> <p>Sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Typy, služby a význam počítačových sítí</li> </ul>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>



## Člověk a jeho svět

### Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví .

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

### Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

## Prvouka

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Posláním vyučovacího předmětu Prvouka je naučit žáky pozorovat jednoduché přírodní i společenské jevy a na přiměřené úrovni jim porozumět. V rámci tohoto vyučovacího předmětu se žáci na úrovni svých vyjadřovacích dovedností učí formulovat své myšlenky, soudy a názory. Prvouka je nástrojem umožňujícím podporu pozitivního vztahu žáků k rodině, domovu a vytváření kladných vztahů ke spolužákům, škole, vzdělávání i přírodě.

V kapitolách věnovaných lidskému tělu si žáci osvojují znalosti a dovednosti potřebné pro ochranu zdraví. Vyučovací předmět Prvouka však pomáhá budovat také návyky kulturní a společenské. Vedeme žáky k citlivému vnímání kulturního a přírodního dědictví, ke snaze toto dědictví chránit. Žáci sami hledají a vyjadřují důvody potřeby respektu vůči všem národům a jejich kulturní tradici stejně jako k pozitivnímu nahlížení na sebe samé. V rámci vyučovacího předmětu poskytujeme žákům možnost uvědomit si aktivně své zájmy a podporujeme jejich rozvoj.

Potřebné vědomosti a dovednosti v předmětu Prvouka získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, řeší modelové situace.

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1., 2 a 3. ročníku dvě hodiny týdně. K pokrytí této časové dotace je využito šesti hodin minimální časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vyučovací hodiny Prvouky probíhají zpravidla ve kmenových třídách. Je-li to vhodné, zejména vyžaduje-li to aktuální vzdělávací obsah, probíhá výuka mimo školu – v parku, lese, kulturní památce.

Žáci jsou vzděláváni i ve skupinách, individualizace vzdělávacího procesu je zajištěna v rámci běžné školní třídy.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k plánování, organizování a řízení vlastního učení
- vyhledávání a třídění informací, k jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě

#### Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznání a pochopení problému

#### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému zapojování do diskuse
- porozumění různým typům textů a záznamů

#### Kompetence sociální a personální



- Účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

#### **Kompetence občanské**

- respektování, ocenění a chránění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

#### **Kompetence pracovní**

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky

#### **Kompetence digitální**

- vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a jejich dodržování
- dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <i>(orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a své školy</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení</p> <p><b>DV:</b> jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem</p> <p><b>DV:</b> rozezná základní značky, přechází na přechodu pro chodce, zná semafor</p> <p><b>DV:</b> určuje běžné dopravní prostředky včetně hromadných</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí, kde je zastávka MHD a jak se na ni chovat</p>	<p>Domov, prostředí domova</p> <p>Okolí školy</p> <p>Škola – prostředí školy, činnosti ve škole</p> <p>Okolí školy. Bezpečná cesta domů i do školy</p> <p>Riziková místa a situace</p>	<p><b>MKV 2:</b> Lidské vztahy</p> <p><b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát</p>
<p>Začlenění svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (-)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v obci a jejím okolí</p>	<p>Místo, kde žijeme</p>	

<p><b>Lidé kolem nás</b></p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p><i>(rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; dodržuje základní pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasňuje role rodinných příslušníků</p> <p><b>DV:</b> orientuje se v širších rodinných vztazích</p> <p><b>DV:</b> hovoří o významných událostech v rodině</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje povolání členů rodiny</p> <p><b>DV:</b> pojmenovává běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní</p> <p><b>DV:</b> rozliší pojem " známý rodiny" na základě důvěry a míry přátelství</p> <p><b>DV:</b> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků</p> <p><b>DV:</b> vyjadřuje odlišnosti podle různých zájmů a koníčků</p> <p><b>DV:</b> vypráví o svých koníčcích a zálibách</p> <p><b>DV:</b> vnímá povahové vlastnosti jako další prvek odlišností</p>	<p>Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny</p> <p>Rodina – život a funkce rodiny. Příbuzenské a mezigenerační vztahy.</p> <p>Práce, řemesla, zaměstnání</p> <p>Povídání o lidech (o sobě) – vlastnosti lidí.</p> <p>Moji spolužáci</p> <p>Pravidla slušného chování</p> <p>Volný čas</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p> <p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
	<p><b>DV:</b> rozlišuje jednotlivé části dne</p>	<p>Čas, hodiny, budík, kalendář</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p>

<p><b>Lidé a čas</b> Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <i>(pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase; zná rozvržení svých denních činností)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí k nim volnočasové aktivity</p> <p><b>DV:</b> přiřadí členy rodiny k časovým pojmům</p> <p><b>DV:</b> uplatňuje elementární poznatky o činnosti a práci lidí a porovnává minulost a současnost</p>	<p>Proměny způsobu života. Bydlení. Předměty denní potřeby. Průběh lidského života.</p>	<p><b>OSV 4:</b> Psychohygienu</p>
<p><b>Rozmanitost přírody</b> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <i>(pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích)</i></p>	<p><b>DV:</b> pozoruje přírodu v ročních obdobích</p> <p><b>DV:</b> pozoruje změny i na živočiších</p> <p><b>DV:</b> rozděluje do skupin - ptáci stěhovaví a přezimující</p> <p><b>DV:</b> rozděluje do skupin - stromy opadavé a neopadavé</p>	<p>Roční období</p>	
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p><b>DV:</b> používá pojmy - zelenina, ovoce, zemědělské plodiny</p> <p><b>DV:</b> analyzuje stavbu těla rostlin - kořen, stonek, list, květ, plod</p>	<p>Zelenina a ovoce</p>	

<p><i>(pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami)</i></p>			
<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <i>(provede jednoduchý pokus podle návodu)</i></p>	<p><b>DV:</b> posuzuje význam pokojových rostlin, jednoduchým způsobem se o ně stará (zalévání, kypření, otírání prachu)</p> <p><b>DV:</b> seznamuje se s kvetoucími rostlinami na louce</p> <p><b>DV:</b> poznává ptáky a zvířata žijící v lese</p> <p><b>DV:</b> akceptuje pravidla - jak se v lese chováme a jak jej chráníme</p> <p><b>DV:</b> seznamuje se s živočichy žijící u vody a ve vodě</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí, co je nebezpečím pro čistotu rybníků a řek</p> <p><b>DV:</b> poznává polní plodiny</p> <p><b>DV:</b> pozoruje růst rostlin ze semena (hrách, fazole)</p> <p><b>DV:</b> pozoruje přeměnu vody v páru</p> <p><b>DV:</b> pozoruje změnu vnitřní i venkovní teploty v závislosti na ročním období</p>	<p>Pokožové rostliny</p> <p>Ekosystém - louka</p> <p>Ekosystém - les</p> <p>Ekosystém - rybník, řeka</p> <p>Ekosystém - pole</p> <p>Semeno - rostlina</p> <p>Voda</p> <p>Teplota vzduchu</p>	<p><b>EV 1:</b> Ekosystémy</p> <p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><b>EV2:</b> Základní podmínky života</p>

	DV: zakládá herbář	Herbář	
<p><b>Člověk a jeho zdraví</b></p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p><i>(uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše své hygienické návyky během dne</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí, proč je nezbytné udržovat pracovní místo a dům v pořádku a čistotě</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje části trupu, hlavy, horní a dolní končetiny</p>	<p>Péče o zdraví, správná výživa</p> <p>Lidské tělo – stavba, základní funkce a projevy.</p> <p>Lidské tělo, péče o lidské tělo</p>	<p><b>OSV 2:</b> Sebezpoznání a sebepojetí</p> <p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p><i>(rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu)</i></p>	<p><b>DV:</b> uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny</p> <p><b>DV:</b> vybírá vhodný způsob sebeochrany</p> <p><b>DV:</b> ví, co je úraz; přivolání pomoci</p> <p><b>DV:</b> respektuje pravidla chování, předcházení případným úrazům</p> <p><b>DV:</b> pojmenovává některé dětské nemoci a uvádí, jak neohrožovat druhé</p> <p><b>DV:</b> dodržuje pravidla silničního provozu - chodec</p> <p><b>DV:</b> předvídá nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách</p> <p><b>DV:</b> chová se slušně a bezpečně v hromadné dopravě</p>	<p>Osobní, intimní a duševní hygiena</p> <p>První pomoc, prevence nemocí a úrazů</p> <p>Pravidla chování</p> <p>Dětské nemoci</p> <p>Osobní bezpečí</p>	

<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek <i>(chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek)</i></p>	<p><b>DV:</b> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci <b>DV:</b> je obezřetný v komunikaci s cizími lidmi <b>DV:</b> požádá o pomoc pro sebe i pro svého kamaráda <b>DV:</b> vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím <b>DV:</b> ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Krizové situace  Modelové situace</p>	<p><b>OSV 8:</b> Komunikace  <b>MdV 2:</b> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <i>(reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech)</i></p>	<p><b>DV:</b> naslouchá a respektuje pokyny dospělých  <b>DV:</b> zachovává klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů</p>	<p>Mimořádné události, rizika ohrožení Integrovaný záchranný systém</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>Místo, kde žijeme</b></p> <p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <i>(orientuje se v okolí svého bydliště a okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, cestu do školy</p> <p><b>DV:</b> uplatňuje základní pravidla silničního provozu</p> <p><b>DV:</b> rozezná běžné dopravní prostředky včetně hromadných</p> <p><b>DV:</b> uvádí nejdůležitější telefonní čísla na záchranou službu, policii, hasiče</p>	<p>Domov - místo, kde žijeme.</p> <p>Orientace v místě bydliště</p> <p>Bezpečná cesta domů</p> <p>Jsem chodec</p> <p>Riziková místa a situace</p> <p>Vytváření kartiček s důležitými telefonními čísly</p>	<p><b>MKV 2:</b> Lidské vztahy</p> <p><b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát</p>
<p>Začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (-)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v obci a určuje základní směry do jiných obcí i měst</p> <p><b>DV:</b> seznámí se se zeměpisnou polohou naší vlasti</p>	<p>Obec, okolní krajina, regiony. Části obce.</p> <p>Naše vlast - Česká republika</p>	
<p><b>Lidé kolem nás</b></p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p><b>DV:</b> interpretuje role rodinných příslušníků</p>	<p>Moje rodina – mezigenerační a příbuzenské vztahy</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p>



<p><i>(rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; dodržuje základní pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům)</i></p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v širších rodinných vztazích</p> <p><b>DV:</b> hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí)</p> <p><b>DV:</b> popisuje běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní</p> <p><b>DV:</b> vhodně se chová v různých situacích</p> <p><b>DV:</b> uplatňuje základní pravidla slušného chování</p>	<p>Moji příbuzní</p> <p>Rodinné oslavy</p> <p>Pomáháme si</p> <p>Modelové situace, mezilidské vztahy</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p>
<p><b>Lidé a čas</b></p> <p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p><i>(pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase; zná rozvržení svých denních činností)</i></p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v čase</p> <p><b>DV:</b> používá kalendář, sleduje data svátků státních a rodinných</p>	<p>Hodina, den, týden, měsíc, rok</p> <p>Měsíc po měsíci. Státní svátky a významné dny. Denní režim. Kalendáře.</p>	<p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p> <p><b>OSV 4:</b> Psychohygienu</p>
<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnávání minulosti a současnosti</p> <p><i>(poznává různé lidské činnosti)</i></p>	<p><b>DV:</b> uplatňuje elementární poznatky o činnosti a práci lidí a porovnává minulost a současnost</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě</p>	
<p><b>Rozmanitost přírody</b></p> <p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p><b>DV:</b> pozoruje přírodu v ročních obdobích</p>	<p>Proměny přírody. Roční období.</p>	<p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života</p>

<p><i>(pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích)</i></p>	<p><b>DV:</b> pozoruje změny i na živočiších</p> <p><b>DV:</b> seznámí se s ptáky (stěhovaví a přezimující)</p> <p><b>DV:</b> třídí stromy (opadavé a neopadavé)</p>		
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p><i>(pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami)</i></p>	<p><b>DV:</b> poznává zástupce jednotlivých rostlin a živočichů v různých ročních obdobích</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí význam chráněných živočichů i rostlin</p> <p><b>DV:</b> pozoruje růst rostlin ze semena</p> <p><b>DV:</b> pozoruje přeměnu vody v páru</p> <p><b>DV:</b> pozoruje změnu vnitřní i venkovní teploty v závislosti na ročním období</p> <p><b>DV:</b> zakládá herbář</p>	<p>Pozorování a porovnávání životních projevů vybraných živočichů a rostlin v přírodě v různých ročních obdobích</p> <p>Semeno – rostlina</p> <p>Voda</p> <p>Teplota vzduchu</p> <p>Herbář</p>	<p><b>EV 1:</b> Ekosystémy</p> <p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p> <p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>

<p><b>Člověk a jeho zdraví</b></p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p><i>(uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla)</i></p>	<p><b>DV:</b> uplatňuje základní hygienické návyky a zásady zdravého stravovacího a pitného režimu</p> <p><b>DV:</b> popisuje hlavní části lidské tělo</p>	<p>Osobní, duševní a intimní hygiena Zdravý denní režim Naše tělo</p>	<p><b>OSV 2:</b> <u>Sebepoznání a sebezpojetí</u></p> <p><b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopností poznávání</u></p>
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p><i>(rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasňuje, co je úraz; demonstruje přivolání pomoci</p> <p><b>DV:</b> respektuje pravidla chování předcházení případným úrazům</p>	<p>Důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 112</p> <p>Pravidla chování</p>	

	<p><b>DV:</b> pojmenovává některé dětské nemoci a uvádí, jak neohrožovat druhé</p> <p><b>DV:</b> dodržuje pravidla silničního provozu - chodec</p> <p><b>DV:</b> předvídá nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách</p> <p><b>DV:</b> chová se slušně a bezpečně v hromadné dopravě</p>	<p>Dětské nemoci, očkování, preventivní prohlídky</p> <p>Dopravní značky</p> <p>Dopravní prostředky</p>	
<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p><i>(chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek)</i></p>	<p><b>DV:</b> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p><b>DV:</b> demonstruje komunikaci s neznámým člověkem</p> <p><b>DV:</b> požádá o pomoc pro sebe i pro svého kamaráda</p> <p><b>DV:</b> vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím</p> <p><b>DV:</b> ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Modelové situace</p>	<p><b>OSV 8: Komunikace</b></p>
<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p><b>DV:</b> naslouchá a respektuje pokyny dospělých</p>	<p>Mimořádné události, rizika ohrožení</p> <p>Integrovaný záchranný systém</p>	

<p><i>(reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech)</i></p>	<p><b>DV:</b> zachovává klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů</p>	
--	---	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>Místo, kde žijeme</b>  Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí  <i>(orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, cestu do školy a cestu na určené místo</p> <p><b>DV:</b> uplatňuje základní pravidla silničního provozu</p> <p><b>DV:</b> určuje běžné dopravní prostředky včetně hromadných</p> <p><b>DV:</b> aplikuje nejdůležitější telefonní čísla na záchrannou službu, policii, hasiče</p>	<p>Prostředí domova</p> <p>Orientace v okolí bydliště i školy</p> <p>Cesta do školy</p> <p>Dopravní značky</p> <p>Riziková místa a situace</p> <p>Modelové situace</p>	<p><b>MKV 2:</b> Lidské vztahy</p> <p><b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát</p>

<p>Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě (-)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v obci a určuje základní směry do jiných obcí i měst <b>DV:</b> seznámí se se zeměpisnou polohou naší vlasti <b>DV:</b> zařadí svou obec do příslušného kraje v ČR</p>	<p>Obec a její části, okolní krajina. Význačné budovy, dopravní síť. Poloha a povrch Získávání a vyhledávání informací a zajímavostí o svém kraji</p>	
<p><b>Lidé kolem nás</b> Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností <i>(pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti)</i></p>	<p><b>DV:</b> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Co nás baví Povolání – fyzická a duševní práce, zaměstnání.</p>	
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům <i>(rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; dodržuje základní pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům)</i></p>	<p><b>DV:</b> vhodně se chová v různých situacích <b>DV:</b> uplatňuje základní pravidla slušného chování</p>	<p>Pravidla slušného chování Modelové situace Mezilidské vztahy. Komunikace.</p>	<p><b>OSV 7: Mezilidské vztahy</b></p>

<p><b>Lidé a čas</b> Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu <i>(rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti)</i></p>	<p><b>DV:</b> poznává některé rodáky z blízkého okolí <b>DV:</b> poznává některé historické památky <b>DV:</b> seznamuje se s některými významnými událostmi regionu</p>	<p>Regionální památky. Péče o památky.</p>	
<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost <i>(rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; poznává různé lidské činnosti)</i></p>	<p><b>DV:</b> dokáže sdělit elementární poznatky o sobě a o rodině <b>DV:</b> oceňuje potřeby udržování zvyků</p>	<p>Já a moje rodina</p>	
<p><b>Rozmanitost přírody</b> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <i>(pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích)</i></p>	<p><b>DV:</b> pozoruje přírodu v ročních obdobích</p>	<p>Proměny přírody</p>	<p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života</p>
	<p><b>DV:</b> pozoruje změny i na živočiších <b>DV:</b> specifikuje ptáky (stěhovaví a přezimující) <b>DV:</b> třídí stromy (opadavé a neopadavé)</p>		
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p><b>DV:</b> třídí a rozlišuje živočichy podle stavby těla</p>	<p>Stavba těla živočichů</p>	<p><b>EV 1:</b> Ekosystémy</p>

<p><i>(pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami)</i></p>	<p><b>DV:</b> třídí a rozlišuje rostliny podle jednotlivých částí</p>	<p>Části rostlin</p>	<p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <b>EV4:</b> Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví</p>
<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <i>(provede jednoduchý pokus podle návodu)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětluje základní rozdíly mezi živou a neživou přírodou  <b>DV:</b> zakládá herbář</p>	<p>Podmínky života na zemi. Význam živé i neživé přírody na Zemi. Vesmír a Země – sluneční soustava. Třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, pozorování látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Herbář</p>	<p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>
<p><b>Člověk a jeho zdraví</b> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <i>(uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla)</i></p>	<p><b>DV:</b> zvládá základní návyky osobní hygieny <b>DV:</b> zvládá režimové a jiné zdravotně preventivní návyky <b>DV:</b> využívá elementárních znalostí o lidském těle <b>DV:</b> orientuje se ve vývoji člověka</p>	<p>Osobní, duševní a intimní hygiena Žijeme zdravě Naše tělo  Období, kterými v životě procházíme</p>	<p><b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí <b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>



<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p><i>(rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvědomuje si, jak může ohrozit své zdraví jiných</p> <p><b>DV:</b> chová se podle základních pravidel silničního provozu jako chodec, cyklista</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje dopravní značky podle tvaru a barvy</p>	<p>Co je nebezpečí</p> <p>Vhodná a nevhodná místa pro hru</p> <p>Bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu</p> <p>Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních</p> <p>Deník pravidel</p> <p>Dopravní značky</p>	
<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p><i>(chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhýbá se nebezpečnému prostředí, předmětům a zvířatům</p> <p><b>DV:</b> chová se ostražitě vůči cizím lidem</p>	<p>Cizí člověk</p> <p>Cizí zvířata</p> <p>Modelové situace</p> <p>Rady nejen na prázdniny</p>	<p><b>OSV 8: Komunikace</b></p>

	<p><b>DV:</b> demonstruje žádost o pomoc pro sebe i pro jiné dítě či dospělou osobu</p> <p><b>DV:</b> ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>		<p><b>MdV 2:</b> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <i>(reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech)</i></p>	<p><b>DV:</b> naslouchá a respektuje pokyny dospělých</p> <p><b>DV:</b> zachovává klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů</p>	<p>Mimořádné události, rizika ohrožení Integrovaný záchranný systém</p>	

## Přírodověda

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Posláním vyučovacího předmětu Přírodověda je utváření ohleduplného vztahu k přírodě a k hledání možností aktivního uplatnění při její ochraně. Žáci se v rámci vyučovacího předmětu seznamují nejen s jednotlivými přírodninami a jejich společenstvími, ale také s prvními přírodními veličinami a zákonitostmi. Předmět tak přispívá k vytváření obrazu reálného světa v myslích žáků.

Důležitou částí obsahu vyučovacího předmětu je formování vztahu žáků k sobě samým a ochrana zdraví vlastního i ostatních. Žáci získávají vědomosti a dovednosti, které jsou důležité při rozhodování v situacích ohrožení zdraví - důležitá hodnota v životě člověka - a bezpečnosti své i druhých. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc.

Významným úkolem Přírodovědy je podpora dětské zvědavosti, touhy objevovat a poznávat. V procesu poznávání je žákům poskytován prostor pro uvědomování si vlastních zájmů a nadání, hledání cesty sebezvoje.

Potřebné vědomosti a dovednosti v předmětu Přírodověda získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně. V obou třídách jsou využity 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět Přírodověda je zpravidla realizován ve kmenových třídách. Je-li to vhodné, zejména vyžaduje-li to aktuální vzdělávací obsah, probíhá výuka mimo školu – v parku, lese, přírodní památce, či zajímavosti.

V hodinách je využita práce žáků ve skupinách.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k plánování, organizování a řízení vlastního učení
- vyhledávání a třídění informací, k jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě

#### Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznání a pochopení problému

#### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému zapojování do diskuse
- porozumění různým typům textů a záznamů

#### **Kompetence sociální a personální**

- Účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

#### **Kompetence občanské**

- respektování, ocenění a chránění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

#### **Kompetence pracovní**

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky

#### **Kompetence digitální**

- respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozmanitost přírody Objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka <i>(na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody)</i>	<b>DV:</b> objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody <b>DV:</b> objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody <b>DV:</b> nachází souvislosti mezi přírodou a člověkem	Živá a neživá příroda Rovnováha přírody. Význam. Vztahy mezi organismy. Základní společenstva.  Podíl člověka na stavu přírody a krajiny a význam přírody pro život člověka	<b>EV 1:</b> Ekosystémy  <b>EV 2:</b> Základní podmínky života  <b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy <i>(zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí)</i>	<b>DV:</b> rozlišuje a charakterizuje základní ekosystémy <b>DV:</b> rozeznává některé z vybraných rostlin a hub <b>DV:</b> uvádí příklady přizpůsobení organismů v prostředí <b>DV:</b> vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody (získávání potravy, úkryty, ochrana před nepřáteli)	Přírodní společenstva Rovnováha v přírodě Organizmy v ekosystémech	<b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy  (-)	<b>DV:</b> pozoruje život rostlin a živočichů <b>DV:</b> vyvozuje z pozorování závěry (přizpůsobení nepříznivým podmínkám, výživa, vztahy mezi organismy) <b>DV:</b> pracuje s atlasy rostlin a živočichů	Houby, rostliny a živočichové. Znaky života. Životní potřeby a projevy. Průběh a způsob života.  Význam.	<b>OSV 5:</b> Kreativita

<p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat <i>(zvládá péči o pokojové rostliny; chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí; popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají, a které ho poškozují)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvádí příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí</p>	<p>Ochrana a tvorba přírody. Odpovědnost lidí. Likvidace odpadů. Mimořádné události v přírodě</p>	<p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu <i>(provádí jednoduché pokusy se známými látkami)</i></p>	<p><b>DV:</b> založí jednoduchý pokus <b>DV:</b> plánuje a zdůvodňuje postup <b>DV:</b> vyvozuje závěry z pozorování <b>DV:</b> vede si o pozorování stručný záznam</p>	<p>Jednoduchý pokus - založení, stanovení postupu práce, výstupy</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>Rozmanitost přírody</b> Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s</p>	<p><b>DV:</b> objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody <b>DV:</b> objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody</p>	<p>Žijeme na Zemi – gravitace, teplo, světlo, voda a vzduch. Nerosty a horniny, půda.</p>	

Člověk a jeho svět

rozdělením času a střídáním čtvěra ročních období <i>(na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody)</i>	<b>DV:</b> nachází souvislosti mezi přírodou a člověkem		
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období <i>(popíše střídání ročních období)</i>	<b>DV:</b> popisuje některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku	Vesmír a Země. Sluneční soustava. Den a noc. Roční období.	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu <i>(provádí jednoduché pokusy se známými látkami)</i>	<b>DV:</b> založí jednoduchý pokus <b>DV:</b> plánuje a zdůvodňuje postup <b>DV:</b> vyvozuje závěry z pozorování <b>DV:</b> vede si o pozorování stručný záznam	Jednoduchý pokus - založení, stanovení postupu práce, výstupy	<b>EV 1:</b> Ekosystémy
<b>Člověk a jeho zdraví</b> Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života <i>(uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu)</i>	<b>DV:</b> seznámí se se základní stavbou lidského těla a funkcemi jednotlivých orgánových soustav <b>DV:</b> pochopí životní potřeby a projevy člověka	Lidské tělo Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	<b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození <i>(rozlišuje jednotlivé etapy lidského života)</i>	<b>DV:</b> uvědomuje si pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou <b>DV:</b> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života <b>DV:</b> orientuje se ve vývoji dítěte	Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou. Biologické a psychické změny v dospívání. Základy lidské reprodukce. Vývoj jedince.	<b>EV3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob (-)	<b>DV:</b> naplňuje vhodně svůj denní režim - zásady zdravé výživy, dostatek odpočinku, spánku, přiměřený tělesný pohyb, aj.)	Péče o zdraví, denní režim, zdravý životní styl, výběr a způsoby uchování potravin, pitný režim. Přenosné a nepřenosné nemoci.	<b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace

		Drobné úrazy a poranění. Osobní, intimní a duševní hygiena.	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista <i>(uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti)</i>	<b>DV:</b> předchází svým chováním možnému nebezpečí <b>DV:</b> osvojuje si své znalosti při modelových simulačních událostech  <b>DV:</b> vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista  <b>DV:</b> používá telefonní čísla odborných institucí poskytujících pomoc v nesnázích	Simulační hry Osobní bezpečí, krizové situace, postup v případě ohrožení, požáry, označování nebezpečných látek Rizikové situace a chování v dopravních prostředcích. Integrovaný záchranný systém	<b>EV 2:</b> Základní podmínky života  <b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání  <b>OSV 6:</b> Poznávání lidí
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek <i>(odmítá návykové látky)</i>	<b>DV:</b> předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Modelové situace spojené s prevencí zneužívání návykových látek	



<p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou (-)</p>	<p><b>DV:</b> chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad a některých zdravotně preventivních opatření <b>DV:</b> uplatňuje zdravý způsob života (za pomoci rodičů a učitele)</p>	<p>Zdraví a jeho ochrana Osobní hygiena Hrací automaty a počítače, závislost Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií. Šikana. Násilí v médiích.</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>
<p>Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc <i>(ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>Zásady první pomoci Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, služby odborné pomoci.</p>	

## Vlastivěda

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Posláním vyučovacího předmětu Vlastivěda je vybavit žáky souborem znalostí, vědomostí a postojů, které jim umožní orientovat se ve světě informací, časově a místně propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace. Obsah vyučovacího předmětu vytváří příležitosti k tomu, aby se děti učily poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, vytvářet a upevňovat kulturní a tolerantní chování na základě znalosti a přijetí obecně uplatňovaných nebo společně vytvořených a přijatých pravidel soužití. Významnou roli hraje Vlastivěda v rozvoji samostatného a sebevědomého vystupování a jednání. Podstatný je přínos tohoto vyučovacího předmětu k rozvoji efektivní komunikace i v méně běžných situacích.

Obdobně jako vyučovací předmět Přírodověda přispívá také Vlastivěda významně k poznávání a ovlivňování vlastní jedinečnosti žáků, a to jak v oblasti možností, tak limitů.

Potřebné vědomosti a dovednosti v předmětu Vlastivěda získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku, a to 2 hodiny týdně. K pokrytí této časové dotace jsou využity 3 hodiny minimální časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět rámcového učebního plánu RVP ZV a 1 hodina disponibilní.

Vyučovací předmět Vlastivěda je zpravidla realizován ve kmenových třídách. Je-li to vhodné, zejména vyžaduje-li to aktuální vzdělávací obsah, probíhá výuka mimo školu – v kulturní památce, či zajímavosti, žáci se v rámci výuky Vlastivědy rovněž účastní kulturních a společenských akcí.

Při výuce využíváme skupinové vyučování.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### **Kompetence k učení**

- vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k plánování, organizování a řízení vlastního učení
- vyhledávání a třídění informací, k jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě

#### **Kompetence k řešení problémů**

- vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznání a pochopení problému

#### **Kompetence komunikativní**

- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu

## Člověk a jeho svět

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému zapojování do diskuse
- porozumění různým typům textů a záznamů

### **Kompetence sociální a personální**

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

### **Kompetence občanské**

- respektování, ocenění a chránění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

### **Kompetence pracovní**

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky

### **Kompetence digitální**

- dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>Místo, kde žijeme</b> Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. <i>(popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec – město – do příslušného kraje; orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany)</i></p>	<p><b>DV:</b> určí a vysvětlí polohu svého bydliště</p>	<p>Obec, místní krajina, okres, region Zeměpisná poloha a přírodní tvářnost místní krajiny a regionu (povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, využití půdy); seznámí se s mapou místní oblasti</p>	
<p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. <i>(orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany; řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě)</i></p>	<p><b>DV:</b> určí světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich <b>DV:</b> uvědomuje si zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p>	<p>Světové strany, směrová růžice, práce s kompasem, orientační body. Životní prostředí, ochrana krajiny a životního prostředí. Vzájemné ovlivňování krajiny a jejích obyvatel.</p>	
<p>Rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy. <i>(má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě)</i></p>	<p><b>DV:</b> pracuje s náčrtů, plány a základními typy map <b>DV:</b> stručně charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky krajiny <b>DV:</b> pracuje s turistickou mapou místní krajiny <b>DV:</b> porozumí její barevné grafice a smluvním značkám</p>	<p>Orientace podle náčrtů, plánů, map Mapový klíč-vysvětlivky</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí <b>EV 1:</b> Ekosystémy</p>

<p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam. (uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí)</p>	<p><b>DV:</b> seznámí se s významnými rodáky, kulturními a historickými památkami a událostmi regionu <b>DV:</b> charakterizuje významné hospodářské, zemědělské, průmyslové aktivity v místní krajině a v místní oblasti</p>	<p>Náš region - minulost a současnost</p>	<p><b>VDO 1:</b> Občanská společnost a škola</p>
<p>Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. (sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest)</p>	<p><b>DV:</b> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest <b>DV:</b> porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<p>Osobní zážitky, fotografická dokumentace, obrázkové materiály, publikace</p>	<p><b>MKV 1:</b> Kulturní diference</p>
<p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam (pozná státní symboly České republiky)</p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje s porozuměním pojmy: vlast, cizina, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie <b>DV:</b> uvede jména prezidenta, premiéra ČR <b>DV:</b> vyjmenuje a popíše státní symboly ČR, státní svátky</p>	<p>Česká republika – domov, krajina, národ. Základy státního zřízení a politického systému ČR. Státní správa a samospráva. Státní symboly. Demokracie.</p>	<p><b>VDO 3:</b> Formy participace občanů v politickém životě</p>
<p><b>Lidé kolem nás</b> Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). (dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci – městě)</p>	<p><b>DV:</b> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi <b>DV:</b> vyvozuje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v obci, v rodině</p>	<p>Mezilidské vztahy, komunikace, lidské generace, pravidla slušného chování. Práva a povinnosti žáků školy.</p>	<p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat. (rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých; uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy)</p>	<p><b>DV:</b> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>Lidská práva a práva dítěte.</p>	<p><b>VDO 4:</b> Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<p>Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy <i>(používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze; porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz; sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů)</i></p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v základních formách vlastnictví <b>DV:</b> používá peníze v běžných situacích <b>DV:</b> odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze <b>DV:</b> na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů <b>DV:</b> vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>Vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné; peníze; hmotný a nehmotný majetek Úspory, půjčky. Banka. Reklamace Korupce Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti Banka, formy peněz. Způsoby placení.</p>	<p><b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát</p>
<p><b>Lidé a čas</b> Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (-)</p>	<p><b>DV:</b> pracuje s časovými údaji <b>DV:</b> využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p>	<p>Čas, časová osa. Dějiny jako časový sled událostí. Letopočet. Generace.</p>	
<p>Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti. (-)</p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů <b>DV:</b> vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností <b>DV:</b> jmenuje první státní útvary na našem území</p>	<p>Nejstarší osídlení naší vlasti, způsob života Slovanů; staré české pověsti; Velká Morava; Cyril a Metoděj; svatý Václav; počátky českého království</p>	
<p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků.</p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV. <b>DV:</b> popisuje období husitských válek <b>DV:</b> popisuje způsob života v období vlády Habsburků</p>	<p>Rozkvět Českého státu za Karla IV.; husitství; nejvýznamnější osobnosti a události v období habsburské monarchie Knižní publikace z regionu; regionální muzeum Regionální památky</p>	

<p><i>(rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách; uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji; vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště)</i></p>	<p><b>DV:</b> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík.</p>		
--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Místo, kde žijeme Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. <i>(popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec – město -do příslušného kraje; orientuje se na mapě české republiky, určí světové strany)</i></p>	<p><b>DV:</b> určí a vysvětlí polohu svého bydliště; <b>DV:</b> seznámí se se středisky rekreace a cestovního ruchu v regionu; znakem obce v působnosti školy</p>	<p>Poloha místa Region-kraj, ve kterém žijeme. Praha a vybrané oblasti ČR.</p>	
<p>Rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy. <i>(má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě)</i></p>	<p><b>DV:</b> orientuje se na mapách střední Evropy a polokouli; <b>DV:</b> vyjmenovává a vyhledává na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány (orientačně); <b>DV:</b> pracuje s turistickou mapou místní krajiny a porozumí její barevné grafice a smluvním značkám</p>	<p>Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, evropská města, střediska cestovního ruchu, EU, světadíly a oceány; orientace podle náčrtů, plánů, map; mapový klíč – vysvětlivky, obsah, grafika</p>	

<p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam. <i>(uveďte pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionů, ve kterém bydlí)</i></p>	<p><b>DV:</b> seznámí se s významnými rodáky, kulturními a historickými památkami regionu a událostmi <b>DV:</b> posoudí jednoduchým způsobem jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p>	<p>Náš region v minulosti; místní báje a pověsti; významné události a místa; významné osobnosti regionu</p>	<p><b>VDO 1:</b> Občanská společnost a škola <b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí <b>VDO 3:</b> Formy participace občanů v politickém životě</p>
<p>Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. <i>(sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest)</i></p>	<p><b>DV:</b> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest <b>DV:</b> porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p>	<p>Osobní zážitky, fotografická dokumentace, obrázkové materiály</p>	<p><b>MKV 1:</b> Kulturní diference</p>
<p><b>Lidé a čas</b> Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. (-)</p>	<p><b>DV:</b> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p>	<p>Čas, časová osa</p>	<p><b>MKV 2:</b> Lidské vztahy</p>



<p>Využívá, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. století a počátkem 20. století</p> <p><b>DV:</b> posuzuje změny způsobu života v novověku</p> <p><b>DV:</b> objasní vznik Československé republiky</p> <p><b>DV:</b> posoudí s porozuměním demokratické principy budování státu</p> <p><b>DV:</b> posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky</p> <p><b>DV:</b> charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie</p>	<p>Osvícenství; reformy Marie Terezie a Josefa II.; národní obrození; revoluční rok 1848; I. světová válka; věda a technika; rok 1918; osobnosti (Masaryk, Beneš); II. světová válka, obnovení republiky; poválečný vývoj; vznik samostatné republiky</p>	<p><b>EV3</b> : Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p> <p><i>(rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách; uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji; vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště)</i></p>	<p><b>DV:</b> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p>	<p>Knížní publikace z regionu; regionální muzeum</p>	

## Člověk a společnost

### Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

### Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

## Dějepis

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Dějepis se vyučuje pouze na 2. stupni, tedy v 6. až 9. ročníku. Ve všech ročnících jsou vyučovány 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obor Dějepis se vyučuje v kmenových třídách, dle potřeby ve specializovaných učebnách (informatiky, či v terénu...).

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operaci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

#### Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznávání a pochopení problému, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a zkušeností

#### Kompetence komunikativní

- porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reagování na ně a tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

#### Kompetence sociální a personální

- přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

**Kompetence občanské**

- respektování přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítání útlaku a hrubému zacházení, uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

**Kompetence pracovní**

- přistupování výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, k ochraně životního prostředí i k ochraně kulturních a společenských hodnot

**Kompetence digitální**

- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení s novými technologiemi, kritické hodnocení jejich přínosů a reflexe rizik jejich využívání
- získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu; volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Dějepis

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk v dějinách</p> <p>Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.</p> <p><i>(Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.)</i></p>	<p><b>DV:</b> získává pocit důležitosti ohledně znalosti dějin</p>	<p>Obecný výklad o dějepisu</p>	
<p>Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.</p>	<p><b>DV:</b> získává informace o dějinách a zdrojích našich i světových dějin</p>	<p>Instituce</p>	
<p>Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se na časové ose</p> <p><b>DV:</b> řadí hlavní historické epochy dějin lidstva v chronologickém sledu</p>	<p>Obecný výklad o dějepisu</p>	
<p>Počátky lidské společnosti</p> <p>Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.</p> <p><i>(Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí.</i></p> <p><i>Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty.)</i></p>	<p><b>DV:</b> získá poznatky o periodách pravěkých dějin</p>	<p>Periodizace pravěkých dějin podle základních historických kritérií</p>	

Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.			
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury. Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. <i>(Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států.)</i>	<b>DV:</b> seznamuje se s nejstaršími civilizacemi a vlivem zemědělství na jejich vznik	Nejstarší civilizace - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína	<b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	<b>DV:</b> seznámí se s nejstaršími formami kultury a jejich památkami	Kulturní odkaz	
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem. <i>(Popíše život v době nejstarších civilizací.)</i>	<b>DV:</b> objasní charakteristické rysy antiky a diskutuje nad nimi <b>DV:</b> vysvětlí přínos antické kultury	Antika	
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie. <i>(Popíše život v době nejstarších civilizací.)</i>	<b>DV:</b> seznámí se s formami vlády a rozvrstvení společnosti <b>DV:</b> seznámí se s rysy demokracie	Řím, Řecko	
Křesťanství a středověká Evropa Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	<b>DV:</b> seznámí se s podněty, které hýbaly Evropou v raném středověku	Raně středověká Evropa	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Dějepis

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Křesťanství a středověká Evropa Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	<b>DV:</b> seznámí se základními rysy různých kulturních oblastí	Evropské státy Stěhování Slovanů, vznik prvních slovanských států	<b>VDO 4:</b> Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. <i>(Uvede první státní útvary na našem území. Uvede základní informace z období počátků českého státu.)</i>	<b>DV:</b> seznámí se s raným vývojem českého státu za vlády Přemyslovců, Lucemburků a Jagellonců	Stěhování Slovanů, vznik prvních slovanských států Počátky českých dějin Velká Morava a další vývoj českého státu	
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí. <i>(Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti. Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí.)</i>	<b>DV:</b> formuluje podstatu křesťanství <b>DV:</b> vyjmenuje rozdíly mezi křesťanstvím a islámem <b>DV:</b> vysvětlí vliv víry a církve na běžný život člověka	Křesťanství v Evropě	
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury. <i>(Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské.)</i>	<b>DV:</b> seznámí se s románskou a gotickou kulturou <b>DV:</b> orientuje se v postavení jednotlivých vrstev společnosti	Život ve středověké Evropě	



Člověk a společnost

<i>Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu.)</i>			
Objevy a dobývání. Počátky nové doby. Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve.	<b>DV:</b> objasní hospodářské a společenské změny v Evropě v období středověku <b>DV:</b> vysvětlí podstatu reformy církve a její důsledky	Renesance a humanismus Reformace	<b>MkV 1:</b> Kulturní diference
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	<b>DV:</b> objasní význam husitské tradice v širším kontextu	Husitství a naše země v pozdním středověku	
Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. <i>(Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu.)</i>	<b>DV:</b> vysvětlí důležitost objevných cest a jejich důsledky pro Evropu	Objevné cesty	
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. <i>(Uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období. Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku)</i>	<b>DV:</b> objasní postavení českého státu v Evropě	České země za vlády Habsburků Evropské státy	
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	<b>DV:</b> vysvětlí vznik a důsledky třicetileté války	Třicetiletá válka	
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	<b>DV:</b> dokáže rozeznat rozdíly mezi jednotlivými slohy	Románský sloh Gotický sloh Renesance	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Dějepis

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	<b>DV:</b> vysvětlí pojmy osvícenský absolutismus, osvětlí vliv přírodovědných objevů a encyklopedistů na evropskou společnost	Barokní kultura a osvícenství	
<p>Modernizace společnosti</p> <p>Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.</p> <p>Objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek rozbitím starých společenských struktur v Evropě.</p>	<b>DV:</b> znázorní na časové přímce průběh francouzské revoluce a napoleonských válek	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA	<b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát
<p>Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.</p> <p><i>(Uvede základní historické události v naší zemi v 19. století.</i></p> <p><i>Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století.)</i></p>	<b>DV:</b> objasní hodnoty vyspělé české společnosti	Utváření novodobého českého národa	<b>VDO 3:</b> Formy participace občanů v politickém životě

<p>Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií.</p>	<p><b>DV:</b> uvede požadavky evropské revoluce a vůdčí osobnosti, založení českého národa</p> <p><b>DV:</b> objasní, že přes vojenskou porážku revoluce je přínosem zrušení poddanství, rovnost občanů před zákonem...</p>	<p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka</p>	<p><b>MkV 1:</b> Kulturní diference</p>
	<p><b>DV:</b> sleduje státoprávní boj Čechů v R-U, spolkovou činnost a vytváření moderních politických stran (mladočeši, staročeši)</p>	<p>Politické proudy, ústava, politické strany (občanská práva)</p>	
<p>Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií.</p>	<p><b>DV:</b> sleduje oživení kulturního života české společnosti</p> <p><b>DV:</b> sleduje konflikty mezi velmocemi, boj za zrušení otroctví USA, otázky kolonií</p>	<p>Kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p>
<p>Moderní doba</p> <p>Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.</p> <p><i>(Uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války.</i></p> <p><i>Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky.)</i></p>	<p><b>DV:</b> sleduje pomocí historické mapy jednotlivé fronty války, dokonalé zneužití techniky i výsledky války</p>	<p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky, vznik Československa</p>	<p><b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Dějepis

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	<p><b>DV:</b> objasní nové rozdělení Evropy, rozpad kolonialismu</p> <p><b>DV:</b> objasní vznik a počáteční vývoj ČSR, uvede důležité osobnosti</p> <p><b>DV:</b> objasní úlohu USA založenou na snaze o zachování míru ve světě</p>	<p>Nové politické uspořádání Evropy, vznik ČSR</p> <p>Úloha USA ve světě</p>	
<p>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.</p> <p><i>(Uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války.)</i></p>	<p><b>DV:</b> zdůvodní na základě světové evropské krize vznikající válečný konflikt</p> <p><b>DV:</b> objasní období počátku komunismu v SSSR, otázky kritiky vývoje v sovětském Rusku</p>	<p>Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech</p> <p>Totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět</p>	

<p>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich přijatelnost z hlediska lidských práv. <i>(Uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války.)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní příčiny, průběh a charakter války, účast států světa</p>	<p>Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p>
<p>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. <i>(Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky.)</i></p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje hrůzné cíle fašismu, význam protifašistické koalice, zhodnotí důsledky války jako varování</p>		
<p>Rozdělený a integrující se svět Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.</p>	<p><b>DV:</b> objasní rozdělení světa, důsledky soupeření ve všech oblastech reprezentovaných velmocemi (NATO, Varšavská smlouva)</p>	<p>Studená válka</p>	
<p>Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce <i>(Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.)</i></p>	<p><b>DV:</b> sleduje odlišný vývoj východních a západních zemí  <b>DV:</b> vysvětlí vývoj po únoru 1948, situaci po 1968 i období normalizace</p>	<p>Vnitřní situace zemí východního a západního bloku  Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky</p>	
<p>Posoudí postavení rozvojových zemí.</p>	<p><b>DV:</b> objasní rozpad koloniálního světa, vysvětlí pojem "třetí země"</p>	<p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p>	
<p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa <i>(Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.)</i></p>	<p><b>DV:</b> shrne, že rozhodující vliv mají demokratické systémy a existence svobodné tržní ekonomiky  <b>DV:</b> uvede vzdělání jako prioritu, sleduje vývoj současné společnosti,</p>	<p>Problémy současnosti  Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava</p>	

## Výchova k občanství

### Charakteristika vyučovacího předmětu výchova k občanství

#### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tento předmět přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Občanská výchova navazuje na předmět Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku. Vyučuje se v 6. 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. V 7. a 8. ročníku jsou využity 2 disponibilní hodiny.

Předmět občanská výchova je úzce spjat s ostatními předměty (např. zeměpis – obec, region, země, Praha, přírodní bohatství, ekologie, stát a hospodářství, Evropská Unie, dějepis – typy států a formy vlády, historie našeho území)

Vzdělávacím obsahem předmětu Občanská výchova je obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost spolu s obsahem vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách školy, dle potřeby i v učebně, která je vybavena multimediální technikou. Výjimečně výuka probíhá i v terénu (muzea, městské úřady,...)

#### **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### **Kompetence k učení**

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operaci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

#### **Kompetence k řešení problémů**

- vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznávání a pochopení problému, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a zkušeností

#### **Kompetence komunikativní**

- porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reagování na ně a tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

#### **Kompetence sociální a personální**

- přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

#### **Kompetence občanské**

- respektování přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítání útlaku a hrubému zacházení, uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

#### **Kompetence pracovní**

- přistupování k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, k ochraně životního prostředí i k ochraně kulturních a společenských hodnot

#### **Kompetence digitální**

V tomto vzdělávacím oboru žáci utvářejí a rozvíjejí své digitální kompetence prostřednictvím zapojování se do společnosti a do společenských vztahů. Digitální kompetence je potřeba uplatňovat prakticky, v situacích běžného každodenního života. Žáky je potřeba vést k zodpovědnému, respektujícímu a etickému používání digitálních technologií, včetně vnímání a vyhodnocování rizik spojených s jejich používáním. Zásadními tématy nejsou jen pravidla chování, jednání a komunikace v digitálním prostředí, ale také problematika digitální identity a digitální stopy. Podstatné je také utváření a posilování právního povědomí žáků ve vztahu k používání digitálních technologií.

Digitální kompetenci rozvíjíme zejména tím, že:

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. <i>(Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem.)</i>	<b>DV:</b> vypráví o své rodině, zhodnotí, co pro něj domov a rodina znamenají  <b>DV:</b> vyjmenuje hodnoty domova, nakreslí rodokmen své rodiny	Osobní a neosobní vztahy  Domov a rodina  Mezilidská komunikace Život ve škole Společná pravidla a normy Vklad vzdělání pro život	<b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy <b>VDO 2:</b> Občanská společnost a škola
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání (-)	<b>DV:</b> vyjádří vztah k místu, kde žije  <b>DV:</b> vyjmenuje důležité státní symboly a stručně je popíše	Významné osobnosti  Státní symboly	<b>VMEGS 1 :</b> Evropa a svět nás zajímá  <b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět



	<p><b>DV:</b> orientuje se ve významných dnech nejen České republiky, ale i světově</p>	<p>Státní svátky Významné dny</p>	
<p>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. <i>(Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti.)</i></p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. <i>(Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany.)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvážlivě hospodaří, např. s kapesným</p>	<p>Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	<p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Člověk a společnost

<p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. (<i>Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> objasní listinu Základních práv a svobod <b>DV:</b> vyjmenuje, jaká práva mu ve škole, doma, ve společnosti náleží <b>DV:</b> aktivně vystupuje proti poškozování lidských práv <b>DV:</b> rozliší prvky šikany a dokáže s ní bojovat, případně uvede, kam se obrátit o pomoc</p>	<p>Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	<p><b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát</p>
--	---	---	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. (-)</p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí pojem vlast, na příkladech uvede, co znamená být vlastencem <b>DV:</b> vyjmenuje významná místa naší vlasti <b>DV:</b> správně spojí významné představitele vědy a techniky s jejich vynálezy <b>DV:</b> zdůvodní, co je to národní hrdost <b>DV:</b> popíše zajímavá a památná místa obce, regionu a kraje</p>	<p>Pojem vlasti a vlastenectví Památná a zajímavá místa naší vlasti Hlavní město Praha Co naši vlast proslavilo Významné osobnosti naší vlasti Co naši vlast proslavilo Významné osobnosti naší vlasti Významní rodáci obce, regionu a kraje Místní tradice Zajímavá a památná místa obce, regionu, kraje</p>	<p><b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět</p>

Člověk a společnost

<p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (<i>Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje 3 složky státní moci a stručně dokáže každou z nich objasnit a charakterizovat <b>DV:</b> vyjmenuje důležité instituce obce, regionu a kraje</p>	<p>Státní správa a samospráva, její orgány a instituce, jejich úkoly Důležité instituce obce, regionu, kraje, kulturní instituce</p>	<p><b>VDO 3:</b> Formy participace občanů v politickém životě</p>
<p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. (<i>Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí pojmy: morálka, mravnost, dělba</p>	<p>Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost  Pravidla chování</p>	<p><b>OSV 8:</b> Komunikace</p>
<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje formy vlastnictví <b>DV:</b> objasní, jaký je rozdíl mezi hmotným a duševním vlastnictvím</p>	<p>Formy vlastnictví Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana</p>	
<p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství. (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje všech osm částí Ústavy ČR a vysvětlí je <b>DV:</b> charakterizuje občanské, obchodní, rodinné, pracovní, živnostenské a finanční právo</p>	<p>Právní řád ČR - význam a funkce Ústava ČR</p>	<p><b>VDO 4:</b> Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</p> <p><i>(Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu. Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.)</i></p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů.</p> <p><i>(Uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků. Vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu.)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní právní vztahy, právní normy, právní řád</p>	<p>Orgány právní ochrany občanů Soustava soudů Právní norma, právní předpis Publikování právních předpisů</p>	
<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje, jaké máme typy a formy států <b>DV:</b> objasní znaky států</p>	<p>Znaky států Typy a formy států</p>	<p><b>VDO 3:</b> Formy participace občanů v politickém životě</p>
<p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států.</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje 3 složky států a stručně je charakterizuje</p>	<p>Složky státní moci, jejich orgány a instituce</p>	

Člověk a společnost

<p><i>(Uvede základní prvky fungování demokratické společnosti. Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy. Uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání.)</i></p> <p><i>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</i></p> <p><i>(Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu. Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.)</i></p>			
--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. (-)</p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí pojmy sebevědomí, sebekritika, sebehodnocení, seberegulace, sebezpojetí, sebevýchova, sebepoznání, vůle</p>	<p>Vnímání Prožívání Poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí</p>	<p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>

<p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. <i>(Formuluje své nejbližší plány.)</i></p>	<p><b>DV:</b> sestaví svůj žebříček hodnot</p> <p><b>DV:</b> vyvaruje se stereotypů v posuzování druhých lidí</p>	<p>System osobních hodnot Sebehodnocení</p> <p>Stereotypy v posuzování druhých lidí</p>	<p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etiketa</p>
<p>Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - např. osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci. (- ) <i>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. (Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu. Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vybere vhodný úřad při řešení nějakého problému</p>	<p>Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	

<p>Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - např. osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci. (-)</p> <p><i>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</i></p> <p><i>(Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu. Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vybere vhodný úřad při řešení nějakého problému</p>	<p>Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	
<p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.</p> <p><i>(Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání.)</i></p> <p><i>Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. (-)</i></p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů.</p> <p><i>(Uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků. Vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady;</i></p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje druhy protiprávního jednání</p>	<p>Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce</p> <p>Trestní postizitelnost</p>	

Člověk a společnost

<p><i>požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu.)</i></p>			
<p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. (-)</p>	<p><b>DV:</b> vytváří si svoje životní cíle a plány do budoucna</p> <p><b>DV:</b> stanovuje si reálné cíle</p>	<p>Životní cíle a plány</p> <p>Životní perspektiva</p> <p>Adaptace na životní změny</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p> <p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>
<p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. (-)</p>	<p><b>DV:</b> zdůvodňuje význam motivace, aktivity a vůle při dosahování životních cílů</p>	<p>Sebezměna</p> <p>Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	
<p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. <i>(Uvede příklady služeb, které banky nabízejí.)</i></p> <p><i>Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. (-)</i></p>	<p><b>DV:</b> zhodnotí výhodnost či nevýhodnost půjček nabízených jednotlivými bankami či jinými subjekty</p>	<p>Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	



<p>Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. <i>(Ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje funkce peněz</p>	<p>Formy placení</p>	
<p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (-)</p>	<p><b>DV:</b> porovná demokratické řízení států s dalšími systémy, kterými lze stát řídit</p>	<p>Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu</p>	
<p>Dodrží právní ustanovení, která se na něho vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. <i>(Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání.)</i> Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. <i>(Rozoznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy. V krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací.)</i></p>	<p><b>DV:</b> oceňuje právní ustanovení našeho státu jako přínosná pro samostatný život jedince</p>	<p>Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postížitelnost</p>	

<p>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. <i>(Vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí význam voleb do zastupitelstev</p>	<p>Politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p>	
<p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. <i>(Uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování.)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní podstatu a význam evropské integrace</p>	<p>Podstata, význam a výhody evropské integrace, EU a ČR Mezinárodní organizace</p>	<p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá  <b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. <i>(Chápe význam vzdělání v kontextu s profesním uplatněním.)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní pojem osobnost - jak z hlediska psychologického, tak sociologického <b>DV:</b> vyjmenuje několik typologií člověka</p>	<p>Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti a dovednosti</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p>

<p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. (-)</p>	<p><b>DV:</b> objasní pojmy schopnost, charakter, inteligence</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje jednotlivé fáze lidského života</p>	<p>Schopnosti Charakter Vrozené předpoklady Osobní potenciál</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p> <p><b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebezpojetí</p>
<p>Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - např. osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci. (-)</p> <p><i>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</i></p> <p><i>(Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu. Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vybere vhodný úřad při řešení nějakého problému</p>	<p>Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	
<p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. (-)</p>	<p><b>DV:</b> zdůvodňuje význam motivace, aktivity a vůle při dosahování životních cílů</p>	<p>Sebezměna Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	

<p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. <i>(Uvede příklady služeb, které banky nabízejí.)</i></p> <p><i>Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. (-)</i></p>	<p><b>DV:</b> zhodnotí výhodnost či nevýhodnost půjček nabízených jednotlivými bankami či jinými subjekty</p>	<p>Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	
<p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. <i>(-)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí nabídku, poptávku a trh</p>	<p>Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu</p>	
<p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje globální problémy a navrhne způsoby jejich řešení</p>	<p>Významné globální problémy</p>	<p><b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů. (-)</p>	<p><b>DV:</b> na příkladech doloží vzájemnou propojenost světa</p>	<p>Globalizace – projevy</p>	

<p>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní přístup k menšinám. <i>(Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům. Respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.)</i></p> <p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. <i>(Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí slovo konflikt a na příkladech uvede, jak se při konfliktu chovat a jak mu předcházet</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí pojmy rasismus, extremismu, xenofobie</p> <p><b>DV:</b> zaujímá tolerantní postoj k menšinám</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí význam spolupráce a tolerance</p> <p><b>DV:</b> aktivně vystupuje proti projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p><b>DV:</b> na příkladech objasní, co znamená přirozený, a sociální rozdíl mezi lidmi</p> <p><b>DV:</b> neupřednostňuje ani jedno pohlaví a snaží se chovat ke všem spravedlivě</p>	<p>Konflikty v mezilidských vztazích</p> <p>Problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Národy a národnostní menšiny</p> <p>Rozmanitost kulturních projevů hodnoty</p> <p>Kulturní tradice</p> <p>Lidská solidarita</p> <p>Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi</p> <p>Rovnost a nerovnost</p> <p>Rovné postavení mužů a žen</p>	<p><b>OSV 6:</b> Poznávání lidí</p> <p><b>MkV 1:</b> Kulturní diference</p> <p><b>MkV 4:</b> Multikulturalita</p>
<p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. (-)</p>	<p><b>DV:</b> objasní pojmy: kultura, masová kultura, komunikace</p>	<p>Masová kultura, prostředky komunikace</p>	<p><b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. <i>(Vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí význam voleb do zastupitelstev</p>	<p>Politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p>	

## Člověk a příroda

### Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává žákům potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení, plynoucích z přírodních procesů z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Žáci si osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky ověřování a vyvozovat závěry.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

### Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti vede žáka k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí i majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování domněnek o přírodních faktorech
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně využívání obnovitelných zdrojů, zejména slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

## Fyzika

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Rozvíjí dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o přírodních jevech, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry.

Předmět Fyzika je vyučován v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně. V 6. a 9. ročníku jsou pro vyučovací předmět fyzika využity 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné učebně, popř. v počítačové učebně s využitím výpočetní techniky.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

### Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- používání odborné terminologie, symbolů a znaků, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací, kritickému posuzování a vyvozování z nich závěrů pro použití v budoucnosti

### Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému, hledání vlastních postupů řešení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vyhledávání informací potřebných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- samostatnému řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení, užívání při řešení problémů logických, matematických a empirických postupů

### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému se zapojování do diskuse, obhajování svého názoru a vhodnému argumentování

- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

#### **Kompetence sociální a personální**

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- k dovednosti v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

#### **Kompetence občanské**

- rozhodování se zodpovědně podle dané situace, poskytnutí dle svých možností účinné pomoci a zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

#### **Kompetence pracovní**

- bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přístupu k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

#### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)



OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Látky a tělesa			
<p>Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>(-)</p> <p>Změří vhodně zvolenými měřidly některé fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p> <p><i>(Změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas)</i></p> <p>Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p> <p>(-)</p> <p>Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> definuje pojem difuze a Brownův pohyb</p> <p>: uvede známá skupenství a jejich vlastnosti</p> <p>: uvede příklady z praxe</p> <p>: popíše stavbu atomu</p> <p>: měří délku, hmotnost, čas, objem a teplotu</p> <p>: uvede značku a jednotku fyzikálních veličin</p> <p>: převádí jednotky fyzikálních veličin</p> <p><b>DV:</b> využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p> <p><b>DV:</b> rozumí vztahu mezi délkou (objemem) tělesa a jeho teplotou</p>	<p>Vlastnosti a skupenství látek</p> <p>Částicové složení látek, difúze</p> <p>Délka, objem, čas, hustota, teplota</p> <p>Hustota</p> <p>Teplotní roztažnost látek</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p> <p><b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí</p> <p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>
Elektromagnetické jevy			

<p>Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností <i>(Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností. Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními)</i></p> <p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet <i>(Zná druhy magnetů a jejich praktické využití)</i></p> <p>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu <i>(Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod)</i></p>	<p><b>DV:</b> na základě pokusu rozliší vodič a izolant</p> <p><b>DV:</b> popíše elektrické pole jako místo, kde působí elektrická síla</p> <p><b>DV:</b> popíše magnetické pole jako místo, kde působí magnetická síla</p> <p><b>DV:</b> sestaví správně podle návodu jednoduchý elektrický obvod</p> <p><b>DV:</b> určí účinky elektrického proudu na vodič</p>	<p>Vodiče a izolanty</p> <p>Elektrické pole</p> <p>Magnetická síla, magnetické pole</p> <p>Elektrický obvod – zdroj, napětí, spotřebič</p> <p>Tepelné účinky elektrického proudu</p>	<p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p> <p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p>
---	---	--	---

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Fyzika

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pohyb těles, síly			

<p>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu <i>(Rozezná, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.)</i></p> <p>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles <i>(Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů)</i></p> <p>Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici <i>(Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla.)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní pohyb tělesa jako změnu polohy vzhledem k jinému tělesu</p> <p><b>DV:</b> rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb</p> <p><b>DV:</b> rozliší přímočarý a křivočarý pohyb</p> <p><b>DV:</b> uvede značku a jednotky rychlosti rovnoměrného pohybu</p> <p><b>DV:</b> užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa</p> <p><b>DV:</b> určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů</p> <p><b>DV:</b> uvede vztah mezi tlakem, působící tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou tlaková síla působí</p>	<p>Klid a pohyb tělesa</p> <p>Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb</p> <p>Přímocharý a křivočarý pohyb</p> <p>Rychlost a dráha rovnoměrného pohybu tělesa</p> <p>Gravitační síla</p> <p>Skládání sil stejného a opačného směru</p> <p>Tlaková síla, tlak</p> <p>Tření</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p> <p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Mechanické vlastnosti tekutin</p>			
<p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<p><b>DV:</b> objasní podstatu Pascalova zákona a s porozuměním jej použije při řešení praktických problémů</p> <p><b>DV:</b> objasní souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny</p>	<p>Pascalův zákon, hydraulická zařízení</p> <p>Hydrostatický tlak</p>	<p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života</p> <p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p> <p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>

<p><i>(Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysloví znění Archimédova zákona pro kapaliny a s porozuměním jej použije při řešení praktických problémů</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí existenci atmosférického tlaku</p>	<p>Archimédův zákon</p> <p>Potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p> <p>Atmosférický tlak a jeho souvislost s některými procesy v atmosféře</p>	
<p>Světelné děje</p>			
<p>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p><i>(Rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla. Zná způsoby šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí.)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede rychlost světla ve vakuu a různých prostředích</p> <p><b>DV:</b> využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí</p> <p><b>DV:</b> určí vlastnosti obrazu v rovinném a kulovém zrcadle</p>	<p>Vlastnosti světla – zdroje, stín, zatmění Slunce a Měsíce</p> <p>Odraz světla, zákon odrazu</p> <p>Zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Fyzika

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Energie</p>			<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>

<p>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (Uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.)</p> <p>Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností (-)</p> <p>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu (-)</p> <p>Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí (-)</p>	<p><b>DV:</b> určí, kdy se koná práce</p> <p><b>DV:</b> definuje výkon jako práci vykonanou za časovou jednotku</p> <p><b>DV:</b> uvede, na čem a jak závisí velikost pohybové a polohové energie tělesa</p> <p><b>DV:</b> uvede různé změny skupenství látek včetně příkladů z praxe</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí chování vodiče nebo izolantu v elektrickém poli</p> <p><b>DV:</b> správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu</p> <p><b>DV:</b> definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic</p> <p><b>DV:</b> změří elektrický proud a elektrické napětí</p> <p><b>DV:</b> uvede a roztřídí zdroje elektrického napětí</p> <p><b>DV:</b> uvede vztah pro výpočet el. práce a výkonu el. proudu a s porozuměním používá tyto vztahy při řešení některých praktických problémů</p>	<p>Práce, výkon, příkon, účinnost, polohová a pohybová energie, vnitřní energie</p> <p>Přeměny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění</p> <p>Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p> <p>Vodič a izolant v elektrickém poli</p> <p>Elektrický obvod</p> <p>Elektrický proud, napětí, odpor</p> <p>Zdroje elektrického napětí</p> <p>Elektrická práce, elektrická energie</p> <p>Výkon elektrického proudu</p>
<p>Zvukové děje</p>		
<p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku (Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz.)</p>	<p><b>DV:</b> určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku</p>	<p>Zdroje zvuku</p>

<p>Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí (<i>Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.</i>)</p>	<p><b>DV:</b> uvede podmínky, za kterých uslyšíme zvuk (zdroj zvuku o slyšitelné frekvenci, vhodné prostředí a zdravý sluch) <b>DV:</b> porovná rychlosti šíření zvuku v různých prostředích <b>DV:</b> dovede objasnit odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny</p>	<p>Šíření zvuku  Rychlost šíření zvuku  Odraz zvuku, ozvěna, pohlcování zvuku</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p>
--	---	---	---

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Fyzika

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Elektromagnetické jevy</p>	<p><b>DV:</b> určí magnetické póly cívky s proudem  <b>DV:</b> vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru <b>DV:</b> objasní podstatu elektromagnetické indukce</p>	<p>Magnetické pole cívky s proudem  Elektromotor  Elektromagnetická indukce</p>	<p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života</p>

<p>Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí <i>(Vyjmenuje zdroje elektrického proudu.)</i></p> <p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností <i>(Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností.)</i></p> <p><i>(Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše střídavý proud a princip jeho vzniku</p> <p><b>DV:</b> popíše složení transformátoru a jejich využití</p> <p><b>DV:</b> podle obrázku stručně popíše rozvodnou elektrickou síť</p> <p><b>DV:</b> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p><b>DV:</b> uvede, která bezpečnostní pravidla je nutné dodržovat při zacházení s elektrickými spotřebiči</p> <p><b>DV:</b> popíše první pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>	<p>Vznik střídavého proudu</p> <p>Transformátory</p> <p>Rozvodná elektrická síť</p> <p>Polovodiče</p> <p>Ochrana před úrazem elektrickým proudem</p> <p>První pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>	
<p>Světelné děje</p>			
<p>Rozhodne ze znalosti o rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami <i>(Rozliší spojnou čočku do rozptylky a zná jejich využití.)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozhodne na základě znalostí o rychlosti světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice</p> <p><b>DV:</b> rozliší pokusně spojku a rozptylku</p>	<p>Lom světla</p> <p>Čočky</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>

	<b>DV:</b> provede rozklad na hranolu	Rozklad bílého světla hranolem	
Energie			
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí <i>(Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.)</i>	<b>DV:</b> uvede druhy radioaktivního záření a porovná jejich vlastnosti  <b>DV:</b> vysvětlí princip jaderné reakce  <b>DV:</b> popíše hlavní části jaderného reaktoru a vysvětlí jejich význam  <b>DV:</b> uvede možnosti ochrany před zářením  <b>DV:</b> uvede klady a zápory zdrojů energie	Využití jaderného záření  Jaderné reakce  Jaderný reaktor, jaderná energie  Ochrana před zářením  Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	<b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí  <b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí
Vesmír			
Objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet <i>(Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země. Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci. Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.)</i>	<b>DV:</b> vyjmenuje a popíše vesmírná tělesa  <b>DV:</b> objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	Vznik a vývoj vesmíru  Sluneční soustava a její hlavní složky	



## Chemie

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Vede k poznávání základních chemických pojmů. Učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích a získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemickými látkami a poskytnout první pomoc při úrazech s chemickými látkami a přípravky. Rozvíjí rovněž dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o přírodních jevech, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry.

Předmět Chemie je vyučován v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně. Pro předmět chemie jsou využity 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné učebně, popř. v počítačové učebně s využitím výpočetní techniky.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- používání odborné terminologie, symbolů a znaků, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací, kritickému posuzování a vyvozování z nich závěrů pro použití v budoucnosti

#### Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému, hledání vlastních postupů řešení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vyhledávání informací potřebných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- samostatnému řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení, užívání při řešení problémů logických, matematických a empirických postupů

#### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

## Člověk a příroda

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému se zapojování do diskuse, obhajování svého názoru a vhodnému argumentování
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

### **Kompetence sociální a personální**

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- k dovednosti v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

### **Kompetence občanské**

- rozhodování se zodpovědně podle dané situace, poskytnutí dle svých možností účinné pomoci a zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

### **Kompetence pracovní**

- bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přístupu k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

### **Kompetence digitální**

- ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, využívání je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování
- získávání a vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Chemie

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost</p> <p><i>(Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek)</i></p> <p><i>(Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami)</i></p> <p><i>(Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem)</i></p>	<p>DV: uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie</p> <p>DV: uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek</p> <p>DV: rozliší známe látky podle jejich vlastností pracuje bezpečně v chemické laboratoři, poskytne a umí přivolat první pomoc při úrazu</p> <p>DV: uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi</p> <p>DV: vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají</p>	<p>Vymezení oboru chemie</p> <p>Látky a tělesa vlastnosti látek Zásady bezpečné práce v laboratoři</p> <p>První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, pořezání, popálení)</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 4: Psychohygiena</p> <p>EV4: Vztah člověka k prostředí</p>

<p>2) Směsi, oddělování složek směsi Rozlišuje směsi a chemické látky Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi <i>(Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití)</i> <i>(Pozná směsi a chemické látky)</i> <i>(Rozpozná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě)</i> <i>(Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití)</i> <i>(Uvede zdroje znečištění vody a vzduchu ve svém okolí)</i></p>	<p>DV: rozliší různorodé a stejnorodé směsi rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života DV: uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi DV: rozliší směs a chemickou látku DV: vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek)</p>	<p>Různorodé a stejnorodé směsi Složky směsí Složení roztoků Hmotnostní zlomek Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace Voda Vzduch</p>	<p>EV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VMEGS 2: Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>3) Částicové složení látek Zná pojmy atom, jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo Zná vztahy mezi počty protonů, neutronů a elektronů • popíše složení atomu • používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech • umí odvodit vznik kationtu a aniontu z neutrálního atomu</p>	<p>DV: zná pojmy atom, jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo DV: zná vztahy mezi počty protonů, neutronů a elektronů DV: popíše složení atomu DV: používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech DV: umí odvodit vznik kationtu a aniontu z neutrálního atomu</p>	<p>Atomy, molekuly atomové jádro, protony, neutrony elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty</p>	

(-)		
<p>4. Periodická soustava chemických prvků                  Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech                  Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy  <i>(Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky)</i></p>	<p>DV: Rozpozná vybrané kovy a nekovy                  DV: zná značky, vlastnosti a použití vybraných prvků</p>	<p>Periodická tabulka, kovy - Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au slitiny-mosaz, bronz, dural nekovy-H, O, N, Cl, S, C</p>
<p>5) Chemické prvky a chemické sloučeniny                  Používá značky a názvy vybraných chemických prvků a sloučenin  <i>(Uvede jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky)</i></p>	<p>DV: zná značky, vlastnosti vybraných sloučenin</p>	<p>Chemická vazba</p>

<p>6) Chemické reakce a chemické děje</p> <p>Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech</p> <p>Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí</p> <p><i>(Pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí)</i></p>	<p>DV zná význam symbolů v chemické</p> <p>DV: aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p> <p>DV: zvládne ošetřit drobné poranění</p>	<p>Výchozí látky a produkty Chemický děj</p> <p>Zákon zachování hmotnosti Jednoduché chemické rovnice</p>	<p>EV 2: Základní podmínky života</p>
<p>7) Neutralizace, soli</p> <p>Provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi</p> <p>Rozliší, které látky patří mezi soli Zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy a uvede příklady uplatnění solí v praxi</p> <p><i>(Popíše vlastnosti a použití vybraných solí)</i></p>	<p>DV: rozliší výchozí látky a produkty neutralizace</p>	<p>Podstata neutralizace vznik a význam solí názvy a vzorce síranů, dusičnanů a uhličitánů průmyslová hnojiva vápenná malta, sádra, beton, keramika</p>	
<p>8) Voda, vzduch</p> <p>Rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství</p> <p><i>(Pozná směsi a chemické látky)</i></p> <p><i>(Rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě)</i></p>	<p>DV: zhodnotí význam vody pro život na Zemi</p> <p>DV: uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití DV: uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách DV: vysvětlí oběh vody v přírodě</p>	<p>Voda</p> <p>Vzduch</p>	<p>EV2: Základní podmínky života</p>

<p><i>(Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití)</i></p>			
<p>9) Kyseliny, pH Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí <i>(Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin)</i> <i>(Orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku)</i></p>	<p>DV: запиše z názvu kyseliny vzorec a ze vzorce odvodí název kyseliny, rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</p>	<p>Kyseliny chlorovodíková, dusičná, sírová Názvosloví kyselin pH, indikátor, kyselé deště</p>	
<p>10) Hydroxidy Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při jejich zasažení lidského <i>(Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů)</i></p>	<p>DV запиše z názvu hydroxidu vzorec a ze vzorce odvodí název hydroxidu, rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</p>	<p>Hydroxid sodný, draselný, vápenatý Názvosloví hydroxidů</p>	
<p>11) Oxidy Určí oxidační číslo atomu prvků v oxidech zapiše z názvu vzorce a naopak ze vzorce jeho název Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného <i>(Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů solí)</i></p>	<p>DV: popíše vlastnosti, použití a významných oxidů</p>	<p>Oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý názvosloví oxidů skleníkový efekt</p>	

<p>12) Halogenidy</p> <p>Určí oxidační číslo atomu prvků v halogenidech, zapíše z názvu vzorec halogenidu a naopak ze vzorce jeho název <i>(Popíše vlastnosti a použití vybraných halogenidů)</i></p>	<p>DV: popíše vlastnosti, použití významných oxidů</p>	<p>Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy názvosloví halogenidů</p>	
---	--	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Chemie

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1) Uhlovodíky</p> <p>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy <i>(Vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy)</i> <i>(Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie)</i></p>	<p>DV: zná pojem uhlovodík</p> <p>DV: rozliší řetězec otevřený a uzavřený</p> <p>DV: rozliší vzorec molekulový, strukturní a racionální</p> <p>DV: zná obecné vlastnosti uhlovodíků</p> <p>DV: umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků C1- C10</p>	<p>Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkiny, areny uhlovodíky jako motorová paliva</p>	<p>EV2: Základní podmínky života</p> <p>EV4: Vztah člověka k prostředí</p>



<p>2) Deriváty uhlovodíků Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<p>DV: rozliší pojmy "uhlovodík" a "derivát uhlovodíku" DV: zná pojmy charakteristická skupina a uhlovodíkový zbytek DV: umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny DV: rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, kyseliny mravenčí, kyseliny octové, formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek</p>	<p>Deriváty uhlovodíků halogenové uhlovodíky alkoholy a fenoly aldehydy a ketony karboxylové kyseliny Estery, esterifikace</p>
<p>3) Přírodní látky Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků a vitaminů Uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka, posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy (Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků a sacharidů v potravě člověka)</p>	<p>DV: uvede zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle</p>	<p>Makromolekulární látky sacharidy, tuky, bílkoviny</p>
<p>4) Chemie a společnost Uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin (Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka)</p>	<p>DV: zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p>	<p>Exotermická a endotermická reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) průmyslově vyráběná paliva průmyslové zpracování ropy</p>
<p>5) Redoxní reakce Pozná redoxní reakci a zhodnotí její využívání (-)</p>	<p>DV: zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce DV: umí určit oxidační číslo prvků ve sloučenině DV: vysvětlí princip koroze a navrhne způsob ochrany</p>	<p>Oxidace a redukce Galvanický článek Elektrolýza, koroze</p>

	DV: rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a vede příklady jejich praktického využití		
6)Chemické Výpočty (-)	DV: vypočítá molární hmotnost DV: vypočítá látkové množství	Molární hmotnost, látkové množství	
7) Plasty a syntetická vlákna rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání  (-)	DV: rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití DV: posoudí vliv používání plastů na životní prostředí DV: rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání	Polyethylen, polystyren, Povinylchlorid Polyamidová a polyesterová vlákna  Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (ve škole, při různých činnostech, v dopravě) - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	EV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
8)Chemie v životě člověka Zná významné chemické závody v ČR zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti-lepidla, barvy, laky ředidla, čisticí prostředky (-)	DV: zná významné chemické závody v ČR DV: zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti-lepidla, barvy, laky, ředidla, čisticí prostředky	Pesticidy, biotechnologie Enzymy, léčiva, vitamíny, drogy detergenty, potraviny, chemie a životní prostředí	

## Přírodopis

### Charakteristika vyučovacího předmět

#### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy. Umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování ekosystémů. Učí využívat poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Rozvíjí dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o přírodních jevech, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry.

Předmět Přírodopis je vyučován v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně. V 6. a v 9. ročníku jsou využity 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné učebně, terénu, popř. v počítačové učebně s využitím výpočetní techniky.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- používání odborné terminologie, symbolů a znaků, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací, kritickému posuzování a vyvozování z nich závěrů pro použití v budoucnosti

#### Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému, hledání vlastních postupů řešení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vyhledávání informací potřebných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- samostatnému řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení, užívání při řešení problémů logických, matematických a empirických postupů

#### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému se zapojování do diskuse, obhajování svého názoru a vhodnému argumentování

- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

#### **Kompetence sociální a personální**

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- k dovednosti v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

#### **Kompetence občanské**

- rozhodování se zodpovědně podle dané situace, poskytnutí dle svých možností účinné pomoci a zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

#### **Kompetence pracovní**

- vedení k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přístupu k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

#### **Kompetence digitální**

- získávání, vyhledávání, kritické posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů <i>(orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života)</i></p> <p>Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <i>(vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní úkoly přírodopisu, vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy</p> <p><b>DV:</b> popíše stavbu Země</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí teorie vzniku života na Zemi</p> <p><b>DV:</b> vymezí základní projevy života, uvede jejich význam</p> <p><b>DV:</b> uvede podmínky života na Zemi</p> <p><b>DV:</b> na příkladech vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent, uvede příklady potravních řetězců</p>	<p>Biologické vědy</p> <p>Planeta Země</p> <p>Vznik života na Zemi</p> <p>Projevy života na Zemi</p> <p>Podmínky života na Zemi</p> <p>Vztahy mezi organismy, potravní řetězce</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><b>OSV 5:</b> Kreativita</p>
<p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody <i>(využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu)</i></p>	<p><b>DV:</b> pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát</p> <p><b>DV:</b> popíše buňku, vysvětlí funkci organel</p>	<p>Metody zkoumání přírody, mikroskop, buňka</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>

	<b>DV:</b> vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou		
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a i pro člověka <i>(uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka)</i>	<b>DV:</b> objasní rozdíl mezi bakterií a virem <b>DV:</b> uvede příklady bakterií a jejich význam pro člověka	Viry, bakterie	<b>OSV 8:</b> Komunikace  <b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků <i>(rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků)</i>	<b>DV:</b> objasní význam hub v přírodě, pojmenuje (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby <b>DV:</b> uvede příklady výskytu lišejníků a jejich význam	Houby Lišejníky	
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů <i>(uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování)</i> <i>(rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce)</i>	<b>DV:</b> objasní význam řas a vybrané zástupce	Řasy	<b>EV 1:</b> Ekosystémy
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<b>DV:</b> popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Prvoci	

<p><i>(porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů)</i></p>			
<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <i>(porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů)</i></p> <p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <i>(rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede význam žahavých buněk, uvede zástupce</p> <p><b>DV:</b> popíše stavbu těla tasemnice</p> <p><b>DV:</b> popíše stavbu těla škrkavky</p> <p><b>DV:</b> podle charakteristických znaků rozliší plže, mlže a hlavonožce, určí vybrané zástupce</p> <p><b>DV:</b> popíše tělo žízály a vysvětlí význam žízály v přírodě</p> <p><b>DV:</b> popíše vnější a vnitřní stavbu členovců, rozlišuje jednotlivé třídy</p> <p><b>DV:</b> uvede charakteristiku pavoukoců, pozná vybrané zástupce</p>	<p>Žahavci</p> <p>Ploštěnci</p> <p>Hlísti</p> <p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p> <p>Členovci</p> <p>Pavoukovci</p>	<p><b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života</p>

<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <i>(porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů)</i></p> <p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <i>(rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku korýšů, pojmenuje vybrané zástupce</p>	<p>Korýši</p>	
<p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <i>(rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše vnější a vnitřní stavbu vzdušnicovců</p>	<p>Hmyz</p>	
<p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody <i>(využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou, orientuje se v neznámějších řádech hmyzu, určí a pojmenuje vybrané zástupce</p>	<p>Hmyz s proměnou nedokonalou, hmyz s proměnou dokonalou</p>	
<p>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi <i>(uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede typy společenstev</p>	<p>Společenstvo organismů</p>	
<p>Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje ekosystém</p>	<p>Ekosystém</p>	



Člověk a příroda

<p><i>(objasní základní princip některého ekosystému)</i>  <i>(má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích)</i>  <i>(pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka)</i></p>			
<p>Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí  <i>(pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí)</i>  <i>(popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede zásahy člověka do přírody</p> <p><b>DV:</b> uvede zásady ochrany přírody</p>	<p>Člověk zasahuje do přírody</p> <p>Ochrana přírody</p>	<p><b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku kruhoústých, pojmenuje vybrané zástupce</p>	Kruhoústí	<b>EV 1:</b> Ekosystémy
<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku paryb, pojmenuje vybrané zástupce</p>	Paryby	<b>EV 2:</b> Základní podmínky života

<p><i>(porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů)</i></p>			
<p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <i>(rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše vnější a vnitřní stavbu ryb, vyjmenuje pásma tekoucích vod s charakteristickými zástupci, pojmenuje významné mořské druhy</p>	<p>Ryby</p>	
<p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <i>(ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku obojživelníků, určí vybrané zástupce</p> <p><b>DV:</b> uvede charakteristiku plazů, pojmenuje vybrané zástupce</p> <p><b>DV:</b> popíše vnitřní a vnější stavbu ptáků, určí vybrané zástupce ptáků podle stanovišť</p>	<p>Obojživelníci</p> <p>Plazi</p> <p>Ptáci</p>	<p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><b>MdV 2:</b> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku výtrusných rostlin</p> <p><b>DV:</b> uvede charakteristiku mechorostů, pojmenuje vybrané zástupce</p> <p><b>DV:</b> uvede charakteristiku plavuní, kapradin a přesliček, určí vybrané zástupce</p>	<p>Výtrusné rostliny</p> <p>Mechorosty</p> <p>Plavuně, přesličky, kapradiny</p>	

<p>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům (-)</p>	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku semenných rostlin</p>	<p>Semenné rostliny</p>	
	<p><b>DV:</b> rozliší stélku a tělo vyšších rostlin</p> <p><b>DV:</b> uvede funkci, stavbu a význam kořene</p> <p><b>DV:</b> uvede funkci, stavbu a význam stonku</p> <p><b>DV:</b> uvede funkci, stavbu a význam listu</p> <p><b>DV:</b> uvede funkci, stavbu a význam květu</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje základní typy semen a plodů, určí vybrané příklady</p>	<p>Části těla semenných rostlin</p> <p>Kořen</p> <p>Stonek</p> <p>List</p> <p>Květ</p> <p>Semena a plody</p>	
<p>Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (-)</p>	<p><b>DV:</b> rozliší a na příkladech vysvětlí pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin</p>	<p>Rozmnožování rostlin</p>	
<p>Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin <i>(rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí růst a vývoj rostlin</p>	<p>Růst a vývin rostlin</p>	
<p>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku nahosemenných rostlin, určí vybrané zástupce</p>	<p>Nahosemenné rostliny</p>	

<p>(uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování) (rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce)</p>		
<p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody (aplikuje praktické metody poznávání přírody) (uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování)</p>	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku krytosemenných rostlin, rozliší jednoděložné a dvouděložné rostliny</p>	<p>Krytosemenné rostliny</p>
	<p><b>DV:</b> pojmenuje a charakterizuje vybrané zástupce listnatých stromů</p>	<p>Listnaté stromy a keře</p>
		<p>Pryskyřníkovité</p>
		<p>Brukvovité</p>
		<p>Růžovité</p>
		<p>Bobovité</p>
	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku vybraných čeledí krytosemenných rostlin</p>	<p>Miříkovité</p>
	<p><b>DV:</b> určí a pojmenuje vybrané zástupce</p>	<p>Hluchavkovité</p>
	<p><b>DV:</b> uvede význam pro člověka</p>	<p>Lilkovité</p>
		<p>Hvězdicovité</p>
		<p>Liliovité</p>
	<p>Lipnicovité</p>	
	<p>Vstavačovité</p>	

	<b>DV:</b> uvede významné druhy ovoce a koření <b>DV:</b> posoudí vliv na zdraví člověka	Cizokrajné rostliny	<b>VMEGS 2:</b> Objevujeme Evropu a svět  <b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika
	<b>DV:</b> charakterizuje společenstva	Společenstva	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi <i>(uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi)</i>	<b>DV:</b> charakterizuje dané společenstvo <b>DV:</b> uvede charakteristické druhy	Společenstva lesa  Společenstva vod a mokřadů  Společenstva luk, pastvin a travnatých strání  Společenstva polí a sídelní aglomerace	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<b>DV:</b> vyjmenuje charakteristické znaky savců	Savci	

<p><i>(porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše vývoj savců  <b>DV:</b> uvede přizpůsobení savců prostředí  <b>DV:</b> popíše vnější a vnitřní stavbu savců</p>	<p>Vývoj savců  Přizpůsobení savců prostředí  Stavba těla savců</p>	
<p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin  <i>(rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede charakteristiku jednotlivých skupin, pojmenuje vybrané zástupce</p>	<p>Vejciorodí</p>	
<p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy  <i>(ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy)</i></p>		<p>Živorodí</p>	<p><b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí  <i>(odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede základní projevy chování živočichů</p>	<p>Projevy chování živočichů - etologie</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>

<p>Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka <i>(charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí vývoj člověka, rozlišuje lidské rasy a jejich základní znaky</p>	<p>Fylogeneze člověka</p>	<p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá <b>MkV 3:</b> Etnický původ <b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát <b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy <i>(popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše funkci a stavbu jednotlivých tkání lidského těla</p>	<p>Orgánové soustavy</p>	
	<p><b>DV:</b> objasní význam soustavy tvořící tvar a oporu těla, pojmenuje základní kosti, určí příčiny nemocí, objasní jejich prevenci a aplikuje zásady první pomoci <b>DV:</b> pojmenuje základní svaly, určí příčiny nemocí, objasní jejich prevenci a aplikuje zásady první pomoci</p>	<p>Soustava opěrná  Soustava pohybová</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p>
<p>Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby <i>(rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede složení krve a funkce jednotlivých částí krve, popíše stavbu srdce a druhy cév, vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy, určí příčiny nemocí, objasní jejich prevenci</p>	<p>Soustava oběhová Vysoký krevní tlak</p>	
	<p><b>DV:</b> pojmenuje a popíše části dýchací soustavy, vysvětlí činnost dýchací soustavy, uvede příčiny nemocí, objasní jejich prevenci a zásady první pomoci, epidemie</p>	<p>Soustava dýchací</p>	<p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života <b>MdV 5:</b> Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

	<p><b>DV:</b> popíše části trávicí soustavy a uvede jejich funkci, určí příčiny nemocí, objasní jejich prevenci a aplikuje zásady první pomoci</p> <p><b>DV:</b> popíše stavbu vylučovací soustavy, uvede funkci soustavy, určí příčiny nemocí a objasní jejich prevenci</p> <p><b>DV:</b> popíše stavbu nervové soustavy, činnost nervové soustavy, stavbu mozku, uvede příčiny nemocí a jejich prevenci</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a uvede jejich vliv na řízení lidského organismu</p>	<p>Soustava trávicí</p> <p>Soustava vylučovací Pitný režim</p> <p>Soustava řídicí</p> <p>Žlázy s vnitřní sekrecí</p>	<p><b>OSV 4:</b> Psychohygienu</p>
<p>Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří <i>(popíše vznik a vývin jedince)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše stavbu pohlavní soustavy, uvede funkce pohlavní soustavy, vysvětlí princip oplození, posoudí nebezpečí přenosu pohlavních chorob</p> <p><b>DV:</b> popíše jednotlivé etapy života</p>	<p>Soustava rozmnožovací</p> <p>Vývoj jedince</p>	<p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě (-)</p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí význam dědičnosti</p>	<p>Genetika</p>	



OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	<b>DV:</b> objasní předmět studia geologických věd	Geologické vědy	
	<b>DV:</b> objasní vznik Země	Vznik Země	
	<b>DV:</b> zakreslí a popíše stavbu Země	Stavba Země	
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek <i>(pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny)</i>	<b>DV:</b> vysvětlí vznik nerostů	Mineralogie Vznik nerostů	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání
	<b>DV:</b> vyjmenuje a prakticky dokáže vybrané vlastnosti nerostů	Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů	
	<b>DV:</b> třídí nerosty dle systému	Mineralogický systém	
	<b>DV:</b> uvede význam vybraných nerostů		
	<b>DV:</b> prakticky určuje vybrané nerosty	Petrologie	
	<b>DV:</b> vysvětlí vznik hornin	Vznik hornin	
	<b>DV:</b> třídí horniny dle systému	Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny	

	<p><b>DV:</b> uvede význam vybraných hornin</p> <p><b>DV:</b> prakticky určuje vybrané horniny</p>		
<p>Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p><i>(rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede příčiny geologických dějů</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje důsledky geologických dějů</p>	<p>Vnitřní geologické děje</p> <p>Vnější geologické děje</p>	
	<p><b>DV:</b> popíše oběh vody</p>	<p>Oběh vody</p>	<p><b>EV 1:</b> Ekosystémy</p> <p><b>EV 2:</b> Základní podmínky života</p>
	<p><b>DV:</b> popíše vznik půdy</p> <p><b>DV:</b> uvede význam půdotvorných činitelů</p>	<p>Půda</p>	
		<p>Vznik života</p>	
<p>Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů, a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p><i>(na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí pojmy podnebí a počasí</p>	<p>Podnebí a počasí</p>	
	<p><b>DV:</b> objasní význam podnebí a počasí ve vztahu k životu</p>	<p>Ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p>	
	<p><b>DV:</b> charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p>	<p>Příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné události v ČR a ochrana před nimi</p>	

## Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Učí poznávat souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Umožňuje žákům odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Předmět Zeměpis je vyučován v 6., 7., 8. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně a v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. V 6. ročníku je pro vyučovací předmět zeměpis využita 1 disponibilní hodina.

Výuka probíhá v kmenových třídách, terénu, popř. v počítačové učebně s využitím výpočetní techniky.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí.

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- pochopení probíraného učiva v kontextu praktického využití získaných vědomostí
- vyhledávání a třídění informací o probírané látce, orientuje se v mapách
- spojování získaných poznatků ze všech oblastí učiva do vzájemných souvislostí
- využití získaných poznatků k řešení problémů

#### Kompetence k řešení problémů

- prostřednictvím získaných zeměpisných znalostí vnímá nejrůznější společenské jevy a problémy
- posuzování svých řešení problémů z nejrůznějších společenských hledisek
- získávání informací z různých zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost

#### Kompetence komunikativní

- k pochopení potřeby vyslechnout jiný názor a zabývat se jím včetně diskuze o slyšeném nebo přečteném
- k formulování svých názorů souvisle a výstižně a umění obhájit své názory, vytváření kvalitních vztahů
- k dovednosti chápat svět v globálním měřítku, rozumět důležitosti jedince a národů v celosvětovém kontextu

#### Kompetence sociální a personální

- uvědoměle přijímat a získávat role v různých skupinách, k dovednosti diskutovat
- učitel učí žáka posuzovat a hodnotit získané poznatky, ujasnit si myšlenky a prožitky
- učitel přistupuje ke každému jedinci jako k člověku se svou identitou a osobní jedinečností v lidské populaci

#### Kompetence občanské

- je veden k poznávání naší kulturní tradice a historického dědictví
- uvědomění si výjimečné polohy ČR v Evropském společenství
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

## Člověk a příroda

- pochopení základních environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednání v zájmu udržitelného rozvoje

### **Kompetence pracovní**

- dovednosti nacházet způsoby využívání zeměpisných znalostí pro svůj další rozvoj
- k schopnosti organizovat si vlastní práci a spoluvytvářet projekty se zeměpisnou tematikou
- k dovednosti přispívat k práci skupiny a projevům vzájemné solidarity při práci

### **Kompetence digitální**

- ovládnání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování digitálního obsahu, který odpovídá konkrétní situaci a účelu
- vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje z dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů statistických a dalších informačních zdrojů (-)	<b>DV:</b> objasní úkoly zeměpisu	Vznik zeměpisu Úkoly zeměpisu	<b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice <b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané
	<b>DV:</b> určí polohu Země ve Sluneční soustavě	Vesmír a Sluneční soustava	<b>EV 2:</b> Základní podmínky života <b>EV 4:</b> Vztah člověka k přírodě
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ( <i>objasní důsledky pohybů Země</i> )	<b>DV:</b> uvede druhy pohybů Země a jejich důsledky	Střídání dne a noci Střídání ročních období Čas a časová pásma	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu ( <i>uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i> )	<b>DV:</b> uvede tvar a základní rozměry Země a popíše její povrch	Modrá planeta Země	

Člověk a příroda

<p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb <i>(rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii)</i></p>	<p><b>DV:</b> používá s porozuměním pojmy: globus, mapa, plán a měřítko mapy, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, atlas</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě</p> <p><b>DV:</b> používá plány a mapy jako zmenšený a zjednodušený obraz zemského povrchu</p> <p><b>DV:</b> určuje světové strany v přírodě, orientuje se dle mapy</p>	<p>Glóbus, měřítko, mapa, zeměpisné souřadnice</p> <p>Obsah mapy, druhy mapy</p> <p>Práce s mapou</p>	<p><b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu <i>(uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa oceány, kontinenty, světadíly</p> <p><b>DV:</b> vnímá krajinu jako výsledek působení vnitřních a vnějších sil na utváření zemského povrchu</p> <p><b>DV:</b> rozčleňuje krajinu podle nadmořské výšky a podle výškových rozdílů v krajině</p>	<p>Litosféra, stavba Země</p> <p>Povrch pevnin a povrch dna oceánu</p> <p>Krajiny</p>	
<p>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin <i>(umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje mezi přírodní a kulturní krajinou</p>	<p>Přírodní x kulturní krajina</p>	

<p><i>konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</i></p> <p>Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost</p> <p><i>(uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost)</i></p>		
<p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů</p> <p><i>(uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje příklady působení člověka na krajinu</p>	
<p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p><i>(rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii)</i></p>	<p><b>DV:</b> definuje atmosféru jako vzdušný obal Země, vyjmenuje složky ovzduší</p>	<p>Atmosféra Země</p> <p>Složení a vlastnosti atmosféry</p>
	<p><b>DV:</b> objasní rozdíl mezi počasím a podnebím, pojmenuje činitele ovlivňující podnebí, objasní rozdíl mezi kontinentálním a oceánským typem podnebí</p>	<p>Podnebí a podnebné pásy</p>
<p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<p><b>DV:</b> popíše rozložení zásob vody na Zemi</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá na globu a na mapách světa jednotlivé oceány</p>	<p>Hydrosféra</p> <p>Zásoby vody na Zemi</p> <p>Světový oceán</p>

Člověk a příroda

<p><i>(uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu)</i></p>	<p><b>DV:</b> znázorní oběh vody v přírodě  <b>DV:</b> vyjmenuje pohyby mořské vody  <b>DV:</b> znázorní vodní tok a jeho části od pramene k ústí</p>	<p>Oběh vody v přírodě  Vodní toky, vodní nádrže, podpovrchová voda, ledovce</p>	
	<p><b>DV:</b> popíše vznik, složení a typy půd</p>	<p>Pedosféra  Vznik a složení půd</p>	
<p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu  <i>(uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách biosféry jednotlivá šířková pásma původních přírodních krajín  <b>DV:</b> vysvětlí vznik výškových stupňů  <b>DV:</b> určí geografické rozšíření jednotlivých typů přírodních krajín, uvede znaky podnebí a druhy rostlinstva a živočichů zde žijících</p>	<p>Biosféra  Přírodní krajiny a výškové stupně v krajině</p>	<p><b>EV 1:</b> Ekosystémy  <b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí  <i>(uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí potřebu chránit životní prostředí</p>	<p>Ochrana přírody</p>	
<p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu  <i>(ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu)</i></p>	<p><b>DV:</b> uvede příklady, jak chránit životní prostředí, ochrany člověka při ohrožení zdraví a života</p>		<p><b>OSV 8:</b> Komunikace  <b>MdV 7:</b> Práce v realizačním týmu</p>



Člověk a příroda

<p>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny (-)</p>			
<p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech <i>(uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě)</i></p>		<p>Živelné pohromy</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojeová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i></p>		<p>Světadíly</p>	

<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států <i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i> <i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i> zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyhledá na globu a v mapách světa Afriku, určí její geografickou polohu</p> <p><b>DV:</b> popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu Afriky, pojmenuje a vyhledá v mapách vybrané povrchové celky</p>	<p>Poloha, rozloha, členitost Afriky</p> <p>Povrch Afriky</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy</p> <p><b>EV 1:</b> Ekosystémy</p> <p><b>OSV 10:</b> Řešení problému a rozhodovací schopnosti</p>
<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální členitosti, významné části pobřeží, moře, zálivy, poloostrovy, průlivy, Suezský průplav</p>	<p>Vodstvo Afriky</p>	<p><b>VMEGS 1:</b> Evropa a svět nás zajímá</p> <p><b>MkV 1:</b> Kulturní diference</p> <p><b>MkV 4:</b> Multikulturalita</p>
	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách hlavní toky afrických řek, určí bezodtokové oblasti</p> <p><b>DV:</b> vyhledá v mapách polohu Viktoriiniých vodopádů a vybraných afrických jezer</p>		<p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

	<p><b>DV:</b> určí jednotlivá podnebná pásma v Africe</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje a určí v mapách polohu jednotlivých vegetačních pásem</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady afrického rostlinstva a živočišstva</p> <p><b>DV:</b> vyhledá nejhustěji a řídko osídlené oblasti Afriky</p>	<p>Podnebí Afriky</p> <p>Vegetace Afriky</p> <p>Obyvatelstvo Afriky</p>	<p><b>MkV 3:</b> Etnický původ</p>
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</p> <p><i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i></p> <p><i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<p><b>DV:</b> určí a vyhledá v mapách jednotlivé regiony Afriky</p>	<p>Regiony (oblasti) Afriky: severní Afrika, Sahel, země Guinejského zálivu a povodí Konga, východní Afrika, jižní Afrika</p>	
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách příklady států jednotlivých regionů</p>		
	<p><b>DV:</b> charakterizuje přírodní poměry oblasti</p>		

<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje hlavní nerostné suroviny těžené v oblasti, určí v mapách konkrétní lokality jejich těžby</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady plodin pěstovaných v oblasti</p> <p><b>DV:</b> vyhledá v mapách nejvýznamnější města a střediska cestovního ruchu</p>		
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států (charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států) (rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</p> <p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách Indický oceán, určí jeho geografickou polohu</p>	<p>Poloha, rozloha Indického oceánu</p>	

	<b>DV:</b> porovná rozlohu oceánu vzhledem k ostatním oceánům		
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojeová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i>	<b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy <b>DV:</b> posoudí význam a hospodářské využití oceánu (nerostné suroviny, rybolov, námořní doprava) <b>DV:</b> jmenuje a vyhledá na mapě příklady významných nám. Přístavů		
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států <i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i> <i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i>	<b>DV:</b> vyhledá v mapách Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu	Poloha, rozloha, horizontální členitost Austrálie	
Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich <i>(-)</i>	<b>DV:</b> porovnává rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních světadílů		

	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách Austrálie významné prvky horizontální členitosti, významné části pobřeží, moře, zálivy</p>	<p>Povrch Austrálie</p>
<p>Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvoje jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách vybrané geografické útvary</p> <p><b>DV:</b> vyhledá a určí v mapách nejvyšší pohoří Austrálie</p> <p><b>DV:</b> porovná podnebí v jednotlivých oblastech Austrálie podle teploty a množství srážek</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapě vegetační pásma</p>	<p>Podnebí, příroda, vodstvo Austrálie</p>
	<p><b>DV:</b> uvede příklady rostlin a živočichů žijících v jednotlivých vegetačních pásmech</p> <p><b>DV:</b> vyhledá v mapách nejvýznamnější australské řeky, jezera, bezodtokové oblasti</p> <p><b>DV:</b> vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy Australského svazu</p> <p><b>DV:</b> určí na mapách největší města a hlavní město Australského svazu</p> <p><b>DV:</b> popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin</p>	<p>Australský svaz</p>

	<p><b>DV:</b> charakterizuje zaměření zemědělské produkce Australského svazu</p> <p><b>DV:</b> popíše úroveň a zaměření australského průmyslu, lokalizuje v mapách hlavní průmyslové regiony</p>		
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</p> <p><i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i></p> <p><i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách Tichý oceán, určí jeho geografickou polohu</p>	<p>Zeměpisná charakteristika Tichého oceánu</p>	
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> porovná rozlohu oceánu vzhledem k ostatním oceánům</p>		
		<p>Význam a hospodářské využití Tichého oceánu</p>	

<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy, průplavy</p> <p><b>DV:</b> posoudí význam a hospodářské využití oceánu (nerostné suroviny, rybolov, námořní doprava)</p>		
	<p><b>DV:</b> jmenuje a vyhledá na mapě příklady významných námořních přístavů</p>		
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států <i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i> <i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách Antarktidu, určí její geografickou polohu</p>	<p>Zeměpisná charakteristika Antarktidy</p>	
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (-)</p>	<p><b>DV:</b> popíše podnebí a přírodní poměry na Antarktidě</p>		



<p>Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadily a oceány)</i></p>	<p><b>DV:</b> posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy</p>	<p>Význam Antarktidy</p>	
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států <i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i> <i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách americký kontinent, určí jeho geografickou polohu</p>	<p>Poloha, rozloha, členitost Ameriky</p>	
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (-)</p>		<p>Povrch Ameriky</p>	
	<p><b>DV:</b> porovná rozlohu Ameriky s rozlohou ostatních světadílů</p>	<p>Podnebí Ameriky</p>	
<p>Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií,</p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky významné horizontální členitosti, významné části</p>		

<p>srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i></p>	<p>pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy, Panamský průplav</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové tvary Severní a Jižní Ameriky</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady amerického rostlinstva a živočišstva</p> <p><b>DV:</b> vyhledá v mapě příklady amerického národního parku</p> <p><b>DV:</b> vyhledá toky vybraných amerických řek</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady a rozmístění původních obyvatel Ameriky</p> <p><b>DV:</b> vyhledá v mapách nejhustěji a řídké zalidněné oblasti</p> <p><b>DV:</b> rozliší jednotlivé rasy žijící v Americe</p> <p><b>DV:</b> vyhledá na politické mapě Ameriky vybraná velká města</p>	<p>Vegetace Ameriky</p> <p>Vodstvo Ameriky</p> <p>Obyvatelstvo Ameriky</p>
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry</p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách jednotlivé regiony Ameriky, vyjádří její geografickou rozlohu v zeměpisné síti</p>	<p>Regiony (oblasti) Ameriky - severní Amerika, střední Amerika, jižní Amerika</p>

<p>vybraných světadílů, oceánů a vybraných států) (rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</p>		
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (-)</p>	<p><b>DV:</b> popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje, hospodářský a politický význam oblasti</p> <p><b>DV:</b> určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská centra oblasti, největší přístavy a střediska cestovního ruchu</p>	
	<p><b>DV:</b> lokalizuje vybrané státy oblasti</p>	
	<p><b>DV:</b> podá stručnou charakteristiku vybraných států (poloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství)</p>	<p>Charakteristiky vybraných států regionů Ameriky</p>
<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje hospodářství jednotlivých regionů</p>	
	<p><b>DV:</b> určí na mapách vybraná města, přístavy</p>	

<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států <i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i> <i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách Atlantský oceán, určí jeho geografickou polohu</p>	<p>Atlantský oceán</p>
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (-)</p>	<p><b>DV:</b> porovná rozlohu oceánu vzhledem k ostatním oceánům</p>	
<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy</p> <p><b>DV:</b> posoudí význam a hospodářské využití oceánu (nerostné suroviny, rybolov, námořní doprava)</p> <p><b>DV:</b> jmenuje a vyhledá na mapě příklady významných námořních přístavů</p>	

Člověk a příroda

<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států <i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i> <i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách Severní ledový oceán, určí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, ke kontinentům a k zemským polokoulím)</p>	<p>Severní ledový oceán</p>
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (-)</p>	<p><b>DV:</b> porovná rozlohu oceánu vzhledem k ostatním oceánům</p>	
	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách průběh rovníku, obratníků Atlantským oceánem</p>	
<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojeová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy</p>	

	<b>DV:</b> posoudí význam a hospodářské využití oceánu (nerostné suroviny, rybolov, námořní doprava)	
	<b>DV:</b> jmenuje a vyhledá na mapě příklady významných námořních přístavů	
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</p> <p><i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i></p> <p><i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<b>DV:</b> vyhledá v mapách Asii, určí jeho geografickou polohu	Poloha, rozloha, členitost Asie
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>(-)</p>		
	<b>DV:</b> porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů	

<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách Asie významné prvky horizontální členitosti, významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové tvary Asie</p> <p><b>DV:</b> vyhledá v mapách Asie oblasti s výskytem sopečné činnosti</p> <p><b>DV:</b> určí a vyhledá nejvyšší pohoří a horské vrcholy Asie</p>	<p>Povrch Asie</p>
	<p><b>DV:</b> určí geografickou polohu Asie z hlediska umístění podnebných pásů</p> <p><b>DV:</b> určí v mapách Asie monzunové oblasti a zhodnotí význam monzunových dešťů</p>	<p>Podnebí Asie</p>
	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách Asie vegetační pásma</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady rostlin a živočichů žijících v jednotlivých vegetačních pásmech</p>	<p>Vegetace Asie</p>
	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách toky největších asijských řek, lokalizuje bezodtokové oblasti</p> <p><b>DV:</b> určí polohu významných a velkých jezer Asie</p>	<p>Vodstvo Asie</p>
	<p><b>DV:</b> charakterizuje rasové složení asijského obyvatelstva</p>	<p>Obyvatelstvo Asie</p>

	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách nejhustěji a řidce zalidněné oblasti Asie, zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v hustotě zalidnění</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách příklady asijských velkoměst</p>	
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</p> <p><i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států)</i></p> <p><i>(rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</i></p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách jednotlivé regiony Asie, vyjádří její geografickou rozlohu v zeměpisné síti</p>	<p>Regiony Asie – východní Asie, Jižní Asie, jihovýchodní Asie, jihozápadní Asie, střední Asie, Zakavkazsko</p>
<p>Zvažuje, jaké změny v regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje, hospodářský a politický význam oblasti</p> <p><b>DV:</b> určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská centra oblasti, největší přístavy a střediska cestovního ruchu</p> <p><b>DV:</b> lokalizuje vybrané státy oblasti</p>	



	<b>DV:</b> podá stručnou charakteristiku vybraných států (poloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství)	Charakteristiky vybraných států regionů Asie	
--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>(vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány)</i>		Světadíly	
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států <i>(charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a</i>	<b>DV:</b> vyhledá v mapách Evropu, určí její geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, ke kontinentům a k zemským polokoulím) <b>DV:</b> vyhledá v mapách základní zeměpisné souřadnice <b>DV:</b> porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů	Poloha, rozloha, členitost Evropy	<b>VMEGS1:</b> Evropa a svět nás zajímá

<p><i>hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i> (rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</p>	<p><b>DV:</b> popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu Evropy, pojmenuje a vyhledá v mapách vybrané povrchové celky</p>	Povrch Evropy	<p><b>MkV 1:</b> Kulturní diference</p>
	<p><b>DV:</b> vymezí geografickou polohu Evropy z hlediska umístění v podnebných páslech, porovná podnebí oblastí Evropy</p>	Podnebí Evropy	
	<p><b>DV:</b> pojmenuje a určí šířková pásma a výškové stupně, uvedení příklady organismů</p>	Vegetace Evropy	
	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách aktuálně nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti Evropy, porovnává státy podle demografických údajů</p>	Obyvatelstvo Evropy	
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států (<i>charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i>) (rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů)</p>	<p><b>DV:</b> vyhledá v mapách jednotlivé regiony Evropy, vyjádří její geografickou rozlohu v zeměpisné síti, popíše přírodní poměry a hospodářství oblasti, vyhledá vybrané státy oblasti</p> <p><b>DV:</b> podá stručnou charakteristiku vybraných států (poloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství)</p>	<p>Regiony Evropy – Jižní Evropa, Jihovýchodní Evropa, Západní Evropa, Severní Evropa, Střední Evropa</p>	<p><b>MkV 3:</b> Etnický původ</p> <p><b>MkV 5:</b> Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy (<i>vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</i>)</p>	<p><b>DV:</b> určí geografickou polohu ČR vzhledem k Evropě, úmořím</p> <p><b>DV:</b> rozliší typy a průběh státní hranice se sousedními státy, porovnává demografické údaje</p>	<p>Poloha a rozloha ČR</p> <p>ČR na mapách</p>	

<p>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu <i>(charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu)</i> <i>(rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost)</i></p>	<p><b>DV:</b> vymezí základní geomorfologické jednotky v ČR - Českou vysočinu a Karpaty, orientuje se na mapě</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady geomorfologických činitelů ovlivňujících krajinu</p>	<p>Jak se měnila krajina, vrásnění, kerný způsob, sopečná činnost, geomorfologické celky</p> <p>Ovlivňování krajiny člověkem, dělení krajin</p>	<p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR</p>	<p>Atmosférické jevy ovlivňující podnebí a počasí, podnebné oblasti</p>	
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> zařadí území ČR k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady podpovrchového vodstva, lokalizuje hlavní lázeňské prameny, lázeňská místa, přírodní a umělé vodní nádrže</p> <p><b>DV:</b> objasní příčiny povodňových situací na území ČR, pojmenuje postupy chování při povodních</p>	<p>Úmoří, hlavní toky</p> <p>Další zdroje zásob vody, povodně</p> <p>Povodně</p>	

<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p> <p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje mezi půdními typy a půdními druhy, pojmenuje je, vysvětlí využití půd pro zemědělské účely</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje vegetační a výškové stupně v pohořích</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje vegetační a výškové stupně v pohořích</p>	<p>Půdní druhy, Půdní typy</p> <p>Kulturní krajina Přírodní krajina Výškové vegetační stupně Ochrana přírody</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p> <p><i>(uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva)</i></p>	<p><b>DV:</b> zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva v ČR s nadmořskou výškou a s přítomností přírodních zdrojů</p> <p><b>DV:</b> uvede zastoupení národnostních skupin, náboženství, sleduje a uvede zaměstnanost, objasňuje změny, vysvětlí demografický vývoj v ČR</p>	<p>Přirozená měna obyvatelstva</p> <p>Mechanická měna obyvatelstva</p>

	<p><b>DV:</b> určí hlavní migrační trendy v ČR a mezi ČR a ostatními státy</p>	<p>Růstová křivka Složení obyvatelstva Rasová příslušnost a náboženství</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozděluje sídla podle velikosti a charakteru zástavby, uvede odlišnosti venkovského a městského osídlení</p>	<p>Administrativní členění státu, vesnice, města, aglomerované oblasti, urbanizace</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozčleňuje hospodářství do jednotlivých sektorů, řadí do nich hospodářské činnosti obyvatel, nalézá souvislosti mezi hospodářskými sektory a odvětvími</p> <p><b>DV:</b> objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR</p>	<p>Sektory hospodářství Hospodářská odvětví  Hospodářská vyspělost jednotlivých regionů</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru - rudy, nerudy, paliva a jejich využití</p>	<p>Nerostné suroviny Vytěžené oblasti Rozmístění sídel a průmyslové výroby</p>

<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní pojmy: obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje</p>	<p>Těžební a energetický průmysl Obnovitelné a neobnovitelné zdroje Zařazení do systému hospodářství</p>
	<p><b>DV:</b> popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren z ekonomických a ekologických ohledů, dovede je lokalizovat na mapě, uvede alternativní zdroje energie</p>	<p>Typy elektráren Alternativní zdroje elektřiny Ekologická problematika</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní pojmy černá a barevná metalurgie, hutní závod, zdroje surovin</p>	<p>Hutnický průmysl Zařazení do systému hospodářství Metalurgie Zdroje surovin Oblasti hutnictví</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> zařazuje strojírenský průmysl do systému odvětvového členění</p>	<p>Strojírenský průmysl Zařazení do systému hospodářství Odvětvové členění Oblasti strojírenství Technický pokrok</p>
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> popíše vztah mezi zdroji surovin, závody a kvalifikovanou pracovní silou</p>	<p>Chemický průmysl a průmysl stavebních hmot Oblasti chemického průmyslu Oblasti průmyslu stavebních hmot Ekologické dopady</p>

	<b>DV:</b> popíše vztah mezi rozmístěním závodů a cementáren ve vztahu ke zdrojům nerostných surovin, vody a energie	Oblasti chemického průmyslu Oblasti průmyslu stavebních hmot Ekologické dopady
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i>	<b>DV:</b> uvede jednotlivé obory zpracovatelského průmyslu, vysvětlí rozmístění průmyslových závodů ČR	Ostatní zpracovatelský průmysl Význam pro obyvatele Ekologické dopady
	<b>DV:</b> vyhledá v mapách hlavní oblasti sklářského, keramického a dřevozpracujícího průmyslu a objasní jejich koncentraci v určitých oblastech ČR	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i>	<b>DV:</b> zdůvodní závislost zemědělství na nadmořské výšce a kvalitě půd	Význam zemědělství Rostlinná výroba Ekologické zemědělství Dotace do zemědělství a EU Ekologická problematika Živočišná výroba Zpracování zemědělských produktů
	<b>DV:</b> objasní pojmy: příměstské zemědělství, ekologické zemědělství, dotační politika	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	<b>DV:</b> rozlišuje a vyhledá v mapách hlavní dopravní trasy a tahy jednotlivých druhů dopravy	Doprava Dopravní spojení ČR se světem Druhy dopravy Hustota dopravy Ekologické dopady dopravy

<p><i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní význam jednotlivých druhů dopravy/nárůst kamionové dopravy/a jejich vliv na životní prostředí</p>		
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> objasní základní pojmy zahraničního obchodu: export, import, obrat, bilance...a pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí význam a rozvoj služeb, rozlišuje výrobní a nevýrobní služby, soukromé a státem placené</p>	<p>Zahraníční obchod, služby obyv. Význam zahraničního obchodu Export, import výrobků Služby - význam a využití</p>	
<p>Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států (-)</p>	<p><b>DV:</b> pojmenuje mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR a zhodnotí jejich zaměření a význam</p>	<p>Členství ČR v mezinárodních organizacích ČR v Evropě Mezinárodní organizace - význam a zaměření</p>	
<p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>(určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední)</i></p>	<p><b>DV:</b> specifikuje polohu, přírodní a hospodářské poměry regionu, místní oblasti a vysvětlí význam místní oblasti</p>	<p>Místní oblast Naše obec a oblast Význam a hospodářské poměry Tradice Aktuální informace</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p>



Člověk a příroda

<p>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit <i>(vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR, instituce státní správy a územní samosprávy, objasní význam euroregionů</p>	<p>Oblasti - kraje ČR</p>	
---	--	---------------------------	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace (-)</p>	<p><b>DV:</b> zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi <b>DV:</b> vysvětlí pojem globalizace, určí její pozitivní i negativní dopady</p>	<p>Vývoj počtu obyvatelstva Globalizace - v oblasti ekonomiky, politiky, sociální, kulturní a životního prostředí</p>	<p><b>MkV 3:</b> Etnický původ</p>
<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)</p>	<p><b>DV:</b> objasní pojmy porodnost a úmrtnost <b>DV:</b> nastíní rozdíly ve vyspělosti zemí ve světě, uvede příčiny těchto rozdílů <b>DV:</b> pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa, jeho dopady na sociální a životní prostředí <b>DV:</b> vymezení nejvíce zalidněné oblasti v Evropě</p>	<p>Přirozená obměna obyvatelstva Rozdíly ve vyspělosti zemí</p>	<p><b>MkV 5:</b> Princip sociálního smíru a solidarity</p>

	<b>DV:</b> vysvětlí pojem migrace	Migrace
	<p><b>DV:</b> vysvětlí pojem urbanizace</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi na přírodních podmínkách</p> <p><b>DV:</b> zhodnotí rozšíření jednotlivých ras na Zemi</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje znaky národa</p> <p><b>DV:</b> jmenuje nejznámější příklady mezinárodních organizací</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje obyvatelstvo podle fyzických a socioekonomických znaků</p>	<p>Urbanizace</p> <p>Lidské rasy, národy</p> <p>Mezinárodní organizace</p>
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace (-)	<b>DV:</b> rozlišuje sídla podle velikostí a uvede konkrétní příklady	Sídla
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)	<b>DV:</b> popíše funkce vesnických sídel	Venkovská sídla
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel <i>(uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel)</i>	<b>DV:</b> porovnává charakter a funkci venkovských sídel dříve a dnes	

	<p><b>DV:</b> rozlišuje mezi přírodními a socioekonomickými vlivy na funkci měst</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí závislost rozsahu služeb na velikosti města</p> <p><b>DV:</b> uvede konkrétní příklady měst a jejich převažující funkci, lokalizuje na mapách</p>	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje (-)	<p><b>DV:</b> rozděluje hospodářskou činnost do tří sektorů</p>	Světové hospodářství – charakteristika
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)	<p><b>DV:</b> dokumentuje vývoj jednotlivých hospodářských sektorů v historických etapách lidstva</p> <p><b>DV:</b> porovná rozdíly ve skladbě hospodářství vyspělých a méně rozvinutých zemí</p> <p><b>DV:</b> zhodnotí stupeň zapojení vybraných států do světového hospodářství</p>	
	<p><b>DV:</b> definuje pojmy jádro a periferie</p> <p><b>DV:</b> vymezi jádrové a periferní oblasti na území různé regionální velikosti (svět, kontinent, stát, místní region), lokalizuje je v mapách</p>	
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<p><b>DV:</b> posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva</p>	Zemědělství

(-)		
<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> popíše a zhodnotí různé zemědělské systémy</p> <p><b>DV:</b> vymezi s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa</p> <p><b>DV:</b> rozděluje zemědělské plodiny (obilniny, olejniny, hlíznaté plodiny, ovoce, zeleniny, píce)</p> <p><b>DV</b> definuje význam pěstování zemědělských plodin</p> <p><b>DV:</b> specifikuje rozmístění pěstování zemědělských plodin v závislosti na rozložení podnebných pásů</p> <p><b>DV:</b> hodnotí význam pěstování zemědělských plodin v různých částech světa v závislosti na hospodářské úrovni oblasti</p>	<p>Charakteristika zemědělství</p> <p>Pěstování zemědělských plodin</p>
	<p><b>DV:</b> definuje význam chovu hospodářských zvířat</p> <p><b>DV:</b> jmenuje činitele, které ovlivňují rozmístění chovu zvířat</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje chov skotu, prasat, ovcí, drůbeže</p>	<p>Chov hospodářských zvířat</p>

<p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (-)</p>	<p><b>DV:</b> lokalizuje v mapách hlavní oblasti chovu domácích hospodářských zvířat, objasňuje kulturní a náboženské tradice chovu</p> <p><b>DV:</b> uvede příklady lovených sladkovodních a mořských ryb a jiných živočichů</p>	<p>Rybolov a lesní hospodářství</p>	
<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)</p>	<p><b>DV:</b> uvede příklady dřevin zastoupených v těchto lesních komplexech</p> <p><b>DV:</b> charakterizuje význam lesa pro lidstvo</p>		
<p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje (-)</p>	<p><b>DV:</b> rozčleňuje průmyslovou výrobu na jednotlivá odvětví</p>	<p>Průmyslová výroba</p>	
<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)</p>	<p><b>DV:</b> uvede příklady členění průmyslových odvětví na dílčí obory</p> <p><b>DV:</b> jmenuje lokalizační faktory ovlivňující rozmístění průmyslu</p> <p><b>DV:</b> rozděluje suroviny na obnovitelné a neobnovitelné</p> <p><b>DV:</b> lokalizuje hlavní oblasti výskytu vybraných nerostných surovin (ropa, zemní plyn, uhlí, některé rudy)</p> <p><b>DV:</b> dokumentuje vztahy mezi využíváním nerostných surovin a vývojem lidské společnosti</p>	<p>Světová průmyslová výroba</p> <p>Těžba nerostných surovin</p> <p>Energetika a odvětví těžkého průmyslu</p>	

	<p><b>DV:</b> rozlišuje těžký průmysl na jednotlivá odvětví</p> <p><b>DV:</b> definuje význam energetiky a její zvláštní postavení vzhledem k ostatním odvětvím</p> <p><b>DV:</b> zvažuje vazby těžebního a energetického průmyslu na surovinovou základnu</p> <p><b>DV:</b> jmenuje nejvíce využívané energetické zdroje</p> <p><b>DV:</b> porovná vliv využití jednotlivých energetických zdrojů na životní prostředí</p> <p><b>DV:</b> lokalizuje hlavní oblasti těžkého průmyslu na mapě světa</p>	
<p>Porovnáva předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (-)</p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje zpracovatelský průmysl na základní odvětví, na nenáročné a naopak vysoce specializované obory, uvede jejich konkrétní příklady a lokalizační faktory</p> <p><b>DV:</b> srovnává surovinovou podmíněnost a závislost zpracovatelských odvětví průmyslu</p> <p><b>DV:</b> porovnáva úkoly dopravy v různých obdobích lidské společnosti</p>	<p>Doprava</p>
<p>Porovnáva státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)</p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje tři složky dopravy (dopravní cesty, prostředky, zařízení)</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje dopravu na nákladní a osobní</p>	<p>Úloha dopravy v hospodářství</p>

	<p><b>DV:</b> objasní výhody a nevýhody jednotlivých druhů pozemní dopravy</p> <p><b>DV:</b> vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové dopravní tahy a trasy pozemní dopravy</p> <p><b>DV:</b> posoudí vliv jednotlivých druhů pozemní dopravy na životní prostředí</p> <p><b>DV:</b> zhodnotí změny v postavení vodní dopravy od minulosti do přítomnosti</p>	<p>Pozemní doprava</p>
	<p><b>DV:</b> uvede příklady, kde vodní doprava zůstává hlavním dopravním způsobem</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje vnitrozemskou a námořní vodní dopravu</p> <p><b>DV:</b> jmenuje a lokalizuje na mapě světa příklady námořních přístavů</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje vnitrostátní a mezinárodní leteckou dopravu</p> <p><b>DV:</b> vymezí hlavní mezinárodní letecké koridory a oblasti s hustou vnitrostátní leteckou dopravou</p> <p><b>DV:</b> lokalizuje nejvýznamnější letiště na světě a v ČR</p> <p><b>DV:</b> definuje základní složky spojů</p> <p><b>DV:</b> objasní význam spojů v lidské komunikaci</p>	<p>Vodní doprava</p> <p>Letecká doprava</p>

	<p><b>DV:</b> popíše vývojové tendence ve vývoji a šíření spojových soustav přenášejících signál (televize, rozhlas, telefon, fax, internet)</p>		
	<p><b>DV:</b> vymezí úkoly služeb</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje příklady obslužných zařízení</p>		
<p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (-)</p> <p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)</p> <p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (-)</p>	<p><b>DV:</b> objasní souvislost nabídky služeb na velikosti sídla</p> <p><b>DV:</b> hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako jeden z ukazatelů stupně rozvoje země</p> <p><b>DV:</b> definuje předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu</p> <p><b>DV:</b> rozlišuje organizovaný a individuální cestovní ruch</p> <p><b>DV:</b> rozděluje cestovní ruch podle cíle na domácí a zahraniční</p> <p><b>DV:</b> jmenuje funkce cestovního ruchu</p>	<p>Služby</p> <p>Funkce služeb</p> <p>Rozdělení a rozmístění služeb</p> <p>Cestovní ruch</p>	



<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)</p>	<p><b>DV:</b> vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu</p> <p><b>DV:</b> prakticky se orientuje v katalozích cestovních kanceláří a v jízdních řádech</p> <p><b>DV:</b> připraví samostatně jednoduchý cestovní plán pro skutečný pobytový nebo poznávací zájezd</p>	<p>Dělení a funkce cestovního ruchu</p>	
<p><i>(vyhledá na mapách neznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace)</i></p>	<p><b>DV:</b> definuje pojem mezinárodní obchod</p> <p><b>DV:</b> jmenuje složky mezinárodního obchodu (dovoz, vývoz)</p>	<p>Hlavní oblasti cestovního ruchu Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu</p>	
<p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (-)</p> <p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (-)</p>	<p><b>DV:</b> vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem surovin a oblasti, kde převládá vývoz a dovoz průmyslových výrobků</p> <p><b>DV:</b> jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských organizací</p> <hr/> <p><b>DV:</b> uvede příklady jejich členů</p> <p><b>DV:</b> hodnotí postavení ČR v mezinárodním obchodu</p>	<p>Mezinárodní obchod</p> <p>Světové hospodářské organizace</p>	

<p>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>(-)</p> <p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>(-)</p>	<p><b>DV:</b> uvede, kdy vznikaly první státní útvary ve světě, na našem území</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem, autonomním a závislým územím</p> <p><b>DV:</b> určí příčiny kolonizace cizích zemí světa</p> <p><b>DV:</b> popíše vývoj a rozpad koloniálních říší</p> <p><b>DV:</b> určí počet nezávislých států a závislých území na dnešní politické mapě světa</p>	<p>Politická mapa světa</p> <p>Vznik států</p>	
	<p><b>DV:</b> rozlišuje různé aspekty polohy státu (geografická poloha v zeměpisné síti daná zeměpisnými souřadnicemi, vzdálenost od moře, dopravní poloha...)</p> <p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách největší a nejlidnatější státy světa</p> <p><b>DV:</b> posoudí vliv velikosti a lidnatosti státu na hospodářskou vyspělost země</p>	<p>Nezávislý stát x nezávislé území</p> <p>Poloha, rozloha, lidnatost</p> <p>Státní území, státní hranice</p>	
	<p><b>DV:</b> definuje pojem územní stát</p> <p><b>DV:</b> objasní pojem státní hranice a rozlišuje její pevninský, mořský a vzdušný prostor</p>		



	<p><b>DV:</b> jmenuje jejich hlavní cíle a příklady členských států</p>	<p>Státy podle stupně rozvoje</p>	
	<p><b>DV:</b> načrtne základní strukturu OSN</p>		
	<p><b>DV:</b> pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů</p>	<p>Mezinárodní politické organizace</p>	
	<p><b>DV:</b> konkretizuje na příkladech kořeny a příčiny ohnisek neklidu</p>		
	<p><b>DV:</b> zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů</p>	<p>Ohniska neklidu v současném světě</p>	

## **Umění a kultura**

### **Charakteristika vzdělávací oblasti**

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svěbytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

### **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svěbytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

## Umění a kultura

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

## Hudební výchova

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Časové vymezení předmětu - 1 hodina týdně od 1. do 9. ročníku.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy.

### Výchovně a vzdělávací strategie

**Výchovně a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:**

**Učitel vede žáka k:**

### **Kompetence k učení**

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operování s obecně užívanými hudebními termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření si komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

### **Kompetence k řešení problémů**

- na základě individuální hudební vyspělosti hledání spojitostí mezi vlastní hudební zkušeností a zpracováním hudebního díla
- ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí
- samostatnému řešení problémů, k volbě vhodných způsobů řešení, k užívání při řešení problémů logických postupů

### **Kompetence komunikativní**

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému zapojování se do diskuse, obhajování svého názoru a vhodnému argumentování
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reagování na ně a tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu se zapojení do společenského dění

### **Kompetence sociální a personální**

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu

### **Kompetence občanské**

- respektování přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot
- respektování, chránění a ocenění našich tradic a kulturního a historického dědictví, projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivnímu zapojování se do kulturního dění



### **Kompetence pracovní**

- účinnému a bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky

### **Kompetence digitální**

- aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivaci žáků k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Umění a kultura

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 1., 2., 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zpívá v jednohlase <i>(zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty)</i>	<b>DV:</b> zpívá v jednohlase <b>DV:</b> vyslovuje správně <b>DV:</b> dbá na hlasovou hygienu	Hlasová výuka (správné dýchání, výslovnost, uvolněný zpěv, dodržování rytmu, správný pěvecký postoj) Hudební rytmus Intonace, improvizace	<b>OSV 5: Kreativita</b>
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty <i>(hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu)</i>	<b>DV:</b> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Rytmicizace jednoduchých slovních spojení, říkadel, hry na tělo	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu hry	<b>DV:</b> využívá jednoduché hudební nástroje	Doprovod na jednoduché rytmické nástroje	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie <i>(reaguje pohybem na tempové a rytmické změny)</i>	<b>DV:</b> reaguje pohybem na znějící hudbu <b>DV:</b> zvládá jednoduché lidové tance	Hudebně pohybová činnost Pohybový doprovod Jednoduché taneční hry	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudění znějící hudby <i>(rozlišit sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby)</i>	<b>DV:</b> seznámí se s lidovými a umělými písněmi <b>DV:</b> seznámí se s hymnou ČR	Písně dle výběru učitele přiměřené k věku dětí Interpretace hudby Kvalita tónů (výška, síla, barva, délka)	

Umění a kultura

Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální (-)	<b>DV:</b> rozlišuje základní hudební nástroje <b>DV:</b> poznává skladby dle výběru učitele a přiměřené k věku dětí <b>DV:</b> poznává vzestupné a sestupné melodie <b>DV:</b> seznámí se s pojmy notová osnova, houslový klíč, noty, tempo	Hudební nástroje – klavír, housle, kytara, flétna Hudební styly, žánry dle výběru učitele přiměřené k věku dětí Záznam hudby dle výběru učitele přiměřené k věku dětí	
---	---	---	--

Na konci 3. ročníku by měl žák využívat snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 4., 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉ
Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti <i>(zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem)</i>	<b>DV:</b> zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách <b>DV:</b> využívá při zpěvu získané pěvecké dovednosti	Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena) Hudební hry	<b>OSV 5: Kreativita</b>
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not <i>(propojí vlastní pohyb s hudbou)</i>	<b>DV:</b> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Hra na jednoduché hudební nástroje Záznam hudby	

Využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní <i>(doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje)</i>	<b>DV:</b> využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Hra na jednoduché hudební nástroje Tvorba doprovodů	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<b>DV:</b> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudba vokální, instrumentální Lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.) Hudební dílo a jeho autor	
Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<b>DV:</b> vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry <b>DV:</b> provádí elementární hudební improvizace	Hudební hry Hudební improvizace	<b>OSV 8: <u>Komunikace</u></b>
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků <i>(odliší tóny podle výšky, síly a barvy, pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování)</i>	<b>DV:</b> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Hudební výrazové prostředky Interpretace znějící hudby	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace <i>(propojí vlastní pohyb s hudbou)</i>	<b>DV:</b> ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků <b>DV:</b> vytváří na základě svých individuálních schopností a dovedností pohybové improvizace	Jednoduché pohybové tance Hudební improvizace	

**Na konci 5. ročníku by měl žák:**

- využívat snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpoznat hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě
- vytvářet jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <i>(doprovází písně pomocí ostinata)</i>	<b>DV:</b> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <b>DV:</b> zpívá ve skupině a respektuje zpěv druhých	Upevňování pěveckých dovedností – dýchání, vokalizace, frázování Hlasová nedostatečnost, způsoby její nápravy techniky vokálního zpěvu (scat, falzet, hlavový tón atd.)	<b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase <i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i>	<b>DV:</b> osvojuje si správné pěvecké návyky <b>DV:</b> zazpívá podle svých individuálních dispozic jednohlasou píseň, vícehlasý kánon, lidový dvojhlas, jednoduchý dvojhlas <b>DV:</b> vysvětlí pojmy lidová a umělá píseň, uvede příklady <b>DV:</b> zvládá diatonické postupy v základních dur a moll tóninách	Rozšiřování hlasového rozsahu Jednohlasý a vícehlasý zpěv Odhalování vzájemných souvislostí rytmu a řeči hudby Kánon Lidový dvojhlas Písně z učebnice a zpěvníku dle výběru učitele Diatonické postupy v základních dur a moll tóninách	<b>OSV 4:</b> Psychohygiena
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i>	<b>DV:</b> ocení kvalitní vokální projev spolužáka <b>DV:</b> rozliší tón a zvuk <b>DV:</b> zopakuje jednoduchý rytmický celek <b>DV:</b> zvládá čtení not v jednočárkované oktávě c1-c2	Intonace a rozvoj hudebního sluchu Záznam hudby – noty, notační programy Posuvky Notový zápis jako opora při realizaci písně Rytmické zákonitosti při vokálním projevu Reprodukce tónů – vokálně-instrumentální projev vlastní i ve skupině	<b>OSV8:</b> Komunikace

	<b>DV:</b> reprodukuje dle individuálních možností jednoduché melodie, motivy, témata a písně pomocí hudebních nástrojů	Jednoduchý dvojhlas Píseň lidová a umělá	
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	<b>DV:</b> vyjadřuje hudební představivost pohybem <b>DV:</b> zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Taneční kroky Polka, valčík, furiant  Pohybové reakce na změny v proudu hudby Taktování, metrum, metronom	<b>OSV 5:</b> Kreativita
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku <i>(pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu)</i>	<b>DV:</b> taktuje v základních rytmech 2/4, 3/4 <b>DV:</b> reaguje na změny v proudu znějící hudby  <b>DV:</b> uvede některé české lidové tradice a zvyky (Vánoce) <b>DV:</b> Malá písňová forma	Hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva) A. Dvořák – Furiant z České suity Dynamika, dynamická znaménka Synkopa (Tráva neroste)  Předvěti a závěti	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období <i>(rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru)</i>	<b>DV:</b> vysvětlí pojem furiant <b>DV:</b> rozpozná nástroje charakteristické pro doprovod lidové písně (housle, basa, klarinet, cimbál, dudy) <b>DV:</b> vnímá rozdíl mezi vokálním a instrumentálním typem lidové písně, charakterizuje oba typy, uvede příklady <b>DV:</b> zařadí dle individuálních schopností a vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	A. Dvořák – Furiant z České suity B. Smetana – Jiřinková, Luisina polka Strauss J. ml – Na krásném modrém Dunaji Lidová hudba (východní, západní) Jednoduchá rytmická schémata	<b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace

Umění a kultura

<p>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <i>(uveďte některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl)</i></p>	<p><b>DV:</b> seznámí se s okolnostmi budování a otevření Národního divadla <b>DV:</b> objasní význam hudby v životě jedince a společnosti</p>	<p>Národní divadlo Národní divadlo - B. Smetana, Libuše – fanfáry Funkce hudby v životě jedince a společnosti</p>	<p><b>VDO 2:</b> Občan, občanská společnost a stát</p>
---	--	---	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <i>(doprovází písně pomocí ostinata)</i></p>	<p><b>DV:</b> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <b>DV:</b> zpívá ve skupině 2-3 žáků a respektuje zpěv druhých</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev Upevňování již osvojených pěveckých dovedností</p>	<p><b>OSV 4:</b> Psychohygiena</p>
<p>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase <i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i></p>	<p><b>DV:</b> zpívá podle individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase <b>DV:</b> rozšiřuje kvalitu pěveckého a mluvního projevu <b>DV:</b> zpívá v jednohlase <b>DV:</b> rozezná dle svých dispozic kvalitní vokální projev</p>	<p>Hlasová hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• mutace</li> <li>• hlasová</li> <li>• nedostatečnost a některé způsoby její nápravy</li> </ul> <p>Lidové písně dle výběru učitele</p>	<p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

	<p><b>DV:</b> dbá na hlasovou hygienu</p> <p><b>DV:</b> při zpěvu respektuje texty písní v různých nářečích</p>		
<p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p><i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i></p>	<p><b>DV:</b> ocení kvalitní vokální projev</p> <p><b>DV:</b> interpretuje těžké a lehké doby v dvou, tří a čtyřdobém taktu</p> <p><b>DV:</b> zaznamená rytmus grafickým záznamem</p> <p><b>DV:</b> využívá k improvizaci doprovodů dle svých dispozic nástroje Orffova instrumentáře</p> <p><b>DV:</b> rozezná základní zpěvní hlasy</p>	<p>Hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice, využití jiné hudební činnosti)</p> <p>Polyfonie – homofonie. Kánon a fuga</p> <p>Rytmus – hodnoty not, různé způsoby záznamu</p> <p>Nástrojová improvizace (Orff. instrumentář)</p> <p>skladatel – tvorba a využití sémantických prvků (dušemalba, zvukomalba...)</p> <p>sémantické prvky a jejich význam pro pochopení v hudbě</p> <p>Reflexe vokálního projevu vlastního a vokálního projevu ostatních</p> <p>Rozlišování zpěvních hlasů</p>	<p><b>OSV8:</b> Komunikace</p>
<p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<p><b>DV:</b> propojuje vlastní pohyb s hudbou</p> <p><b>DV:</b> zvolí vhodný typ pohybových prvků k znějící hudbě</p> <p><b>DV:</b> na základě svých pohybových schopností a vyspělosti předvede taneční prvky mazurky, polonézy</p> <p><b>DV:</b> osvojuje si základy společenského chování</p> <p><b>DV:</b> snaží se o kultivované vystupování</p>	<p>Pantomima, improvizace</p> <p>Balet vs tanec výrazový;</p> <p>Společenský tanec</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <p>Pohybové vyjádření a ztvárnění tempa, rytmu a dynamiky znějící hudby</p> <p>Reakce na harmonické změny v proudu znějící hudby</p> <p>Reprodukce tanečních kroků polky, mazurky, polonézy při tanci</p> <p>Rozvoj pohybové paměti (pohybové hry)</p>	<p><b>OSV5:</b> Kreativita</p>



Umění a kultura

<p>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku <i>(pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí, kterými aspekty jsou určeny národopisné oblasti <b>DV:</b> vysvětlí rozdíl v duchovní a světské hudbě <b>DV:</b> vysvětlí rozdíl mezi sonátou a kantátou <b>DV:</b> popíše rozdíl mezi symfonií a symfonickou básní</p>	<p>Národopisné oblasti a jejich typické lidové písně Lidové písně a balady z učebnice a ze zpěvníku dle výběru učitele Oratorium (Händel) Kantáta Symfonie a symfonická báseň (Smetana – Má vlast)</p>	<p><b>MkV 1: Kulturní diference</b></p>
<p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období <i>(rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí rozdíl mezi muzikálem a operou <b>DV:</b> rozpozná nástroje symfonického orchestru</p>	<p>Muzikál divadelní a filmový</p>	
<p>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <i>(uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl)</i></p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí rozdíl v užívání sémantických prvků v hudbě a poezii <b>DV:</b> nalezne souvislost a vliv společnosti na autorovu tvorbu</p>	<p>Poezie a sémantické prvky v hudbě Umělec – vlast – společnost – tradice Hudební skladba v kontextu s dobou vzniku, životem autora</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------

<p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <i>(doprovází písně pomocí ostinata)</i></p>	<p><b>DV:</b> aktivně se zapojuje do vokálních činností</p> <p><b>DV:</b> využívá svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky</p> <p><b>DV:</b> uplatňuje pravidla hlasové hygieny</p>	<p>Kultivace pěveckého projevu s uplatňováním a upevňováním pěveckých návyků</p>	
<p>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase <i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i></p>	<p><b>DV:</b> ocení kvalitní pěvecký výkon spolužáka</p> <p><b>DV:</b> podle svých individuálních schopností a dovedností zpívá písně různých hudebních stylů a kulturních okruhů intonačně a rytmicky správně</p> <p><b>DV:</b> interpretuje píseň podle svého individuálního zájmu a zaměření</p> <p><b>DV:</b> využívá notový zápis skladby jako oporu při vlastním vokálním projevu</p>	<p>Reflexe vokálního projevu</p> <p>Zpěv lidových a umělých písní různých období, žánrů a kulturních okruhů z učebnice a zpěvníku podle výběru učitele i podle vlastního výběru</p> <p>Deklamace</p> <p>Orientace v notovém zápisu vokální skladby</p> <p>Notový zápis jako opora při zpěvu písně</p>	<p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje a praktická etika</p>
<p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i></p>	<p><b>DV:</b> realizuje obstinální doprovody písní</p> <p><b>DV:</b> tvořivě přistupuje k tvorbě jednoduchých improvizací a imitací</p>	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>Tvorba hudebně dramatických doprovodů</p> <p>Vyjadřování hudebních i nehudbních myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Melodicko-rytmické doprovody lidových a umělých písní</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>

		Nástrojová i vokální reprodukce tónů, melodií a improvizace jednoduché hudební formy Noty. Notační programy a další způsoby záznamu hudby
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	<b>DV:</b> realizuje taneční kroky lidových a společenských tanců v párovém tanci  <b>DV:</b> zvolí vhodný typ tance podle charakteru taneční hudby <b>DV:</b> osvojuje si a respektuje zásady a pravidla kultivovaného vystupování a společenského chování	Hudebně pohybové činnosti Rozvoj pohybové paměti a orientace v prostoru při realizaci tanečních prvků (polka, mazurka, polonéza, valčík)  Taneční kroky lidových a společenských tanců  Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období <i>(rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru)</i>	<b>DV:</b> zařadí hudební ukázkou do stylového období, porovná jí z hlediska stylové příbuznosti s dalšími skladbami <b>DV:</b> pojmenuje stylové členění hudebního vývoje <b>DV:</b> chronologicky seřadí hudební styly <b>DV:</b> uvede společenské a kulturní podmínky v jednotlivých vývojových obdobích <b>DV:</b> vnímá hudebně výrazové prostředky užitě v hudebních ukázkách z jednotlivých historických období	Magická funkce hudby v pravěku Přínos starověkých kultur rozvoji hudby v pozdějších obdobích Románské duchovní písně, gregoriánský chorál (Svatý Václave, Hospodine, pomiluj ny) polyfonie, husitský chorál Ktož jsú boží bojovníci Hudba renesance: vokální polyfonie Hudba baroka: osamostatňování instrumentální hudby

	<p><b>DV:</b> shromáždí a uvede základní informace o skladatelích</p> <p><b>DV:</b> obhajuje svůj názor, přistupuje tolerantně k názorům druhých</p> <p><b>DV:</b> vystihuje své pocity a představy, které v něm hudba vyvolala</p>	<p>Hudba k ohňostroji, počátky opery, instrumentální koncerty, instrumentální polyfonie.</p> <p>Hudební klasicismus: symfonická a komorní hudba, koncert, symfonie a sonáta, sonátová forma</p> <p>Hudební romantismus: společenské a kulturní podmínky vzniku romantismu, romantická píseň reforma romantické opery R. Wagner, G. Verdi, počátky české národní hudby, B. Smetana, symfonie, sonátová forma.</p> <p>Hudba 20. století: impresionismus, nové směry v hudbě 20. století, P. Hindemith, I. Stravinskij, A. Webern, česká hudba 20. století, L. Janáček, B. Martinů</p>	
<p>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku <i>(pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu)</i></p>	<p><b>DV:</b> aktivně vnímá poslechovou skladbu</p> <p><b>DV:</b> vnímá hudbu jako prostředek k obohacování emočního života</p> <p><b>DV:</b> pokusí se o vystižení svých pocitů a představ, které v něm hudba vyvolala</p> <p><b>DV:</b> vnímá souvislosti mezi charakterem skladby a užitými hudebně výrazovými prostředky</p>	<p>Poslechové činnosti</p> <p>Percepce a reflexe hudební skladby</p> <p>Analýza hudební skladby – hudebně výrazové prostředky, charakteristické sémantické prvky, hudební forma</p>	<p><b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><b>OSV8:</b> Komunikace</p>

Umění a kultura

	<b>DV:</b> formuluje a vyjadřuje svůj názor na poslouchanou hudbu	Hudební dílo a jeho autor v kontextu se slohovým a stylovým zařazením Vytváření vlastních soudů Vytváření a obhajoba vlastních názorů	
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <i>(uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl)</i>	<b>DV:</b> vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění <b>DV:</b> objasňuje, že hudba a kultura jsou neoddělitelnou součástí lidské existence	Hudba v proměnách století Opera a literatura	<b>MkV 1:</b> Kulturní diference

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách <i>(doprovází písně pomocí ostinata)</i>	<b>DV:</b> využívá svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky <b>DV:</b> aktivně se zapojuje do vokálních činností  <b>DV:</b> uplatňuje pravidla hlasové hygieny  <b>DV:</b> podle svých schopností a dovedností zpívá písně různých hudebních stylů a kulturních okruhů intonačně a rytmicky správně	Vokální činnosti  Notový zápis jako opora při zpěvu písně	
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu	<b>DV:</b> interpretuje píseň podle svého individuálního zájmu a zaměření	Kultivace pěveckého projevu s uplatňováním a upevňováním správných pěveckých návyků	<b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje a praktická etika

<p>v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase <i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i></p>	<p><b>DV:</b> zpívá vhodné písně česky i anglicky (pokud se učí anglicky) <b>DV:</b> posoudí kvalitu textu písně <b>DV:</b> aktivně se zapojuje do instrumentálních činností</p>	<p>Zpěv lidových a umělých písní různých období, žánrů a kulturních okruhů z učebnice a zpěvníků podle výběru učitele i podle vlastního výběru žáka (10-20 písní)</p>	
<p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <i>(interpretuje vybrané lidové a umělé písně)</i></p>	<p><b>DV:</b> vytváří a realizuje ostinátní doprovody písní <b>DV:</b> tvořivě přistupuje k tvorbě jednoduchých improvizací a imitací <b>DV:</b> zvažuje vhodnost zvolených nástrojů v doprovodu písně <b>DV:</b> orientuje se v oblasti základní techniky používané v populární hudbě (nástroje, reprodukční technika) <b>DV:</b> samostatně připraví zápis, obrazový materiál, pustí svou ukázkou nebo videoklip</p>	<p>Reflexe vokálního projevu  Instrumentální činnosti  Nástrojová reprodukce a improvizace v rámci daného hudebního stylu Hudba a technika (hudební nástroje, elektronika, zvukový záznam a reprodukce hudby) Melodicko-rytmické doprovody písní  Nástroje klasické, elektrické Notační programy, možnosti tvorby a úprav hudby v PC</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>

rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	<p><b>DV:</b> vystihne pohybem charakter poslouchané hudby</p> <p><b>DV:</b> realizuje taneční kroky osvojené v dřívějších ročnících</p> <p><b>DV:</b> osvojuje si a respektuje zásady a pravidla kultivovaného vystupování a společenského chování</p>	<p>Hudebně-pohybové činnosti Taneční kroky lidových a společenských tanců</p> <p>Základní taneční kroky vybraných moderních tanců</p> <p>Pohybová improvizace na hudbu různých stylů</p> <p>Rozvoj pohybové paměti a orientace v prostoru při realizaci tanečních prvků</p>
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku <i>(pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu)</i>	<p><b>DV:</b> hledá souvislost mezi charakterem skladby a užitými hudebně výrazovými prostředky</p> <p><b>DV:</b> vnímá hudebně výrazové prostředky užitě v hudebních ukázkách</p> <p><b>DV:</b> formuluje a vyjadřuje svůj názor na poslouchanou hudbu</p> <p><b>DV:</b> toleruje názory druhých</p>	<p>Analýza hudební skladby</p> <p>Hudebně výrazové prostředky, charakteristické sémantické prvky, hudební forma</p> <p>Hudební dílo a jeho autor v kontextu se stylovým zařazením</p> <p>Vytváření a obhajoba vlastních soudů o hudební skladbě</p> <p>Hudební ukázky různých stylů populární hudby (20 - 30 skladeb)</p>
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období <i>(rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru)</i>	<p><b>DV:</b> aktivně vnímá poslechovou skladbu</p> <p><b>DV:</b> zařadí hudební ukázkou do stylového období, porovná ji z hlediska stylové příbuznosti s dalšími skladbami</p> <p><b>DV:</b> posuzuje stylové členění hudebního vývoje</p> <p><b>DV:</b> ukázky z děl přiřazuje k odpovídajícím stylům a obdobím vývoje populární hudby, informace o autorech, interpretech populární hudby</p> <p><b>DV:</b> zhodnotí proměnu populární hudby v průběhu jejího vývoje</p>	<p>Od jazzu k současnosti</p> <p>Funkce hudby</p> <p>Útvary populární hudby</p> <p>Jazz</p> <p>Swing</p> <p>Hudba country and western</p> <p>Rock and roll rock v 60. letech 20. století</p> <p>folk</p> <p>Písničkáři</p> <p>Pop</p>

MkV 1: Kulturní diference

Umění a kultura

vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <i>(uveďte některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl)</i>	<b>DV:</b> nachází souvislosti mezi vývojem hudby a výtvarným uměním	Umělecké syty v kontextu historických událostí	<b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
---	--	--	---



## Výtvarná výchova

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Na 1. stupni se vyučuje v 1., 2. a 3. ročníku jedna hodina týdně, ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně.

Na 2. stupni má časovou dotaci dvou hodin v 6. ročníku a jednu hodinu v 7., 8. a 9. ročníku.

Předmět se vyučuje v kmenové třídě. Dle potřeby je výuka přesunuta do terénu, hlavně při výtvarném zpracování plenéru nebo do jiných specializovaných tříd (např. učebna informatiky, keramické dílny...)

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- podle individuálních výtvarných schopností a dovedností k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operování s obecně užívanými výtvarnými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření si komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

#### Kompetence k řešení problémů

- na základě individuální výtvarné vyspělosti hledání spojitostí mezi vlastní výtvarnou zkušeností a zpracováním výtvarného díla
- ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí
- samostatnému řešení problémů, k volbě vhodných způsobů řešení, k užívání při řešení problémů logických postupů

#### Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování na ně, účinnému zapojování se do diskuse, obhajování svého názoru a vhodnému argumentování
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reagování na ně a tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu se zapojení do společenského dění

#### **Kompetence sociální a personální**

- účinnému spolupracování ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu

#### **Kompetence občanské**

- respektování přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot
- respektování, chránění a ocenění našich tradic a kulturního a historického dědictví, projevy pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivnímu zapojování se do kulturního dění

#### **Kompetence pracovní**

- účinnému a bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky

#### **Kompetence digitální**

- ovládání běžně používaného digitálního zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost, či řešený problém použít
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1., 2., 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA Mezipředmětové souvislosti
<p>Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p><i>(zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, rozpoznává a porovnává linie barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele))</i></p>	<p><b>DV:</b> zachází uvědoměle s některými prostředky a materiály</p> <p><b>DV:</b> ovládá základní technické</p> <p><b>DV:</b> rozeznává různý charakter lineární kresby</p>	<p>Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování, kresba, malba a prostorová tvorba.</p>	<p>Prv - roční období, ovoce, zelenina</p>
<p>V tvorbě projevu své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p><i>(zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům)</i></p>	<p><b>DV:</b> řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích</p> <p><b>DV:</b> chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů</p> <p><b>DV:</b> uplatňuje při práci představivost a fantazii</p> <p><b>DV:</b> využívá základní klasifikaci barev, světelný a teplotní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barvy</p>	<p>Hra s barvou.</p> <p>Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály.</p>	<p><b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopností poznávání</u></p> <p><b>OSV 5:</b> <u>Kreativita</u></p>

<p>Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p> <p><i>(zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu)</i></p>	<p><b>DV:</b> Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p>	<p>Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování, kresba, malba a prostorová tvorba</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (haptické, vizuální, statické, dynamické)</p>	
<p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p><i>(zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopna výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům)</i></p>	<p><b>DV:</b> podá podle svých schopností výklad výtvarného vyjádření, odlišný výklad porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p>	<p>Vnímání, pozorování, poznávání a pojmenovávání vlastností a cílů výtvarných projevů</p>	<p><b>MKV2:</b> <u>Lidské vztahy</u> (vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí)</p>
<p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p><i>(zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu)</i></p>	<p><b>DV:</b> poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih; uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národu</p>	<p>Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných</p>	<p>Čj - rozhovory</p>

**Na konci 3. ročníku by měl žák zvládnout:**

- vnímat objekty a situace různými smysly a pro jejich vizuální vyjádření nalézat různé prostředky a podle svých schopností s nimi pracovat
- vnímat a podle svých schopností interpretovat vizuálně obrazná vyjádření (vlastní i svých spolužáků) i vybraná umělecká díla
- komunikovat přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil

## Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4., 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA Mezipředmětové souvislosti
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech využívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p><i>(uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i></p>	<p><b>DV:</b> při vlastních tvůrčích činnostech využívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.</p>	<p><b>OSV</b> <b>5:</b> <u>Kreativita</u> Př - krajina, příroda Prv - roční období, ovoce, zelenina, svátky</p>
<p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p> <p><i>(uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i</i></p>	<p><b>DV:</b> Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p>	<p>Výtvarné vyjádření jako nositel obsahu, významu a sdělení</p>	

Umění a kultura

<p><i>sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie)</i></p>			
<p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálněobrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p><i>(uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie)</i></p>	<p><b>DV:</b> nalézá vhodné prostředky pro vizuálněobrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>Malba a kresba, manipulace s objekty, hmatová percepce</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</p>	<p><b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopností poznávání</u></p>
<p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálněobrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p> <p><i>(uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr)</i></p>	<p><b>DV:</b> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálněobrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<p>Netradiční kombinace výtvarných technik, spontánní a volná tvorba</p> <p>Vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (volná malba, komiks, ilustrace textů, obraz, fotografie,..)</p>	
<p>Porovnává různé interpretace vizuálněobrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p><b>DV:</b> porovnává různá pojetí i provedení výtvarného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Práce s výtvarným námětem (různé přístupy ke zpracování jednoho tématu)</p>	

Umění a kultura

<p><i>(uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla)</i></p>			
<p>Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p><i>(uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr)</i></p>	<p><b>DV:</b> poznává obsah výtvarných zobrazení a komunikuje o něm</p>	<p>Komunikace o výtvarném zobrazení</p> <p>Osobní postoj v komunikaci (utváření, zdůvodnění)</p>	<p>Čj - rozhovory, diskuse</p>

**Na konci 5. ročníku by měl žák:**

- nalézat vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání i vnímání dalšími smysly; uplatňovat je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňovat v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volit a kombinovat různorodé prostředky, včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění
- porovnávat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovat k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytvářet digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
vybírání, vytváření a pojmenování prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> prakticky se seznámí s vizuálními prvky <b>DV:</b> vytváří uspořádání objektů na plochu a do prostoru	Linie Tvary Objem Malba Kresba	<b>OSV 5:</b> Kreativita
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> vytváří obraz na základě vlastních zkušeností, pocitů a dojmů <b>DV:</b> porovnává svoje práce s pracemi ostatních spolužáků i světových umělců	Práce s asociacemi Vyjádření svých pocitů, nálad přírody i nitra člověka	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Komunikace a variace ve vlastní tvorbě	<b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika



Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> prakticky se seznámí s vizuálními prvky <b>DV:</b> vytváří uspořádání objektů na plochu a do prostoru	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání prvků v ploše Malba, kresba	<b>OSV 5: Kreativita</b>
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> poznává a vnímá skutečnosti <b>DV:</b> využívá strukturu <b>DV:</b> umělecky ztvárňuje celek i detail a nalézá vztah mezi mini <b>DV:</b> vytváří práce s lineární, světelnou i barevnou kompozicí	Kresba podle skutečnosti Malba podle skutečnosti	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> vytváří obraz na základě vlastních zkušeností, pocitů a dojmů	Práce s asociacemi Vyjádření svých pocitů, nálad přírody i nitra člověka	

Umění a kultura

<p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření. <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i></p>	<p><b>DV:</b> prezentuje vlastní práce <b>DV:</b> objasní a obhájí vlastní použití výtvarného vyjádření</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci – jeho zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací, vizuálně obrazných vyjádření Prezentace vlastní práce</p>	<p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
---	---	--	---

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě využívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i> <i>(uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci)</i></p>	<p><b>DV:</b> snaží se zachytit pohyb a změnu <b>DV:</b> seznamuje se s moderními výtvarnými prostředky</p>	<p>Animace Grafika Kresba a malba</p>	<p><b>OSV 5:</b> Kreativita <b>OSV 6:</b> Tvorba mediálního sdělení</p>

vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> vytváří obraz na základě vlastních zkušeností, pocitů a dojmů <b>DV:</b> porovnává svoje práce s pracemi spolužáků i světových umělců	Práce s asociacemi Vyjádření svých pocitů, nálad přírody i nitra člověka	<b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> prezentuje vlastní práce <b>DV:</b> objasní a obhájí vlastní použití výtvarného vyjádření	Osobní postoj v komunikaci – jeho zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací, vizuálně obrazných vyjádření Prezentace vlastní práce	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě využívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i>	<b>DV:</b> snaží se zachytit pohyb a změnu <b>DV:</b> seznamuje se s moderními výtvarnými prostředky	Animace Grafika Kresba a malba	<b>OSV 5:</b> Kreativita <b>OSV 6:</b> Tvorba mediálního sdělení

<p><i>(uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci)</i></p>			
<p>zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i> <i>(při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních)</i></p>	<p><b>DV:</b> zachycuje pocity a nálady - nitra člověka inspirovaného smyslovým vnímáním světa kolem nás</p>	<p>Práce s asociacemi Vyjádření svých pocitů, nálad přírody i nitra člověka</p>	
<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i> <i>(vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity)</i></p>	<p><b>DV:</b> seznamuje se s významnými díly minulosti i současnosti</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a obsahu vizuálně obrazných vyjádření děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti</p>	

<p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření <i>(uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru)</i></p>	<p><b>DV:</b> prezentuje vlastní práce <b>DV:</b> objasní a obhájí vlastní použití výtvarného vyjádření</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci – jeho zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací, vizuálně obrazných vyjádření Prezentace vlastní práce</p>	<p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
--	---	--	---

## Člověk a zdraví

### Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

### Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

## Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích a při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je zařazen samostatně v 6. a 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Navazuje na obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět na 1. stupni.

Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách školy, dle potřeby i v učebně, která je vybavena multimediální technikou. Výjimečně výuku probíhá i v terénu (muzea, městské úřady,...).

Vzdělávání je zaměřeno na preventivní ochranu zdraví, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, na dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházení úrazům, získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování, upevnění návyků poskytovat základní první pomoc.

### Výchovně a vzdělávací strategie

Výchovně a vzdělávací strategie, které v tomto oboru vedou k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k jejich využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření si komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy

#### Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejrůznějších problémových situací – mimořádné situace, krizové situace, k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyšlení a naplánování způsobů řešení problémů
- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí, uvědomování si zodpovědnosti za svoje rozhodnutí

#### Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- účinnému zapojování se do diskuze

- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi (uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy)

#### **Kompetence sociální a personální**

- k účinnému spolupracování ve skupině
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, k dovednosti v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

#### **Kompetence občanské**

- respektování přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot, ke schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí, k odmítání útlaku a hrubého zacházení, uvědomování si postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- zodpovědnému rozhodování se podle dané situace, poskytnutí dle svých možností účinné pomoci a chování se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápání základních ekologických souvislostí, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

#### **Kompetence pracovní**

- využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, k činění podložených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků

#### **Kompetence digitální**

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálnímu obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a úprava digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizik jejich využívání
- předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí žák jedná eticky k využití získaných znalostí a zkušeností



Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny)	<b>DV:</b> analyzuje odlišnosti osob	Všichni jsme lidé	<b>MkV 4:</b> Multikulturalita
	<b>DV:</b> vnímá sám sebe		
	<b>DV:</b> objasní pojmy jako jedinec, jméno, identita, společnost, stát, individualita, osobnost, rasismus, diskriminace		
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (-)	<b>DV:</b> vysvětlí pojmy: manželství, rodina a její funkce, patriarchát, matriarchát <b>DV:</b> vysvětlí pojmy: ideální partner, rodinné soužití, nezralá rodina, náhradní rodinná péče <b>DV:</b> jmenuje a vysvětlí různé modely rodiny <b>DV:</b> srovnává úplnou a neúplnou rodinu ve vztahu k výchově	Rodina, manželství a rodičovství	<b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy
	<b>DV:</b> vysvětlí role členů rodiny		

	<b>DV:</b> zdůrazní pozitiva a negativa výchovných stylů	Komunikace	<b>OSV 8:</b> Komunikace
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny)	<b>DV:</b> správně komunikuje v různých životních situacích <b>DV:</b> zná pravidla pozitivní komunikace k utváření dobrých mezilidských vztahů	Přátelství, láska, kamarádství Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi	
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (-)	<b>DV:</b> posuzuje, jak se vyvíjí, jak fyzicky, duševně, tak společensky	Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny	
	<b>DV:</b> vysvětlí pojmy: komunikace, asertivita, kooperace	Asertivní a efektivní komunikace a kooperace v různých životních situacích, dopad vlastního jednání a chování	
	<b>DV:</b> na příkladech seznámí ostatní s asertivní a efektivní komunikací a kooperací v různých životních situacích		
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	<b>DV:</b> objasní pojem šikana a otevřeně proti ní bojuje <b>DV:</b> kriticky se vyjadřuje k projevům násilí <b>DV:</b> rozpozná situace ohrožující vlastní bezpečnost <b>DV:</b> vyjmenuje centra pomoci a v případě potřeby je kontaktuje <b>DV:</b> hledá pomoc při řešení problémů	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání Šikana a jiné projevy násilí Kriminalita mládeže a její prevence Služby odborné pomoci	<b>OSV 10:</b> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Člověk a zdraví

<p>(uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy)</p>			
<p>vysvětlí a na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím)</p>	<p><b>DV:</b> objasní pojmy: zdraví, nemoc, léčebný režim, dieta, rekonvalescence, civilizační nemoci, alergie, stres, handicap, postižení <b>DV:</b> zná základy první pomoci <b>DV:</b> vyjmenuje telefonní čísla tísňového volání <b>DV:</b> zvládne ošetřit drobné poranění</p>	<p>Člověk ve zdraví a nemoci Vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (hluk, teplota, kvalita ovzduší a vody, osvětlení) Denní režim, pracovní a odpočinkové <b>aktivity</b>, význam pohybu pro zdraví, otužování, tělesná a duševní hygiena  Péče o nemocného</p>	
<p>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (-)</p>	<p><b>DV:</b> diskutuje o možnostech trávení volného času <b>DV:</b> zaujímá pozitivní postoje k pohybovým aktivitám</p>		

<p>dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování)</p> <p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví)</p>	<p><b>DV:</b> dokáže vybírat zdravé poživatiny</p> <p><b>DV:</b> uvede látky, které by měla obsahovat potrava a vysvětlí jejich přínos pro organizmus</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí souvislost mezi nezdravou výživou a vznikem civilizačních chorob</p> <p><b>DV:</b> orientuje se v alternativních způsobech stravování</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí pojmy: anorexie, bulimie, index BMI, obezita, podvýživa</p> <p><b>DV:</b> sestaví jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>Zásady správného stravování, pitný režim</p> <p>Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví</p> <p>Poruchy příjmu potravy</p>	
<p>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku), uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (-)</p>	<p><b>DV:</b> přemýšlí o životních hodnotách, sestaví žebříček svých životních hodnot</p> <p><b>DV:</b> uvádí změny žebříčku hodnot během vývoje člověka</p>	<p>Pozitivní životní hodnoty</p>	<p><b>OSV 3:</b> Seberegulace a sebeorganizace</p>

Člověk a zdraví

<p>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy)</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v účincích nejnámějších návykových látek <b>DV:</b> uvede příklady škodlivého vlivu kouření na zdraví člověka <b>DV:</b> dovede v konkrétní situaci odmítnout nabízenou návykovou látku a vhodně argumentovat <b>DV:</b> kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol <b>DV:</b> orientuje se v trestní problematice návykových látek</p>	<p>Auto-destruktivní závislosti Rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) Trestná činnost</p>	
<p>respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) (chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny)</p>	<p><b>DV:</b> posuzuje práva a povinnosti v rodinném životě i mimo něj <b>DV:</b> popíše vhodné uspořádání a zařízení domova s respektováním potřeb všech <b>DV:</b> vnímá společenská pravidla jako součást našeho života</p>	<p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p>	
<p>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy)</p>	<p><b>DV:</b> popíše jednotlivé složky zdraví</p>	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>

Člověk a zdraví

<p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím)</p>	<p><b>DV:</b> vnímá hodnotu zdraví jako předpokladu smysluplného a šťastného života</p>	<p>Základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p>	
---	---	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (-)</p>	<p><b>DV:</b> uvádí argumenty o vzájemném respektování dítěte a rodiče  <b>DV:</b> uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu rodinného prostředí  <b>DV:</b> přemýšlí o rodičovské péči v minulosti a současnosti  <b>DV:</b> diskutuje o krizových situacích v rodině</p>	<p>Rodina    Rodičovské předpoklady    Krizové situace v rodině, rozvod</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy    <b>MkV 2:</b> Lidské vztahy</p>

<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (-)</p>	<p><b>DV:</b> v praxi aplikuje kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy a stresu</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí pojmy: empatie, dialog, aktivní naslouchání, asertivita</p>	<p>Kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, dialog, empatie, aktivní naslouchání, chování podporující dobré vztahy</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice</p>
<p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (svěří se se zdravotním problémem)</p>	<p><b>DV:</b> ze seznamu nemocí vybere choroby, které jsou přenosné</p> <p><b>DV:</b> objasní, jak se musí chovat, aby byl chráněn před přenosnými chorobami</p>	<p>Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, náказы respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p>
<p>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, vyhledá a použije jejich telefonní čísla)</p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí pojem chronická choroba</p> <p><b>DV:</b> zvládá základy první pomoci</p> <p><b>DV:</b> objasní důležitost preventivních prohlídek</p> <p><b>DV:</b> umí dát do souvislosti dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p>	<p>Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů</p> <p>Základy první pomoci</p>	

<p>uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel)</p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí, jak se chovat za mimořádných událostí <b>DV:</b> popíše situace ohrožující zdraví nebo život <b>DV:</b> vysvětlí pojem evakuace a evakuační zavazadlo</p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí, terorismus</p>	
<p>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy)</p>	<p><b>DV:</b> vede s vrstevníky diskuzi k problematice zdraví <b>DV:</b> dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví <b>DV:</b> usiluje o aktivní podporu zdraví v rámci svých možností</p>	<p>Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>	
<p>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí)  projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje zásady bezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií <b>DV:</b> vysvětlí, co to jsou rizikové situace, a shrme, jak se v takových situacích chovat  <b>DV:</b> objasní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole a při různých činnostech</p>	<p>Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií  Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení  Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (ve škole, při různých činnostech, v dopravě) - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tíšňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	<p><b>MdV 2:</b> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>



<p>komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, vyhledá a použije jejich telefonní čísla)</p>			
<p>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí)</p>	<p><b>DV:</b> objasní manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, dokáže proti tomuto vlivu bojovat</p>	<p>Manipulativní reklama a informace reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p><b>OSV 4: Psychohygiena</b></p>
<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (-)</p>	<p><b>DV:</b> čelí zátěži, řeší stresové situace <b>DV:</b> zkusí způsoby relaxace a uvolnění</p>	<p>Psychohygiena - sociální dovednosti při předcházení a zvládnání stresů, hledání pomoci při problémech</p>	
<p>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování (-)</p>	<p><b>DV:</b> analyzuje rizika předčasného zahájení pohlavního života <b>DV:</b> analyzuje možné příčiny rodičovství mladistvých a navrhne účinnou prevenci <b>DV:</b> rozpozná nebezpečné sexuální chování a deviace <b>DV:</b> pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství <b>DV:</b> pojmenuje nejčastější pohlavní choroby <b>DV:</b> podporuje pozitivní vztahy, jako jsou manželské, rodičovské vztahy</p>	<p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví, zdraví reprodukční soustavy Sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost Předčasná sexuální zkušenost, promiskuita Láska, manželství a rodičovství Těhotenství Rodičovství mladistvých Plánované rodičovství Porucha pohlavní identity Prostituce a pornografie</p>	

	<b>DV:</b> zhodnotí význam důkladné připravenosti na manželství a mateřství	Formy sexuálního zneužívání dětí, sexuální kriminalita	
<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (-)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje cvičení na rozvoj sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání</p> <p><b>DV:</b> objasní, co je to stres, dokáže stresovým situacím čelit</p>	<p>Cvičení sebereflexe, sebekontroly sebeovládání</p> <p>Zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p> <p>Psychická onemocnění</p>	<b>OSV 3:</b> Sebeorganizace a seberegulace
<p>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje účinky drog, jejich vliv na lidský organismus</p> <p><b>DV:</b> vyjádří vlastní názor k problematice drog</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí pojem doping a jeho škodlivost na organismus</p>	<p>Násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování, násilné chování</p> <p>Návykové látky, patologické hráčství, doping ve sportu</p>	<p><b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí</p> <p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje a praktická etika</p>

## Tělesná výchova

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizována v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Vede k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a zároveň k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové činnosti přechází od spontánních k řízeným a výběrovým. Smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit pohybové činnosti do denního režimu. Předpokladem pro osvojení pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Nedílnou součástí tělesné výchovy jsou korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána.

Tělesná výchova je v 1. – 9. ročníku zařazena v učebním plánu jako samostatný předmět - 2 vyučovací hodiny týdně, ale její prvky prostupují i jinými vyučovacími předměty a jsou součástí rekreačních přestávek. Základní organizační formou je vyučovací hodina tělesné výchovy, která obsahuje rušné, průpravné, nácvičné nebo výcvikové, kondiční, ale i uvolňovací a relaxační části.

Tělesná výchova je organizována tak, aby probouzela radost z pohybu a zdravou soutěživost. Je zaměřena na rozvoj pohybových schopností, zejména na koordinaci pohybu a vede žáky k vnímání krásy pohybu, ladnosti, rytmu a tempa. Učí žáky orientovat se v prostoru a čase. Pěstuje v dětech vůli, cílevědomost, samostatné rozhodování, zdravou rivalitu, ale i smíření se s porážkou a uznání soupeřových kvalit. Pomáhá rozvíjet cit pro spravedlnost, kolegiální i kolektivnost. Vede žáky ke správnému držení těla, odhadu své síly a účelné relaxace.

Bezpečnost didaktického procesu v Tělesné výchově zajišťuje učitel svou přítomností po celou dobu vyučovací jednotky, volí nejúčelnější metody a formy práce a respektuje přitom obsah učebních osnov, učební podmínky a tělesnou a fyzickou vyspělost žáků. Vydává jasné a srozumitelné povely a pokyny, soustavně kontroluje bezpečnost a funkčnost náradí a náčiní. Při pohybových činnostech v přírodě volí terén a překážky úměrné možnostem žáků.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 9. ročníku s dotací 2 vyučovací hodiny týdně.

### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka ke:

#### Kompetence k učení

- poznávání smyslu a cílů svých aktivit
- plánování, organizování a řízení vlastní činnosti
- užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- zpracovávání informací o pohybových aktivitách ve škole

#### Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejrůznějších problémových situací a plánování způsobů řešení problémů
- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- kritickému myšlení, činit uvážlivá rozhodnutí a schopnosti obhájit je
- uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů

#### **Kompetence komunikativní**

- komunikaci na odpovídající úrovni
- osvojení si kultivovaného ústního projevu
- zapojení se do diskuse

#### **Kompetence sociální a personální**

- spolupráci ve skupině
- dovednosti podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnutí pomoci nebo požádání o ni
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

#### **Kompetence občanské**

- respektování názorů ostatních
- formulování si volných a charakterových rysů
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- aktivnímu zapojení se do sportovních aktivit
- rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišování a uplatňování práva a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)

#### **Kompetence pracovní**

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizování svého pohybového režimu
- využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládání základních postupů první pomoci

#### **Kompetence digitální**

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a úprava digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

- využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizik jejich využívání
- předcházením situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí žák jedná eticky k využití získaných znalostí a zkušeností

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA Mezipředmětové souvislosti
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti <i>(zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost)</i></p>	<p><b>DV:</b> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p>	<p>Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybové aktivity Příprava organismu - před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, uvolňovací cvičení</p>	<p><b>OSV 4:</b> Psychohygiena <b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <i>(-)</i></p>	<p><b>DV:</b> zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy Základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti Atletika - vytrvalý běh, rychlý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem Kondiční a rytmické formy cvičení pro děti - cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, jednoduché tance</p>	

<p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích (-)</p>	<p><b>DV:</b> spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>Pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p> <p>Základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě - chůze v terénu, ochrana přírody</p> <p>Plavání - základní plavecká výuka v bazénu (pokyny instruktorů plavecké školy)</p> <p>Hry na sněhu</p>	<p><b>OSV 9: Kooperace a kompetice</b></p>
<p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy <i>(Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách)</i></p>	<p><b>DV:</b> uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>Hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití</p> <p>Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně, bezpečná příprava a ukládání</p>	

		nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv	
<p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci <i>(Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> <i>-projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i> <i>-zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů)</i> Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. <i>(Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.)</i> Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením <i>(Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.)</i></p>	<p><b>DV:</b> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci <b>DV:</b> uplatňuje zásady správného držení těla, dechová cvičení</p>	<p>Komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů a soutěží. Měření a posuzování pohybových dovedností odpovídající věku dítěte Zdravotní oslabení - zásady správného držení těla, dechová cvičení</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4., 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------



<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti <i>(Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu)</i></p>	<p><b>DV:</b> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu <b>DV:</b> uplatňuje kondičně zaměřené činnosti <b>DV:</b> projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim) Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (rychlost, síla, obratnost)</p>	<p><b>OSV 4:</b> Psychohygienu  <b>OSV 8:</b> <u>Komunikace</u></p>
<p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením <i>(Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením)</i></p>	<p><b>DV:</b> zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<p>Zdravotně zaměřené činnosti Protahovací a napínací cvičení Pobyt v přírodě, turistika</p>	
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her <i>(Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností)</i> Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka <i>(Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti.)</i></p>	<p><b>DV:</b> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti <b>DV:</b> vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>Pohybové hry Gymnastická průprava Cvičení na hudbu Doplňkové sporty</p>	

Člověk a zdraví

<p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. <i>(Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti)</i></p>	<p><b>DV:</b> jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka <b>DV:</b> reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<p>Pozorování pohybových činností spolužáků Komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály).</p>	
<p>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví <i>(Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy)</i></p>	<p><b>DV:</b> jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje <b>DV:</b> respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>Zásady jednání a chování fair play Pravidla osvojených pohybových her a činností</p>	<p><b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy  Prv - pravidla chování</p>
<p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. (-)</p>	<p><b>DV:</b> užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví <b>DV:</b> cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<p>Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály). Cvičení, popisy, povely</p>	<p><b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice Čj - popis</p>
<p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. (-)</p>	<p><b>DV:</b> zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p>	<p>Soutěže, pohybové činnosti</p>	

<p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. (-)</p>	<p><b>DV:</b> změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<p>Evidence výkonů, měření výkonů - skok z místa do dálky, přeskoky (švihadla, hody míči, možnost vytrvalostních běhů, skok do dálky s rozběhem, hody kriketovým míčkem nebo granátem.)</p>	
<p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace (-)</p> <p>Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti (-)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti (-)</p> <p>Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování (<i>zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</i>)</p> <p>Zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště <b>DV:</b> samostatně získá potřebné informace</p> <p><b>DV:</b> Adaptuje se na vodní prostředí, zvládá hygienu plavání a základní plavecké dovednosti</p> <p><b>DV:</b> Zvládá dle individuálních předpokladů vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p> <p><b>DV:</b> zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení</p> <p><b>DV:</b> Zvládá základní techniku speciálních cvičení</p>	<p>Základy speciálních cvičení- základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení</p> <p>Plavání - základní plavecká výuka v bazénu (pokyny instruktorů plavecké školy)</p>	

<p><i>(zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele)</i></p> <p>Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p> <p><i>(upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením)</i></p>	<p><b>DV:</b> upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>		
---	--	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6., 7., 8., 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.</p>	<p><b>DV:</b> dodržuje správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu <b>DV:</b> rozlišuje rozdílnost rekreačního a výkonnostního sportu</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví: rekreační a výkonnostní sport Sport dívek a chlapců</p>	<p><b>OSV 1:</b> <u>Rozvoj schopností poznání</u></p>
<p>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. <i>(Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.)</i></p>	<p><b>DV:</b> provádí přípravné cviky před pohybovou činností, jednoduché kondiční programy, cviky na uklidnění po zátěži, správné držení těla</p>	<p>Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti Kondiční programy Manipulace se zatížením</p>	<p><b>OSV 2:</b> <u>Seberegulace a sebeorganizace</u></p>

Člověk a zdraví

<p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly. (Cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy.)</p>	<p><b>DV:</b> manipuluje s jednoduchými a věku odpovídajícími zátěžemi <b>DV:</b> orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití</p>	<p>Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p>	<p><b>OSV 4:</b> <u>Psychohygienu</u></p>
<p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. (Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity.)</p>	<p><b>DV:</b> dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí</p>	<p>Hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí Nebezpečí drog</p>	<p><b>MkV 2:</b> <u>Mezilidské vztahy</u></p>
<p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. (Uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.)</p>	<p><b>DV:</b> dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech <b>DV:</b> používá osvojené základy první pomoci</p>	<p>První pomoc při sportu v různých klimatických podmínkách Improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. (Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.)</p>	<p><b>DV:</b> zkouší si pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry <b>DV:</b> využívá netradiční nářadí <b>DV:</b> dokáže provést základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou <b>DV:</b> zacvičí přiměřeně svým schopnostem sestavu s akrobatickými prvky <b>DV:</b> předvede přeskok přes kozu <b>DV:</b> zacvičí jednoduchou sestavu na hrazdě, na kruzích (dívky na kladině) <b>DV:</b> předvede cvičení s hudbou <b>DV:</b> poznává základní lidové tance</p>	<p>Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika - akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly - základy sebeobrany Atletika - běh, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, skok do dálky Sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a systémy, utkání podle žákovské kategorie Turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu, uplatňování pravidel silničního provozu, chůze v terénu, ochrana přírody, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	<p><b>OSV 9:</b> <u>Kooperace a kompetice</u></p>

	<p><b>DV:</b> orientuje se v technice běhů, skoků a hodů  <b>DV:</b> osvojuje si běžeckou abecedu  <b>DV:</b> ovládá hod míčkem nebo granátem s rozběhem  <b>DV:</b> osvojuje si techniku vrhu koulí  <b>DV:</b> ovládá manipulaci s míčem  <b>DV:</b> spolupracuje ve hře  <b>DV:</b> poznává pravidla sportovních her  <b>DV:</b> používá základní techniku pohybu na lyžích, hry na sněhu  <b>DV:</b> je si vědom nebezpečí při pobytu v horách</p>		
<p>Posoudí provedení osvojevané pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.  <i>(Posoudí provedení osvojevané pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.)</i></p>		Sport dívek a chlapců	
<p>Užívá osvojevané názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.  <i>(Užívá osvojevanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.)</i></p>	<p><b>DV:</b> ovládá základní organizační názvosloví osvojevaných činností  <b>DV:</b> využívá při hrách smluvené povely, signály atd.</p>	<p>Tělocvičné názvosloví  Smluvené povely, signály, gesta a značky  Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p>	
<p>Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.</p>	<p><b>DV:</b> orientuje se v prostoru a činnostech při nestandardních podmínkách  <b>DV:</b> vyjádří svými slovy olympijské ideály</p>	<p>Významné soutěže a sportovci  Olympismus - olympijská charta</p>	<p><b>OSV 11:</b> <u>Hodnoty, postoje, praktická etika</u>  <b>MdV 4:</b> <u>Vnímání autora mediálních sdělení</u></p>
<p>Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.</p>	<p><b>DV:</b> soustředí se na speciální cvičení  <b>DV:</b> osvojuje si základní pojmy speciálního cvičení</p>	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení (základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky)</p>	
<p>Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.  <i>(Vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.)</i></p>	<p><b>DV:</b> zařazuje speciální cvičení do denního života  <b>DV:</b> vědomě kontroluje cvičení, nevhodná cvičení a činnosti</p>	<p>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti</p>	
<p>Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.</p>	<p><b>DV:</b> zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení  <b>DV:</b> usiluje o správné provedení speciálních cviků</p>	<p>Speciální cvičení (protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle, posilování šijového, mezilopatkového, stehenního a lýtkového svalstva)</p>	
<p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p>	<p><b>DV:</b> dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech  <b>DV:</b> dodržuje základy první pomoci</p>	<p>Pravidla her  Bezpečnost při hrách  Zásady jednání a chování</p>	

Člověk a zdraví

<p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. <i>(Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.)</i></p>	<p><b>DV:</b> dodržuje zásady jednání fair play <b>DV:</b> dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hrách, soutěžích, závodech <b>DV:</b> pomáhá při organizaci sportovních soutěží</p>	<p>Práva a povinnosti při hrách Pravidla her, závodů, soutěží</p>
<p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. <i>(Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozpozná chyby a posoudí výkon spolužáka</p>	<p>Organizace turnajů a závodů v rámci školy</p>
<p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<p><b>DV:</b> změří výkon spolužáka a provede jeho zápis</p>	<p>Měření, evidence, vyhodnocování</p>

## Člověk a svět práce

### Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

### Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci



## Pracovní činnosti

(Název vyučovací předmětu na 1. stupni)

### Člověk a svět práce

(Název vyučovací předmětu na 2. stupni)

Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Člověk a svět práce se vyučuje na od 1. do 9. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. V 8. ročníku je čerpána 1 hodina z disponibilní dotace.

Vyučování probíhá v kmenových třídách nebo ve specializovaných učebnách, dílně, na školním pozemku.

#### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### Kompetence k učení

- poznávání smyslu a cíle učení
- pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- posouzení vlastních pokroků
- kritickému zhodnocení výsledků své práce a diskuzi o nich

#### Kompetence k řešení problémů

- promýšlení pracovních postupů praktických evičení
- chápání, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- aplikaci poznatků v praxi

#### Kompetence komunikativní

- učení se správnému postupu při práci
- užívání správného názvosloví při komunikaci
- využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků

#### Kompetence sociální a personální

- práci ve skupinách
- spolupráci při řešení problémů

- přispívání k diskusi a respektování názorů jiných
- věcnému argumentování

#### **Kompetence občanské**

- respektování pravidel při práci
- přivolání pomoci při zranění
- chápání základní ekologické souvislosti, ochraně a oceňování naší kulturní tradice a historického dědictví
- projevu pozitivního postoje k uměleckým dílům

#### **Kompetence pracovní**

- dodržování bezpečnosti a hygienických pravidel při práci
- bezpečnému a účinnému používání nářadí
- dodržování správných pracovních postupů a pravidel, plnění povinností, myšlení na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- ochraně životního prostředí
- využívání znalostí v běžné praxi

#### **Kompetence digitální**

- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- vytváření a úpravám digitálního obsahu
- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení data, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1., 2., 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>Práce s drobným materiálem</b> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů <i>(zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů)</i></p>	<p><b>DV:</b> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	<p>Vlastnosti materiálu - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie atd. Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností poznávání OSV5: Kreativita</p>
<p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy <i>(pracuje podle slovního návodu a předlohy)</i></p>	<p><b>DV:</b> pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>Výroba jednoduchých výrobků dle slovního návodu a předlohy</p>	
<p><b>Konstrukční činnosti</b> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <i>(zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi)</i></p>	<p><b>DV:</b> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>Stavebnice - plošné, prostorové, konstrukční Sestavování modelů</p>	
<p><b>Pěstitelské práce</b> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování <i>(provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky)</i></p>	<p><b>DV:</b> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p>	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p>

pečuje o nenáročné rostliny <i>(pečuje o nenáročné rostliny)</i>	<b>DV:</b> pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování pokojových rostlin	
<b>Příprava pokrmů</b> Připraví tabuli pro jednoduché stolování <i>(upraví stůl pro jednoduché stolování)</i>	<b>DV:</b> připraví tabuli pro jednoduché stolování	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin	<b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy <b>OSV 8:</b> Komunikace
Chová se vhodně při stolování <i>(Chová se vhodně při stolování)</i>	<b>DV:</b> chová se vhodně při stolování	Jednoduchá úprava stolu Pravidla stolování	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4., 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<b>Práce s drobným materiálem</b> Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu <i>(zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů)</i>	<b>DV:</b> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Jednoduché pracovní činnosti a postupy	<b>OSV1:</b> Rozvoj schopností poznávání <b>OSV5:</b> Kreativita

Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic <i>(využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii)</i>	<b>DV:</b> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu <i>(volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu)</i>	<b>DV:</b> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Přehled běžného pracovního náradí a jeho použití
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu <i>(udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění)</i>	<b>DV:</b> udržuje pořádek na pracovním místě <b>DV:</b> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při prováděných činnostech <b>DV:</b> poskytne první pomoc při možných lehkých úrazech v rámci prováděných činností	Organizace a hygiena práce Osvojování základů bezpečnosti při prováděných činnostech První pomoc
<b>Konstrukční činnosti</b> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž <i>(provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž)</i>	<b>DV:</b> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Montáž a demontáž prvků stavebnic
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu <i>(pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu)</i>	<b>DV:</b> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Postupy, předlohy, návody, náčrty
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu <i>(udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,</i>	<b>DV:</b> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <b>DV:</b> poskytne první pomoc při možných lehkých úrazech v rámci prováděných činnostech	Zásady hygieny a bezpečnosti První pomoc

<i>poskytne první pomoc při drobném úrazu- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky)</i>			
<b>Pěstitelské práce</b> Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování <i>(provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky)</i>	<b>DV:</b> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Půda a její zpracování Výživa rostlin Založení pokusu a záznamu o pozorování	<b>EV2:</b> Základní podmínky života  <b>EV3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokoje i jiné rostliny <i>(ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokoje i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování)</i>	<b>DV:</b> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokoje i jiné rostliny	Pěstování a ošetřování pokojových rostlin ve třídě Jednoduchá vazba a úprava květin	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní <i>(volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní)</i>	<b>DV:</b> volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pracovní pomůcky	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu <i>(dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě)</i>	<b>DV:</b> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <b>DV:</b> poskytne první pomoc při možných lehkých úrazech v rámci prováděných činnostech	Zásady hygieny a bezpečnosti První pomoc	
<b>Příprava pokrmů</b> Orientuje se v základním vybavení kuchyně <i>(uvede základní vybavení kuchyně)</i>	<b>DV:</b> orientuje se v základním vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně	

připraví samostatně jednoduchý pokrm <i>(připraví samostatně jednoduchý pokrm)</i>	<b>DV:</b> připraví samostatně jednoduchý pokrm	Příprava jednoduchého pokrmu	<b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy <b>OSV 8:</b> Komunikace
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování <i>(dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování)</i>	<b>DV:</b> dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Základní pravidla stolování a společenského chování v praxi	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni <i>(udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni-uplatňuje zásady správné výživy)</i>	<b>DV:</b> udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch <b>DV:</b> dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce <b>DV:</b> poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Zásady hygieny a bezpečnosti práce První pomoc	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 7. - 9.

Svět práce

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí <i>(orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách)</i>	<b>DV:</b> seznámí se s kvalifikačními, zdravotními a sociálními požadavky dané profese <b>DV:</b> poznává charakter daných profesí	Uvažujeme, kde bychom se mohli úspěšně uplatnit	

Člověk a svět práce

<p>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy (<i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života</i>)</p>	<p><b>DV:</b> posuzuje svoje zájmy a cíle, orientuje se ve svém zdravotním a tělesném stavu, hodnotí svoje vlastnosti a schopnosti a posuzuje jejich vliv na volbu budoucího povolání</p>	<p>Přistupujeme k rozhodování o své pracovní orientaci</p>	<p><b>OSV 2:</b> Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání (<i>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i>)</p>	<p><b>DV:</b> hledá informace o profesi a využívá poradenských služeb</p>	<p>Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p>	
<p>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce (<i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání-byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů-byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>)</p>	<p><b>DV:</b> zpracovává materiály, které pomáhají při získání práce <b>DV:</b> zdramatizuje pohovor – seznámí se s jeho zásadami</p>	<p>Snažíme se získat zaměstnání</p>	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 6. - 9.

Příprava pokrmů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------



<p>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (<i>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i>)</p>	<p><b>DV:</b> uvede základní vybavení cvičného pracoviště</p> <p><b>DV:</b> uvede hlavní zásady pro práci v kuchyni</p>	<p>Odborné pracoviště pro přípravu pokrmů Vybavení cvičného pracoviště</p> <p>Udržování pořádku a čistoty</p>	<p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (<i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>)</p>	<p><b>DV:</b> uvede zásady osobní hygieny a hygieny na pracovišti, používá pravidla bezpečnosti práce</p>	<p>Bezpečnost a hygiena provozu</p>	
<p>Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (<i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i>)</p>	<p><b>DV:</b> sestaví jídelníček pro různé příležitosti</p>	<p>Výběr, nákup a skladování potravin Jídelníček</p>	
<p>Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy (<i>připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</i>)</p>	<p><b>DV:</b> uvede možnosti úpravy pokrmů</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje základní typy zeleniny, popíše možnosti úpravy zeleniny</p>	<p>Technologie a příprava pokrmů Příprava pokrmů</p> <p>Zelenina</p>	<p><b>MdV 1:</b> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
	<p><b>DV:</b> vysvětlí původ Halloweenu, uvede zvyky, tradice, aplikuje výzdobu</p> <p><b>DV:</b> popíše význam brambor v našem jídelníčku, doporučí možné náhrady brambor</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí původ Vánoc, uvede zvyky, tradice, tradiční recepty, aplikuje výzdobu</p>	<p>Halloween - tradice a zvyky</p> <p>Brambory a jejich náhrady</p> <p>Vánoce u nás doma - tradice, zvyky</p>	<p><b>MkV 1:</b> Kulturní diference</p> <p><b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané</p>

	<p><b>DV:</b> popíše význam luštěnin, vyjmenuje druhy a jejich charakteristické vlastnosti a využití</p> <p><b>DV:</b> vysvětlí původ Velikonoc, uvede tradice, zvyky a tradiční recepty, aplikuje výzdobu</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje základní typy ovoce, netradičního ovoce a ovoce našich předků, vyjmenuje vlastnosti a možnosti využití</p> <p><b>DV:</b> definuje význam mléka, uvede typy výrobků a jejich využití</p> <p><b>DV:</b> definuje význam masa v našem jídelníčku, uvede druhy</p> <p><b>DV:</b> definuje význam ryb, drůbeže a zvěřiny, uvede možnosti úpravy</p>	<p>Luštěniny</p> <p>Velikonoce - tradice a zvyky</p> <p>Ovoce</p> <p>Mléko a mléčné výrobky</p> <p>Maso v našem jídelníčku</p> <p>Ryby, drůbež, zvěřina</p>	<p><b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané</p>
<p>Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (<i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i>)</p>	<p><b>DV:</b> vyjmenuje výživové směry a uvede praktické příklady jídelníčků</p> <p><b>DV:</b> uvede možnosti prostírání, připraví praktické ukázky denního stolování</p> <p><b>DV:</b> uvede možnosti slavnostního stolování, připraví praktickou ukázkou</p> <p><b>DV:</b> předvede ukázkou pohoštění</p> <p><b>DV:</b> vyjmenuje společenské desatero, aplikuje společenské desatero v praktických ukázkách</p>	<p>Výživové směry a výživová doporučení</p> <p>Úprava stolu a stolování</p> <p>Jednoduché prostírání</p> <p>Slavnostní stolování</p> <p>Pohoštění pro rodinu a přátele</p> <p>Společenské desatero</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p> <p><b>OSV 1:</b> Rozvoj schopností poznávání</p> <p><b>OSV 11:</b> Hodnoty, postoje a praktická etika</p>

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 6. - 9.

Pěstitelské práce, chovatelství

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (<i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i>)</p>	<p><b>DV:</b> vysvětlí význam pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí</p> <p><b>DV:</b> objasní vznik půdy, vysvětlí její vlastnosti a způsob zpracování</p> <p><b>DV:</b> charakterizuje zeleninu, její význam, rozdělení, pěstování a způsob ochrany</p> <p><b>DV:</b> charakterizuje polní plodiny a obilniny</p> <p><b>DV:</b> charakterizuje ovocné rostliny, jejich dělení a množení</p> <p><b>DV:</b> charakterizuje léčivé rostliny a koření, jejich dělení, zásady sběru, sušení a uchování</p>	<p>Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí</p> <p>Půda</p> <p>Zelenina</p> <p>Polní plodiny a obilniny</p> <p>Ovocné rostliny</p> <p>Léčivé rostliny a koření</p>	<p><b>EV 1:</b> Ekosystémy</p>
	<p><b>DV:</b> využívá znalostí o ochraně rostlin</p>	<p>Ochrana rostlin</p>	
<p>Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu (<i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i>)</p>	<p><b>DV:</b> charakterizuje okrasné rostliny, jejich rozdělení, způsob množení a pěstování</p> <p><b>DV:</b> používá zásady aranžování rostlin</p>	<p>Okrasné rostliny</p> <p>Aranžování rostlin</p>	<p><b>EV 3:</b> Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje druhy náradí, dbá na údržbu a ukládání náradí</p>	<p>Náradí a pomůcky</p>	<p><b>EV 4:</b> Vztah člověka k prostředí</p>

<i>(používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu)</i>			
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty <i>(prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty)</i>	<b>DV:</b> popíše základní pravidla chovu zvířat a hygieny a bezpečnosti chovu	Chovatelství	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty <i>(dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami)</i>	<b>DV:</b> dodrží zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a hygiena práce První pomoci	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 6. - 9.

Práce s technickými materiály

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-------------------	--------------------------	-------	------------------

<p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň <i>(získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň)</i></p>	<p><b>DV:</b> zvládá orýsování na materiál  <b>DV:</b> zvládá základní postupy při opracování dřeva, kovu a plastu  <b>DV:</b> používá postupy opracování materiálu – upínání, broušení, řezání, vrtání, pilování</p>	<p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)  Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p>	<p><b>VDO:</b> osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů</p>
<p>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí <i>(řeší jednoduché technické úkoly shodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí)</i></p>	<p><b>DV:</b> zná možnosti povrchové úpravy materiálu  <b>DV:</b> zvolí a používá vhodné pracovní nářadí</p>	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p>	
<p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost <i>(organizuje svoji pracovní činnost)</i></p>	<p><b>DV:</b> rozlišuje druhy nářadí, dbá na údržbu a ukládání nářadí</p>	<p>Organizace práce, důležité technologické postupy</p>	
<p>Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku <i>(pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech)</i></p>	<p><b>DV:</b> načrtne jednoduchý náčrtek výrobku  <b>DV:</b> umí číst z technického výkresu</p>	<p>Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p>	
<p>Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu <i>(dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu-rozlišuje</i></p>	<p><b>DV:</b> je seznámen s řádem učebny, bezpečností a hygienou práce</p>	<p>Bezpečnost a hygiena práce, první pomoc  Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	

<p><i>různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti-zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu-správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky-dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku-dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu)</i></p>			
--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 6. - 9.

Design a konstruování

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model <i>(sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model)</i></p>	<p><b>DV:</b> sestaví model</p>	<p>Konstrukční stavebnice Sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž</p>	<p><b>VDO:</b> osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů</p>
<p>Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů <i>(ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení)</i></p>	<p><b>DV:</b> provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých výrobků</p>		
<p>Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost a stabilitu</p>	<p><b>DV:</b> sestaví model a ověří jeho funkčnost</p>	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p>	

(-)		
<p>Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu <i>(dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu)</i></p>	<p><b>DV:</b> je seznámen s řádem učebny, bezpečností a hygienou práce</p>	<p>Bezpečnost a hygiena práce První pomoc</p>

## **Doplňující vzdělávací obory**

### **Etická výchova**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Zařazení předmětu Etická výchova je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV). Do RVP ZV se zařazují Doplňující vzdělávací obory, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, **jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují**. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo volitelný vzdělávací obsah. Očekávané výstupy uvedené v Doplňujících vzdělávacích oborech nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření není v RVP ZV proto stanovena.

Vzdělávací obor Etická výchova se vyučuje pouze na 2. stupni, je zařazen jako volitelný předmět. Vzdělávací obor Etická výchova se vyučuje v kmenových třídách, dle potřeby ve specializovaných učebnách (informatiky, či v terénu...).

Cílem etické výchovy je osobnost morálně vyzrálého člověka, který se vyznačuje komunikativností, kreativitou, zdravým sebevědomím, schopností orientovat se v životě, hledat a nacházet svou identitu.

Etická výchova vytváří pozitivní klima na škole, funguje jako účinný systém primární prevence rizikového chování, pedagogům pomáhá v osvojení účinného výchovného stylu, nabízí široké spektrum metod práce, učí práci s kolektivem třídy, vytváření atmosféry spolupráce a přátelství, výchovného společenství. Podporuje spolupráci rodičů a školy, otevřenost a dialog.

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru **Etická výchova** tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

Etické hodnoty

Sexuální zdraví

Rodinný život

Duchovní rozměr člověka

Ekonomické hodnoty

Ochrana přírody a životního prostředí

Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka



## Doplňující vzdělávací obory

Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet čtenářskou gramotnost – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě.

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje Etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Etická výchova žáka vede především: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce. Hlavním důvodem pro zařazení Etické výchovy do RVP ZV je skutečnost, že v naší školské soustavě chybí předmět, který by systematicky rozvíjel mravní stránku osobnosti žáků. Důležitost a aktuálnost tohoto kroku podporují i zkušenosti z většiny zemí OECD, ve kterých je předmět s podobným obsahem zařazen do vzdělávacího systému. Vzdělávání je založeno na zásadách svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání (§ 2, odst. 1, písm. e) školského zákona).

### **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Učitel vede žáka k:

#### **Kompetence k učení**

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

#### **Kompetence k řešení problémů**

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

#### **Kompetence komunikativní**

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

#### **Kompetence sociální a personální**

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

#### **Kompetence občanské**

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

#### **Kompetence pracovní**

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

#### **Kompetence digitální**

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

## Doplňující vzdělávací obory

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Doplňující vzdělávací obory

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2023

Předmět: Etická výchova

Ročník: 6., 7.,

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠKOLNÍ	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	<b>DV:</b> dodržuje zásady verbální komunikace	komunikace, otevřená komunikace, dialog, komunikační chyby	<b>OSV 8:</b> Kreativita
respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	<b>DV:</b> oceňuje význam lidských práv, svobody a rovnosti pro život v demokratické společnosti <b>DV:</b> přijímá důstojnost každé lidské osoby <b>DV:</b> utváří svou osobnost a identitu v partnerském vztahu vůči ostatním lidem	důstojnost a identita lidské osoby, úcta k lidské osobě, lidská práva, svoboda, rovnost, jedinečnost a identita člověka, hodnotová orientace, mravní zásady	<b>VMEGS 3:</b> Jsme Evropané
analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	<b>DV:</b> aktivně naslouchá druhému v kolektivu <b>DV:</b> Snaží se vcítit do pocitů druhého, reaguje empaticky	empatie, aktivní naslouchání, přijetí druhého jako rovnocenného partnera	<b>OSV 7:</b> Mezilidské vztahy
nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva	<b>DV:</b> přijímá konstruktivní kritiku a je jí také sám schopen <b>DV:</b> ve společné diskusi přijímá názory ostatních, současně se však nebojí také prezentovat názor svůj	asertivní chování, kompromis, řešení konfliktů, konstruktivní kritika, fair play, ochota ke spolupráci, přátelství	<b>OSV 9:</b> Kooperace a kompetice
rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	<b>DV:</b> kriticky přistupuje k působení médií <b>DV:</b> rozlišuje mezi realitou a pseudorealitou <b>DV:</b> analyzuje manipulativní chování v médiích i ve svém okolí	manipulace a obrana před ní, kritické myšlení, média a jejich úloha ve společnosti, kritický přístup k působení médií, pozitivní vzory versus pochybné idoly, vliv zobrazených vzorů a vhodné	<b>MdV 1</b> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <b>MdV 4</b> - Vnímání autora mediálních sdělení

Doplňující vzdělávací obory

	<b>DV:</b> záměrně si vybírá pozitivní prosociální vzory pro svůj život a jednání	literární prameny, nabídka pozitivních vzorů v médiích	<b>MdV 5</b> - Fungování a vliv médií ve společnosti
spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	<b>DV:</b> soucítí s ostatními lidmi, v rámci svých možností se aktivně angažuje a pomáhá ostatním lidem, a to i v obtížných sociálních situacích	iniciativa a aktivní prosociálnost, pomoc neznámému člověku, veřejná osobní angažovanost, odpuštění druhému člověku	
je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	<b>DV:</b> buduje si pozitivní vztah ke všem lidem, včetně menšin a diverzit <b>DV:</b> analyzuje situaci zemí třetího světa, pokusí se navrhnout možnosti řešení jejich problémů a vzájemné pomoci	bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám	<b>MkV 2</b> - Lidské vztahy <b>MkV 3</b> - Etnický původ
analyzuje etické aspekty různých životních situací	<b>DV:</b> definuje základní etické pojmy <b>DV:</b> oceňuje nezastupitelný význam životního prostředí pro lidský život <b>DV:</b> zdůvodní význam hledání a nacházení smyslu života pro utváření své osoby a pro utváření prosociálních vztahů s druhými lidmi	etické hodnoty, zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctností, svědomí a jeho rozvoj, rodina, práce, ochrana životního prostředí, současné etické problémy	<b>OSV 10</b> - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <b>OSV 11</b> - Hodnoty, postoje, praktická etika <b>EV 2</b> - Základní podmínky života <b>EV 3</b> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí <b>EV 4</b> - Vztah člověka k prostředí

Doplňující vzdělávací obory

<p>rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů</p>	<p><b>DV:</b> rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích  <b>DV:</b> oceňuje jedinečnost lidské osoby, nepodléhá konformnímu působení společnosti, naopak se projevuje autonomně a utváří si vlastní vnitřní pravidla</p>	<p>smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita</p>	
<p>aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztah</p>	<p><b>DV:</b> osvojuje si asertivní techniky a dovednosti  <b>DV:</b> záměrně buduje přátelský vztah k druhým lidem, včetně autorit</p>	<p>mezilidské vztahy, vztah k autoritě, řešení konfliktu, asertivní chování</p>	<p><b>OSV 7:</b>Mezilidské vztahy</p>

# Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

Článek 1: Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, pravidla pro sebehodnocení žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu čtvrtletní písemné zkoušky informuje pedagog žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní pedagogy o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo při skončení pracovního poměru pedagoga v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do katalogového listu a dbá o jejich úplnost. Do katalogového listu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají dle potřeby individuálně se zákonným zástupcem žáka a na pedagogické radě, a to zpravidla v listopadu a v dubnu daného školního roku.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do formuláře informace o prospěchu žáka a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo telefonicky. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci žáků, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy.



## Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

6. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto řádem.

7. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

8. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

9. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit kázeňské opatření:

10. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. V případě nutnosti bude k projednání výchovného opatření svolána mimořádná pedagogická rada.

11. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci (formuláře na udělená výchovná opatření nebo žakovská knížka).

12. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění:

Pravidla pro udělování pochval třídním učitelem:

- za akce třídy
- za výrazné zlepšení prospěchu
- za pomoc třídní učitelce, spolužákovi

Pravidla pro udělování pochval ředitelem školy na vysvědčení:

- za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy
- za záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci
- za reprezentaci školy v okresních a vyšších kolech soutěží (1. až 3. místo)

Pravidla pro udělování věcných odměn:

- za příkladnou reprezentaci školy na veřejnosti

Za porušování pravidel školního řádu mohou být žákovi udělena následující kázeňská opatření:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtka třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy,

nebo snížená známka z chování.

Součástí udělení opatření musí být stručné písemné odůvodnění.

13. Pravidla pro udělování kázeňských opatření a snížených známek z chování:

## Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

### Neomluvené absence (záškoláctví):

- při první neomluvené absenci v rámci vyučovacího dne – pohovor se zákonným zástupce (viz pokyn k řešení kázeňských přestupků)
- při opakované neomluvené absenci do 10 neomluvených hodin – důtka třídního učitele
- nad 10 neomluvených hodin - důtka ředitele školy
- nad 25 neomluvených hodin – snížená známka z chování

### Návykové látky (tabák, elektronická cigareta, alkohol, omamné a psychotropní látky):

- návyková látka se najde u žáka ve škole – napomenutí třídního učitele
- dochází k nabízení návykové látky – důtka třídního učitele
- je prokázáno, že žák užil návykovou látku – důtka ředitele školy nebo snížená známka z chování

### Krádeže, ničení majetku školy:

- dle závažnosti přestupku se použije jedno z možných kázeňských opatření či snížená známka z chování

### Šikana, agresivita

- první prokázaný přestupek – důtka třídního učitele
- přestupek s ublížením na zdraví – důtka ředitele školy
- opakované přestupky tohoto zaměření – snížená známka z chování

### **Při řešení ostatních kázeňských přestupků, například:**

- opakovaná nekázeň ve vyučování a o přestávkách
- pozdní příchody do vyučování
- vulgární vyjadřování
- nerespektování pokynů pracovníků školy
- neplnění zadaných úkolů
- zapomínání pomůcek
- špatná pracovní morálka
- poškozování dokumentace žáka nebo dokumentace školy
- kyberšikana a další

se udělují výchovná opatření podle závažnosti přestupku – napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele. Důtka ředitele školy, snížené známky z chování projednává pedagogická rada vždy individuálně. Při řešení kázeňských přestupků je nutno vždy přihlížet k okolnostem případu.

14. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. V případě nutnosti bude k projednání výchovného opatření svolána mimořádná pedagogická rada.

15. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. (formuláře na udělená výchovná opatření nebo žakovská knížka).

16. Udělení pochvaly třídního učitele a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno a rovněž do dokumentace školy.

17. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

18. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

19. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

20. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

21. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

22. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

23. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

24. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

25. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2 školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

26. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy

## Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

27. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídaté výchovy rodičů<sup>22a)</sup>, plní povinnou školní docházku střídatě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

### Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.  
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.  
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořením chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jak bude pokračovat dál

6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost
- motivace k učení
- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Článek 2: Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace.

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

#### Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

c) Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré

## Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

- b) 2 - uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje, nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova, nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn (a)“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo nehodnocen (a)“.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupněm:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl (a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky o základní škole.

b) prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen (a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

#### **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření**

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnosti, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

##### **Stupeň 1 (výborný)**

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

##### **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

##### **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější

nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně

využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,



## Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

### Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procitěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

### Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

### Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

### Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

### Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

## Článek 3: Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií.

1. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

## Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

5. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

6. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

7. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

8. Doporučená kritéria pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

#### Článek 4:

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Komisionální přezkoušení na základní škole

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle.

4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

### **Článek 5: Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR**

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Článek 6: Zásady a způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zásady hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Hodnocení žáků se SVP (se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním) se řídí vyhláškou č.73/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů a jeho pravidla jsou stanovena pro jednotlivé žáky v IVP integrovaného žáka a vychází z doporučení školského poradenského zařízení. Pro žáky s IVP je na základě doporučení školského poradenského zařízení a na základě žádosti zákonných zástupců vypracován individuální vzdělávací plán. Žáci jsou integrováni do běžných tříd nebo jsou vyučováni individuálně. Součástí péče o tyto žáky musí být spolupráce s rodiči. U žáků s vývojovou poruchou (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie) klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon.
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

## Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků školy

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tato žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující při klasifikaci nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace je prováděna celkovým hodnocením, to je vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Podle uvedených pravidel se stanovuje hodnocení nadaných žáků.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce a vyjádření školského poradenského zařízení.

MgA. Petr Špaček, Ph.D.

ředitel školy

Příloha č. 1:

## Dodatek č. 1 k ŠVP ZV od 1. 9. 2023 (platnost dodatku č. 1 od 1. 9. 2023)

**Název školního vzdělávacího programu:**

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání od 1. 9. 2023

**Škola:** Základní škola a Mateřská škola Strážek, příspěvková organizace

**Ředitel školy:** MgA. Petr Špaček, Ph.D.

**Platnost dodatku č. 1:** od 1. 9. 2023

**Dodatek č. 1 od 1. 9. 2023 k ŠVP ZV platného od 1. 9. 2023 byl projednán pedagogickou radou dne 31. 8. 2023 a zapsán pod č. j. ZŠaMŠ/692/2023.**

**Školská rada schválila dne 31. 8. 2023.**

**Výuka informatiky od září 2021 od 4., 5. a 6. ročníku**

ročník	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
4	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné
5	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5
7	bez výuky Inf	návaznost na 6	návaznost na 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6
8	Inf dle ŠVP ZV od 1. 9. 2016	Inf dle ŠVP ZV od 1. 9. 2016	návaznost na 6, 7	návaznost na 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7
9	bez výuky Inf	bez výuky Inf	bez výuky Inf	návaznost na 6, 7, 8	návaznost na 5, 6, 7, 8	návaznost na 4, 5, 6, 7, 8	návaznost na 4, 5, 6, 7, 8	návaznost na 4, 5, 6, 7, 8

Dodatek č. 1 vysvětluje implementaci předmětu Informatika podle RVP ZV 2021.

Škola vyučuje Informatiku podle RVP ZV 2021 od 1. 9. 2021, a to ve 4., 5. a 6. ročníku. V roce 2021/2022 je pro 4. ročník barva světle zelená, tedy řádné zahájení, a pro 5. a 6. ročník barva modrá, tedy částečný obsah. V roce 2022/2023 je řádku pro 5. ročník vidět, že žáci mají již z předchozího roku absolvovaný 4. ročník, na jehož obsah navazují (světle zelená), žáci 6. a 7. navazují na obsah 5. a 6. ročníku podle osnov, které by již mohly být standardní (tmavě zelená).

Oranžové a žluté zbarvení označuje ročníky v letech 2021/2022 -2023/2024, které jsou vyučovány podle učebního plánu z 1. 9. 2016 .

Žáci 9. ročníku ve školním roce 2023/2024 mají 2 hodiny Zeměpisu. Informatika v tomto ročníku není do učebního plánu zařazena.

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	3+1	4	1	16	<b>15+1=16</b>
	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12	<b>12</b>
	Německý jazyk	0	2	2	2	6	6	<b>6</b>
Matematika a její aplikace	Matematika	4	3+1	4+1	4+1	3	18	<b>15+3=18</b>
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	1	0	1	2	<b>1+1=2</b>
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1+1	2	8	<b>21+7=28</b>
	Chemie	0	0	2	1+1	1	4	
	Přírodopis	1+1	2	2	1+1	2	8	
	Zeměpis	1+1	2	2	1+1	2	8	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	0	1		2	<b>10</b>
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8	
Člověk a společnost	Dějepis	2	1+1	2	2	1	8	<b>11+1=12</b>
	Výchova k občanství	1	1	1	1	0	4	
Umění a kultura	Hv	1	1	1	1	0	4	<b>10</b>
	Vv	2	2	1	1	0	6	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	4	<b>3+1=4</b>
Volitelné předměty	Vp	1	1	1	1	4	4	<b>4</b>
	<b>Celkem</b>	<b>29</b>	<b>29</b>	<b>32</b>	<b>32</b>		<b>122</b>	<b>122</b>
Disponibilní		<b>5</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>24</b>		